

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 30.11.2011
COM(2011) 779 definitief

2011/0359 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

**betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van
organisaties van openbaar belang**

(Voor de EER relevante tekst)

{SEC(2011) 1384 definitief}
{SEC(2011) 1385 definitief}

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

De maatregelen die onmiddellijk na de financiële crisis zowel in Europa als elders zijn genomen, hebben zich hoofdzakelijk gericht op de dringende noodzaak om het financiële stelsel te stabiliseren. Hoewel de door de banken, hedgefondsen, ratingbureaus, toezichthouders en centrale banken gespeelde rol in veel gevallen ter discussie is gesteld en diepgaand is geanalyseerd, is weinig tot geen aandacht geschonken aan de rol die auditors in de crisis hebben gespeeld – of zelfs aan de rol die zij hadden moeten spelen. Aangezien veel banken tussen 2007 en 2009 enorme verliezen hebben bekendgemaakt op de posities die zij zowel binnen als buiten de balans aanhielden, is het voor veel burgers en investeerders moeilijk te begrijpen hoe auditors voor deze perioden goedkeurende controleverklaringen aan hun cliënten (in het bijzonder banken) konden afgeven.

Het is belangrijk op te merken dat alle onderdelen van het financiële stelsel moeten worden verbeterd in een crisis waarin tussen oktober 2008 en oktober 2009 4 588,9 miljard EUR van de belastingbetalers is gebruikt om banken te ondersteunen en waarin deze hulp in 2009 39 procent van het bbp van de EU-27 bedroeg¹.

Een krachtige controle is van groot belang voor herstel van het (markt)vertrouwen. Zij draagt bij tot de bescherming van beleggers door gemakkelijk toegankelijke, kosteneffectieve en betrouwbare informatie te verstrekken over de financiële overzichten van ondernemingen. Zij kan ook de kosten van kapitaalverschaffing voor de gecontroleerde ondernemingen verminderen door te zorgen voor meer transparantie en te waarborgen dat financiële overzichten betrouwbaar zijn.

Het is ook belangrijk te benadrukken dat auditors bij wet de taak is toevertrouwd om wettelijke controles uit te voeren van de financiële overzichten van ondernemingen met beperkte aansprakelijkheid en/of ondernemingen die gemachtigd zijn om diensten in de financiële sector te verlenen. Zij vervullen zo een maatschappelijke rol door een oordeel te vellen over de getrouwheid van de jaarrekeningen van deze ondernemingen.

Sinds 1984, toen Richtlijn 1984/253/EEG de procedures voor de toelating van personen belast met de wettelijke controle heeft geharmoniseerd, wordt de wettelijke controle van financiële overzichten gedeeltelijk gereguleerd door Europese regels. Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad (hierna 'Richtlijn 2006/43/EG') werd in 2006 vastgesteld en heeft het toepassingsgebied van de eerdere richtlijn sterk vergroot.

¹ De grote bedragen aan steun die uit hoofde van regelingen zijn goedgekeurd, zijn te verklaren door het feit dat enkele lidstaten algemene garanties hebben afgegeven die alle schulden van hun banken dekken. Lidstaten hebben vooral vertrouwd op garantiemaatregelen. Er zijn herkapitalisatiemaatregelen vastgesteld voor een bedrag van 546,08 miljard EUR (4,5 procent van het bbp), waarvan de lidstaten feitelijk in 2009 circa 141,5 miljard EUR hebben gebruikt. In de periode van oktober 2008 tot oktober 2010 heeft de Commissie financiële crisismaatregelen op het gebied van staatssteun in 22 lidstaten goedgekeurd: het betreft alle lidstaten, met uitzondering van Bulgarije, de Tsjechische Republiek, Estland, Malta en Roemenië.

De financiële crisis heeft zwakheden in de wettelijke controle naar voren gebracht, vooral met betrekking tot organisaties van openbaar belang (OOB), organisaties die van groot openbaar belang zijn omdat hun activiteiten, hun grootte, hun aantal werknemers en/of hun bedrijfsstatus zodanig zijn dat ze een groot aantal belanghebbenden hebben. Dit voorstel legt daarom voorwaarden vast voor het uitvoeren van de wettelijke controle van de financiële overzichten van OOB's.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGINGEN VAN DE BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELINGEN

De Commissie heeft van 13 oktober tot en met 8 december 2010 een raadpleging gehouden².

In totaal zijn er bijna zevenhonderd antwoorden van verschillende belanghebbenden ontvangen, onder andere van leden van de beroepsgroep, toezichthouders, beleggers, academici, ondernemingen, overheidsinstanties, beroepsorganisaties en particulieren.

Uit de raadpleging is gebleken dat er zowel behoefte aan als weerstand tegen verandering is; vooral belanghebbenden die reeds lang gevestigd zijn, zijn tegen veranderingen. Aan de andere kant concludeerden zowel kleine en middelgrote beroepsbeoefenaren als beleggers dat de recente financiële crisis ernstige tekortkomingen naar voren heeft gehaald. Een samenvatting van de ontvangen publieksopmerkingen is te vinden op:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2010/controle/summary_responses_en.pdf

Tevens bood een door de Commissie op 10 februari 2011 gehouden conferentie op hoog niveau over de controle van financiële overzichten³ gelegenheid voor een verdere uitwisseling van zienswijzen.

Het Europees Parlement heeft op 13 september 2011 in antwoord op het Groenboek van de Commissie zijn initiatiefverslag over dit onderwerp aangenomen en het spoort de Commissie aan om meer transparantie en concurrentie op de auditmarkt te verzekeren⁴. Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft op 16 juni 2011 een vergelijkbaar verslag uitgebracht⁵.

De vraagstukken zijn op de bijeenkomst van het Comité financiële diensten van 16 mei 2011 en op de bijeenkomst van het Regelgevend Comité voor accountantscontrole van 24 juni 2011 ook onder de aandacht van de lidstaten gebracht.

Conform de beginselen van 'betere regelgeving' identificeert de effectbeoordeling de verschillende probleemgebieden waarop regelgeving nodig kan zijn:

- Er is sprake van een verwachtingskloof tussen wat belanghebbenden verwachten van een controle van financiële overzichten en wat auditors werkelijk doen.

² Europese Commissie, Groenboek 'Beleid inzake controle van financiële overzichten: lessen uit de crisis', COM(2010) 561 van 13.10.2010.

³ http://ec.europa.eu/internal_market/accounting/conferenc_20110209_en.htm

⁴ <http://www.europarl.europa.eu/oeil/FindByProcnum.do?lang=en&procnum=INI/2011/2037>.

⁵ <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.int-opinions.15880>

- De onafhankelijkheid is noch gewaarborgd noch aantoonbaar in een paradigma waarin controle in feite een van de vele commerciële diensten is geworden. Het ontbreken van regelmatige aanbestedingen van controlediensten en periodieke roulatie van auditkantoren heeft de controle haar belangrijkste ethos ontnomen: een professioneel-kritische instelling.
- Marktconcentratie en een gebrek aan keus: de markt is zo gepolariseerd dat het maar zelden voorkomt dat het auditkantoor van een OOB niet een van de 'Grote Vier' is. In de meeste lidstaten controleren de Grote Vier meer dan 85 procent van de grote beursgenoteerde ondernemingen.

De effectbeoordeling heeft geresulteerd in de volgende aanbevolen beleidsopties:

- De reikwijdte van de wettelijke controle van financiële overzichten moet worden verduidelijkt en gespecificeerd, en de informatie die de auditor aan gebruikers, de gecontroleerde entiteiten, auditcomités en toezichthouders verstrekt, moet worden verbeterd.
- Een verbod op het leveren van niet-controlediensten aan de gecontroleerde entiteiten en zelfs een verbod op het leveren van niet-controlediensten in het algemeen zou doeltreffend tegemoetkomen aan de noodzaak van versterking van de onafhankelijkheid en de professioneel-kritische instelling. Strengere regels in de procedure voor de benoeming van auditors en de invoering van verplichte roulatie van auditkantoren zouden bovendien bijdragen tot betere controles van hogere kwaliteit.
- Om een objectieve keuze van een aanbieder van controlediensten te vergemakkelijken, moeten contractuele clausules die de keuze van het auditkantoor beperken, worden verboden, moet de transparantie op het punt van de kwaliteit van de controle en auditkantoren worden verbeterd en moet een kwaliteitscertificaat voor controles van financiële overzichten worden ingevoerd.
- Om de keuze aan aanbieders van controlediensten te vergroten, moeten beperkingen aan de eigendom worden opgeheven.
- Nationale autoriteiten die toezicht houden op controles, moeten worden versterkt en er moet op Europees niveau samenwerking binnen de Europese Autoriteit voor effecten en markten (EAEM) tot stand worden gebracht.

Het verslag van de effectbeoordeling voor dit voorstel is te vinden op:

http://ec.europa.eu/internal_market/auditing/index_en.htm

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

3.1 Rechtsgrondslag

De bestaande Richtlijn 2006/43/EG is gebaseerd op artikel 50 VWEU. De eisen met betrekking tot vestiging (bijvoorbeeld de eisen die gelden voor de

toelating/registerinschrijving van auditors) en de wijzigingen daarin blijven binnen de bepalingen van deze richtlijn⁶.

In deze verordening, die is gebaseerd op artikel 114 VWEU, worden specifieke aanvullende eisen uiteengezet met betrekking tot de uitvoering van wettelijke controles van de financiële overzichten van OOB's.

3.2. Subsidiariteit en evenredigheid

Tot nu toe hebben de EU-regels de lidstaten een grote discretionaire bevoegdheid gelaten, en zij hebben op hun beurt grotendeels vertrouwd op zelfregulering door de beroepsgroep. De crisis heeft laten zien dat zelfregulering niet toereikend is, wanneer we naar de toekomst kijken. Bovendien kunnen de problemen die in de effectbeoordeling naar voren zijn gehaald, niet op nationaal niveau worden opgelost, omdat dan grote verschillen in het regelgevingskader zouden ontstaan en deze op hun beurt de eengemaakte markt ernstig zouden ondermijnen.

Gezien de onderlinge verbondenheid van effectenmarkten en financiële spelers, moeten controles in de hele Unie binnen een geharmoniseerd kader worden uitgevoerd. Het is cruciaal dat de rol en de onafhankelijkheid van auditors en de marktstructuur op het niveau van de Unie worden geregeld, omdat OOB's in Europa vaak grensoverschrijdende activiteiten ontplooiën. Het is de moeite van het opmerken waard dat er op Europees niveau al wetgeving inzake de bescherming van beleggers en financiële instellingen is vastgesteld.

Voorts zou een gecoördineerde aanpak op het niveau van de Unie, aangevuld met internationale steun, ook het risico van regelgevingsarbitrage verkleinen.

Het voorstel respecteert het evenredigheidsbeginsel en gaat niet verder dan nodig is om de beoogde doelstellingen te verwezenlijken.

3.3. Gedetailleerde toelichting op het voorstel

De artikelen 39 tot en met 43 van Richtlijn 2006/43/EG bevatten al bepaalde eisen die gelden voor de wettelijke controles van de financiële overzichten van OOB's. Deze eisen zullen niet langer opgenomen zijn in de richtlijn, maar worden geïntegreerd (en verder ontwikkeld) in deze verordening.

Een verordening is een geschikt en evenredig rechtsinstrument om controles van de financiële overzichten van OOB's van hoogwaardige kwaliteit te waarborgen. De rechtstreekse toepasselijkheid van een verordening biedt grotere rechtszekerheid. Ook zou de wetgeving in de hele Unie op dezelfde datum van toepassing worden, zodat problemen met de late omzetting van wetgeving door lidstaten worden vermeden⁷. Voorts biedt een verordening de hoogste mate van harmonisatie: de wettelijke controles van financiële overzichten zouden in alle lidstaten conform in wezen identieke regels worden uitgevoerd.

⁶ Zie punt 4.3 van de toelichting bij het voorstel tot wijziging van Richtlijn 2006/43/EG voor nadere informatie over de werkingssfeer van elk voorstel.

⁷ Behoudens, in voorkomende gevallen, gepaste overgangsregelingen.

3.3.1. *Titel I (Onderwerp, werkingssfeer en definities)*

De verordening is van toepassing op auditors die wettelijke controles van financiële overzichten van OOB's uitvoeren, en op de gecontroleerde OOB's, bijvoorbeeld regels voor het auditcomité dat een OOB moet hebben.

Voor de toepassing van de verordening gelden de definities die van toepassing zijn op de gewijzigde Richtlijn 2006/43/EG, ook hier. Naarmate de financiële sector zich ontwikkelt, worden onder communautair recht nieuwe categorieën financiële instellingen gevormd, en het is dus passend dat de definitie van OOB's ook beleggingsondernemingen, betalingsinstellingen, instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), instellingen voor elektronisch geld en alternatieve beleggingsinstellingen omvat.

3.3.2. *Titel II (Voorwaarden voor het uitvoeren van de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang)*

Hoofdstuk I (Onafhankelijkheid en het vermijden van belangenconflicten)

Een auditor moet adequate gedragslijnen en procedures vaststellen om te verzekeren dat de verplichtingen uit hoofde van de verordening op het punt van onafhankelijkheid, interne kwaliteitsbeheersingssystemen en het toezicht op werknemers worden nagekomen.

Voormalige auditors, voornaamste vennoten of hun werknemers mogen geen centrale leidinggevende functie in de gecontroleerde entiteit aanvaarden, noch lid worden van het auditcomité van de gecontroleerde entiteit, een niet bij het dagelijks bestuur betrokken lid van het leidinggevend orgaan worden of toetreden tot het toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde entiteit binnen twee jaar na afloop van de controleopdracht.

De honoraria voor het leveren van gerelateerde financiële controlediensten aan de gecontroleerde entiteit moeten beperkt blijven tot 10 procent van de door deze entiteit betaalde honoraria voor controles van financiële overzichten. Wanneer de door een auditor van een OOB ontvangen totale honoraria voor controles van financiële overzichten en gerelateerde financiële controlediensten echter een significant percentage van zijn of haar totale jaarlijkse honoraria uitmaken, moeten passende veiligheidsmaatregelen worden toegepast.

De wettelijke auditor, het auditkantoor of een lid van het netwerk van het auditkantoor mogen bepaalde niet-controlediensten die fundamenteel onverenigbaar zijn met de onafhankelijke functie die controle in het algemeen belang vervult, in geen geval leveren aan de door hen gecontroleerde entiteiten. Voor andere niet-controlediensten die niet fundamenteel onverenigbaar zijn met controlediensten, zal het auditcomité of de bevoegde autoriteit bevoegd zijn naargelang van de concrete omstandigheden te beoordelen of deze al dan niet aan de gecontroleerde entiteit mogen worden geleverd. Er mogen echter wel gerelateerde financiële controlediensten worden geleverd. De Commissie krijgt de bevoegdheid om de lijsten van toegelaten diensten en van verboden diensten aan te passen overeenkomstig de in titel VI vastgelegde voorwaarden. Voorts moeten auditkantoren van aanzienlijke omvang hun beroepsactiviteiten concentreren op het uitvoeren van wettelijke controles van financiële overzichten en mogen zij niet-controlediensten verlenen.

Voordat een auditor een opdracht aanvaardt of voortzet, moet hij of zij alle potentiële bedreigingen voor zijn of haar onafhankelijkheid beoordelen en zijn of haar onafhankelijkheid bevestigen aan het auditcomité.

Hoofdstuk II (Vertrouwelijkheid en beroepsgeheim)

Auditors mogen geen beroep doen op regels op het gebied van beroepsgeheim om de toepassing van de bepalingen van dit voorstel te verhinderen.

Artikel 13 verzekert dat tijdens de uitvoering van een controle de noodzakelijke informatie kan worden uitgewisseld. Deze regels staan een auditor echter niet toe om buiten de samenwerkingskanalen als voorzien in hoofdstuk XI van Richtlijn 2006/43/EG samen te werken met autoriteiten van derde landen.

Hoofdstuk III (Uitvoering van de wettelijke controle)

De verordening bepaalt dat de auditor de noodzakelijke stappen moet nemen om een oordeel te vormen over de vraag of de financiële overzichten een getrouw beeld geven en zijn opgesteld in overeenstemming met het relevante stelsel inzake financiële verslaglegging. Dit houdt geen zekerheid in over de toekomstige levensvatbaarheid van de gecontroleerde entiteit, noch over de efficiëntie of doeltreffendheid waarmee het leidinggevende of bestuursorgaan het werk van de organisatie heeft uitgevoerd of zal uitvoeren. Dit mag echter noch de taken die een auditor ter hand moet nemen om de controle goed uit te voeren, noch de verslagleggingseisen ondermijnen.

De professioneel-kritische instelling wordt versterkt. De auditor moet altijd alert blijven op de mogelijkheid van een afwijking van materieel belang als gevolg van fouten of van fraude, ondanks eerdere ervaringen van de auditor met de organisatie.

Er worden basiseisen voor de uitvoering van de wettelijke controle vastgesteld. Het auditkantoor dient ten minste een voornaamste partner aan te wijzen die actief betrokken moet zijn bij de uitvoering van de wettelijke controle. Er moeten ook voldoende middelen worden toegewezen. Er moet een cliëntdossier worden bijgehouden en een controledossier worden aangelegd. De auditor moet er bovendien voor zorgen dat op de juiste wijze aan alle organisatorische eisen wordt voldaan.

Indien zich een incident voordoet dat ernstige gevolgen voor de integriteit van de wettelijke controlewerkzaamheden heeft of kan hebben, moet de auditor passende maatregelen nemen om de gevolgen van het incident te beperken en herhaling te voorkomen.

In het geval van een controle van geconsolideerde jaarrekeningen, waarbij de groepsauditor de door (een) auditor(s) van derde landen verrichte controlewerkzaamheden niet kan documenteren, moet hij of zij passende maatregelen nemen, met inbegrip van aanvullende controlewerkzaamheden, en de bevoegde autoriteit inlichten.

Een auditor/auditkantoor moet zijn of haar eigen interne kwaliteitsbeoordeling uitvoeren, voordat hij de controleverklaring indient. De beoordeling moet de verantwoordelijkheid zijn van een auditor die niet betrokken is bij de uitvoering van de wettelijke controle waarop de interne kwaliteitsbeoordeling betrekking heeft.

Hoofdstuk IV (Controleverklaringen)

De inhoud van de controleverklaring die openbaar wordt gemaakt, wordt uitgebreid, zodat de verklaring de gebruikte methodologie toelicht, in het bijzonder de wijze waarop de balans direct is geverifieerd en hoeveel is gebaseerd op systeem- en nalevingsgerichte controles, de gebruikte niveaus van relatief belang om de controle uit te voeren, de belangrijkste risicogebieden voor afwijkingen van materieel belang in de jaarrekeningen, of de wettelijke controle was opgezet om fraude op te sporen, en in geval van een controleverklaring met beperkingen of een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding, de redenen voor het afgeven van een dergelijke verklaring. De controleverklaring moet ook een toelichting geven op de verschillen in de weging van gegevensgerichte controles en nalevingsgerichte controles ten opzichte van het voorgaande jaar.

De auditor moet bovendien een langere en gedetailleerdere verklaring opstellen voor het auditcomité. Deze verklaring moet gedetailleerdere informatie verschaffen over de uitgevoerde controle, over de situatie van de onderneming als zodanig (bijvoorbeeld over de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten) en over de bevindingen van de controle, tezamen met de nodige toelichtingen. In deze aanvullende verklaring moeten ook de verrichte controlewerkzaamheden aan het auditcomité worden gepresenteerd (en gemotiveerd). Deze langere verklaring moet worden ingediend bij het auditcomité en het management van de gecontroleerde entiteit, maar niet aan het publiek (aangezien de inhoud bedrijfsgeheimen en potentieel prijsgevoelige informatie zal bevatten). Op verzoek moet de auditor deze verklaring echter beschikbaar stellen aan de bevoegde autoriteit.

In de meeste richtlijnen betreffende financiële diensten wordt van de auditor al geëist dat hij of zij de bevoegde autoriteiten die toezicht houden op de OOB, elk feit of besluit meldt dat betrekking heeft op de OOB. Deze verplichting wordt nu uitgebreid naar alle OOB's. De bevoegde autoriteiten die toezicht houden op kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen, moeten bovendien een regelmatige dialoog met de auditors opzetten.

Hoofdstuk V (Transparantieverslagen door wettelijke auditors en auditkantoren en het bijhouden van gegevens)

Auditors worden verplicht om financiële informatie openbaar te maken waaruit met name hun totale omzet blijkt, uitgesplitst naar door OOB's betaalde honoraria voor controles van financiële overzichten, door andere organisaties betaalde honoraria voor controles van financiële overzichten en honoraria ontvangen voor andere diensten. Zij moeten tevens financiële informatie openbaar maken op het niveau van het netwerk waartoe zij behoren.

De transparantieverslagen van auditors van OOB's moeten worden aangevuld met een verklaring inzake de eigen corporate governance van het kantoor. Aanvullende supplementaire informatie over honoraria voor controles moet worden verstrekt aan de bevoegde autoriteiten, om de toezichthoudende taken van deze autoriteiten te vergemakkelijken.

De auditor dient bepaalde documenten en informatie gedurende een periode van vijf jaar te bewaren.

3.3.3. Titel III (De benoeming van wettelijke auditors of auditkantoren door organisaties van openbaar belang)

Om de onafhankelijkheid en capaciteit van het auditcomité te vergroten, moet het comité bestaan uit niet bij het dagelijks bestuur betrokken leden, moet ten minste één lid ervaring en kennis hebben op het gebied van controle en een ander lid op het gebied van boekhouding en/of controle.

Het voorstel voor de benoeming van de auditor aan de aandeelhoudersvergadering moet zijn gebaseerd op een aanbeveling van het auditcomité. De aanbeveling moet altijd een motivering van het voorgestelde besluit bevatten. Tevens moet de aanbeveling, tenzij het een verlenging van een controleopdracht betreft, ten minste twee keuzemogelijkheden bevatten (buiten de zittende auditor) en moet het auditcomité een naar behoren gemotiveerde voorkeur voor één daarvan uitspreken. De aanbeveling van het auditcomité mag pas worden gedaan na afronding van een passende aanbestedingsprocedure. In het geval van kredietinstellingen of verzekeringsondernemingen moet het auditcomité zijn aanbeveling indienen bij de autoriteit die belast is met het bedrijfseconomisch toezicht, die het recht moet hebben om haar veto uit te spreken over de voorgestelde keuze.

Contractuele clausules met derde partijen die de keuze van een gecontroleerde entiteit voor een auditor beperken, moeten worden verboden.

Om de bedreiging als gevolg van vertrouwdsheid aan te pakken die zich kan voordoen wanneer de gecontroleerde onderneming decennialang steeds weer hetzelfde auditkantoor benoemt, introduceert de verordening verplichte roulatie van auditkantoren na een maximumperiode van zes jaar die in bepaalde uitzonderlijke omstandigheden kan worden verlengd tot acht jaar. Wanneer een organisatie van openbaar belang twee of meer wettelijke auditors of auditkantoren heeft benoemd, is de maximumduur van de opdrachten negen jaar; uitzonderlijk kan deze duur tot twaalf jaar worden verlengd. De verordening voorziet ook in een 'afkoelingsperiode', voordat het auditkantoor weer de wettelijke controle van financiële overzichten voor dezelfde organisatie mag uitvoeren. Om een soepele overgang te waarborgen, moet de voormalige auditor de nieuwe auditor een overdrachtdossier met relevante informatie verstrekken.

Het auditcomité, een of meer aandeelhouders, de bevoegde autoriteiten en de voor het toezicht op de OOB's bevoegde autoriteiten krijgen de bevoegdheid om bij een nationale rechtbank een eis voor ontslag van de auditor in te dienen, wanneer daartoe goede gronden zijn.

3.3.4. Titel IV (Toezicht op de activiteiten van auditors en auditkantoren die wettelijke controles van jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang uitvoeren)

Hoofdstuk I (Bevoegde autoriteiten)

Elke lidstaat moet een bevoegde autoriteit aanwijzen die verantwoordelijk is voor het toezicht op auditors en auditkantoren die OOB's controleren. Deze autoriteiten dienen te beschikken over voldoende personeel en onafhankelijk te zijn van auditors. Voor de werknemers van de bevoegde autoriteiten gelden de verplichtingen van het beroepsgeheim.

De bevoegde autoriteiten moeten beschikken over alle toezichthoudende en onderzoeksbevoegdheden die nodig zijn om hun functie uit te oefenen, maar mogen zich niet bemoeien met de inhoud van een controleverklaring.

De bevoegde autoriteiten dienen op nationaal niveau samen te werken met de autoriteit die verantwoordelijk is voor de toelating en registerinschrijving van wettelijke auditors en auditkantoren (Richtlijn 2006/43/EG) en met andere toezichthouders van OOB's, bijvoorbeeld de banken- of verzekeringstoezichthouder.

Hoofdstuk II (Kwaliteitsborging, onderzoek, monitoren van de markt, noodplannen en transparantie van de taken van bevoegde autoriteiten)

De taken van de bevoegde autoriteiten omvatten:

- het maken van kwaliteitsbeoordelingen van de uitgevoerde wettelijke controles van financiële overzichten. Deze beoordelingen moeten evenredig zijn met de schaal en dimensie van de activiteiten van de beoordeelde auditor;
- het verrichten van onderzoek om ontoereikende wettelijke controles van financiële overzichten van OOB's op te sporen, te bestraffen en te voorkomen;
- het monitoren van de ontwikkelingen in de markt voor het leveren van wettelijke controlediensten aan OOB's;
- het regelmatig monitoren van de mogelijke bedreigingen voor de continuïteit van de werkzaamheden van grote auditkantoren, met inbegrip van de risico's die voortvloeien uit een hoge concentratie, en het van grote auditkantoren eisen dat zij noodplannen opstellen om zulke bedreigingen het hoofd te bieden;
- transparant zijn over hun activiteiten, met inbegrip van de publicatie van afzonderlijke kwaliteitsbeoordelingsverslagen.

Hoofdstuk III (Samenwerking tussen bevoegde autoriteiten en relaties met de Europese toezichthoudende autoriteiten)

De verordening schrijft voor dat de samenwerking in de EU tussen bevoegde autoriteiten plaatsvindt binnen de EAEM, waarmee dus het huidige mechanisme voor samenwerking in de EU onder de hoge bescherming van de Europese Groep van accountantstoezichthouders (European Group of Auditors' Oversight Bodies, EGAOB), een groep van deskundigen onder voorzitterschap van de Europese Commissie, wordt overgenomen. De EAEM is al werkzaam op het gebied van controle (en boekhouding) voor OOB's, en het rechtskader voorziet in de samenwerking van de EAEM, de Europese Bankautoriteit (EBA) en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EAVB) in hun gemengde commissie op het gebied van controle. De EAEM wordt verplicht om een vaste interne commissie op te richten die ten minste moet bestaan uit de nationale bevoegde autoriteiten.

De EAEM moet richtsnoeren met betrekking tot verschillende kwesties verstrekken, bijvoorbeeld over de inhoud en de presentatie van de controleverklaring en de aanvullende verklaring aan het auditcomité, over het toezicht op het auditcomité en over het maken van kwaliteitsbeoordelingen.

Er wordt een 'vrijwillige' pan-Europese kwaliteitscertificering voor controles van financiële overzichten ingevoerd om de zichtbaarheid, herkenning en reputatie van alle auditkantoren die beschikken over capaciteiten om goede controles van OOB's uit te voeren, te vergroten. De EAEM moet de eisen voor het verkrijgen van het certificaat publiceren, tezamen met de

daaraan verbonden administratieve gevolgen en vergoedingen. De nationale bevoegde autoriteiten moeten worden betrokken bij het onderzoek van de aanvraag van het certificaat. Wat betreft onderzoek en inspecties ter plaatse, moeten de bevoegde autoriteiten de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat een kennisgeving sturen, wanneer zij tot de conclusie komen dat er activiteiten worden of zijn uitgevoerd die in strijd zijn met de bepalingen van de verordening. Een bevoegde autoriteit van een lidstaat kan de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat bovendien verzoeken om op het grondgebied van laatstgenoemde een onderzoek te verrichten.

Voorts kunnen door de EAEM op verzoek van een of meer bevoegde autoriteiten colleges van bevoegde autoriteiten worden gevormd, om de uitoefening van bepaalde taken te vergemakkelijken.

Hoofdstuk IV (Samenwerking met autoriteiten van derde landen en met internationale organisaties en organen)

De bevoegde autoriteiten en de EAEM kunnen uitsluitend samenwerkingsovereenkomsten over de uitwisseling van informatie sluiten met de bevoegde autoriteiten van derde landen, als de openbaar te maken informatie valt onder garanties van beroepsgeheim en mits de regels op het gebied van gegevensbescherming worden gerespecteerd.

3.3.5. Titel V (Administratieve sancties en maatregelen)

Teneinde de naleving van de voorschriften van deze verordening te verbeteren en naar aanleiding van de mededeling van de Commissie van 9 december 2010 met de titel 'Het versterken van sanctieregelingen in de financiële sector'⁸, worden de bevoegdheden van bevoegde autoriteiten om toezichtmaatregelen vast te stellen en hun sanctiebevoegdheden uitgebreid. Er wordt voorzien in administratieve geldboeten voor auditors en OOB's voor vastgestelde schendingen. De autoriteiten moeten transparant zijn over de sancties en maatregelen die zij toepassen.

3.3.6. Titel VI (Gedelegeerde handelingen, verslaglegging en overgangs- en slotbepalingen)

Er wordt een overgangsregeling ingevoerd met betrekking tot de inwerkingtreding van de verplichting om auditkantoren te rouleren, de verplichting om een selectieprocedure voor de keuze van het auditkantoor op te zetten en de oprichting van auditkantoren die uitsluitend controlediensten leveren.

3.3.7. Technische regelgevingsnormen en naleving van artikel 290 VWEU

Om rekening te houden met de ontwikkelingen op het gebied van controle en de auditmarkt, wordt de EAEM verzocht om bij de Commissie technische regelgevingsnormen in te dienen om technische voorschriften te specificeren voor de inhoud van het overdrachtdossier dat een nieuwe auditor moet ontvangen, en de totstandkoming van een Europees kwaliteitscertificaat voor auditors die wettelijke controles van financiële overzichten van OOB's uitvoeren. De Commissie krijgt de bevoegdheid om deze technische normen als gedelegeerde handelingen vast te stellen.

⁸ COM(2010) 716 definitief.

Op 23 september 2009 heeft de Commissie voorstellen aangenomen voor verordeningen tot oprichting van de EBA, de EAVB en de EAEM⁹. In dit verband wenst de Commissie te herinneren aan de uitspraken met betrekking tot de artikelen 290 en 291 VWEU die zij heeft gedaan bij de vaststelling van de verordeningen tot oprichting van de Europese toezichthoudende autoriteiten: "Wat het proces voor de vaststelling van de regelgevingsnormen betreft, benadrukt de Commissie het unieke karakter van de financiële-dienstensector, dat voortvloeit uit de Lamfalussy-structuur en expliciet erkend wordt in verklaring 39 bij het VWEU. De Commissie twijfelt er evenwel sterk aan of de beperkingen van haar rol bij het vaststellen van gedelegeerde handelingen en uitvoeringsmaatregelen in overeenstemming zijn met de artikelen 290 en 291 VWEU".

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het voorstel van de Commissie heeft geen directe of indirecte gevolgen voor de begroting van de Europese Unie. In het bijzonder zouden de taken die aan de in het voorstel genoemde toezichthoudende organen van de EU worden toevertrouwd, geen aanvullende financiering door de EU noodzakelijk maken.

⁹ COM(2009) 501 definitief, COM(2009) 502 definitief, COM(2009) 503 definitief.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 114,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité¹⁰,

Na raadpleging van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming¹¹,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De wet heeft aan wettelijke auditors en auditkantoren de uitvoering van de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang toevertrouwd, teneinde het vertrouwen van het publiek in de jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van deze organisaties te vergroten. De verantwoordelijkheid van de wettelijke auditors voor het openbaar belang houdt in dat een grotere kring van personen en instellingen vertrouwt op de kwaliteit van het werk van deze wettelijke auditors. Controles van de financiële overzichten van goede kwaliteit dragen bij aan een behoorlijke werking van de markten door de integriteit en efficiëntie van de jaarrekeningen te vergroten. Auditors vervullen zo een bijzonder belangrijke maatschappelijke rol.
- (2) De wetgeving van de Europese Unie schrijft voor dat de financiële overzichten, die bestaan uit jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, van kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen, emittenten van effecten die zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, betalingsinstellingen, instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), instellingen voor elektronisch geld en alternatieve

¹⁰ PB C ... van ..., blz.

¹¹ Datum van het advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS).

beleggingsinstellingen moeten worden gecontroleerd door een of meer personen die bevoegd zijn tot het uitvoeren van dergelijke controles overeenkomstig de wetgeving van de Unie, met name: artikel 1, lid 1, van Richtlijn 86/635/EEG van de Raad van 8 december 1986 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen¹², artikel 1, lid 1, van Richtlijn 91/674/EEG van de Raad van 19 december 1991 betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen¹³, artikel 4, lid 4, van Richtlijn 2004/109/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 2004 betreffende de transparantievereisten die gelden voor informatie over uitgevende instellingen waarvan effecten tot de handel op een gereguleerde markt zijn toegelaten en tot wijziging van Richtlijn 2001/34/EG¹⁴, artikel 15, lid 2, van Richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de Richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van Richtlijn 97/5/EG¹⁵, artikel 73 van Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's)¹⁶, artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2009/110/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de toegang tot, de uitoefening van en het prudentieel toezicht op de werkzaamheden van instellingen voor elektronisch geld, tot wijziging van de Richtlijnen 2005/60/EG en 2006/48/EG en tot intrekking van Richtlijn 2000/46/EG¹⁷, en artikel 22, lid 3, van Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009 en (EU) nr. 1095/2010¹⁸. Voorts schrijft artikel 4, lid 1, onder 1), van Richtlijn 2004/39/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende markten voor financiële instrumenten, tot wijziging van de Richtlijnen 85/611/EEG en 93/6/EEG van de Raad en van Richtlijn 2000/12/EG van het Europees Parlement en de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 93/22/EEG van de Raad¹⁹ ook voor dat de jaarrekeningen van beleggingsondernemingen moeten worden gecontroleerd, wanneer de Vierde Richtlijn 78/660/EEG van de Raad van 25 juli 1978 betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen²⁰ en de Zevende Richtlijn 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983 betreffende de geconsolideerde jaarrekening²¹ niet van toepassing zijn.

- (3) De voorwaarden voor de toelating van de personen die belast zijn met het uitvoeren van de wettelijke controle van financiële overzichten, alsmede de minimumeisen voor het uitvoeren van deze wettelijke controle zijn vastgelegd in Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de

¹² PB L 372 van 31.12.1986, blz. 1.

¹³ PB L 374 van 31.12.1991, blz. 7.

¹⁴ PB L 390 van 31.12.2004, blz. 38.

¹⁵ PB L 319 van 5.12.2007, blz. 1.

¹⁶ PB L 302 van 17.11.2009, blz. 32.

¹⁷ PB L 267 van 10.10.2009, blz. 7.

¹⁸ PB L 174 van 1.7.2011, blz. 1.

¹⁹ PB L 145 van 30.4.2004, blz. 1.

²⁰ PB L 222 van 14.8.1978, blz. 11.

²¹ PB L 193 van 18.7.1983, blz. 1.

Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad²².

- (4) Tijdens de recente financiële crisis hebben talloze banken tussen 2007 en 2009 enorme verliezen bekendgemaakt op de posities die zij zowel binnen als buiten de balans aanhielden. Dit heeft niet alleen de vraag doen rijzen hoe auditors aan hun cliënten voor deze perioden controleverklaringen zonder beperkingen konden afgeven, maar ook vragen over de geschiktheid en toereikendheid van het huidige wetgevingskader. De Commissie heeft op 13 oktober 2010 het Groenboek 'Beleid inzake controle van financiële overzichten: lessen uit de crisis'²³ gepubliceerd, dat een brede openbare raadpleging van start deed gaan, in de algemene context van de hervorming van de regulering van de financiële markt, over de rol en het bereik van de auditfunctie en de manier waarop de auditfunctie kan worden verbeterd om bij te dragen tot meer financiële stabiliteit. Uit de openbare raadpleging is naar voren gekomen dat de regels van Richtlijn 2006/43/EG betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang aanzienlijk zouden kunnen worden verbeterd. Het Europees Parlement heeft op 13 september 2011 een initiatiefverslag over het Groenboek aangenomen. Het Europees Economisch en Sociaal Comité heeft op 16 juni 2011 ook een advies over dit Groenboek aangenomen.
- (5) Het is belangrijk om gedetailleerde regels vast te stellen om te verzekeren dat de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang van voldoende kwaliteit zijn en worden uitgevoerd door wettelijke auditors en auditkantoren waarvoor strenge eisen gelden. Een gemeenschappelijke regelgevingsaanpak moet de integriteit, onafhankelijkheid, objectiviteit, verantwoordelijkheid, transparantie en betrouwbaarheid verbeteren van wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, wat bijdraagt tot de kwaliteit van de wettelijke controle in de Unie, en daarmee tot het soepel functioneren van de interne markt, en tegelijkertijd een hoog niveau van bescherming van de consument en belegger waarborgt. De ontwikkeling van een aparte wet voor organisaties van openbaar belang moet ook zorgen voor consistente harmonisatie en uniforme toepassing en zo bijdragen tot een effectiever functioneren van de interne markt.
- (6) De financiële sector ontwikkelt zich, en onder het recht van de Unie worden nieuwe categorieën financiële instellingen gevormd. Het belang van nieuwe entiteiten en activiteiten buiten het reguliere bankwezen neemt toe en hun invloed op de financiële stabiliteit is groter geworden. Het is daarom juist dat de definitie van een organisatie van openbaar belang ook andere financiële instellingen en entiteiten omvat, zoals beleggingsondernemingen, betalingsinstellingen, instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's), instellingen voor elektronisch geld en alternatieve beleggingsinstellingen.
- (7) De controle van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen is bedoeld als een wettelijke veiligheidsmaatregel voor beleggers, kredietverleners en tegenpartijen die een belang hebben in organisaties van openbaar belang. Wettelijke auditors en

²² PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87.

²³ COM(2010) 561 definitief.

auditkantoren moeten daarom volledig onafhankelijk zijn, wanneer zij wettelijke controles van de financiële overzichten van zulke organisaties uitvoeren, en belangenconflicten moeten worden vermeden. Bij het bepalen van de onafhankelijkheid van auditors en auditkantoren moet rekening worden gehouden met het 'netwerk' waarvan auditors en auditkantoren deel uitmaken.

- (8) Een adequate interne organisatie van wettelijke auditors en auditkantoren draagt bij tot het voorkomen van bedreigingen voor hun onafhankelijkheid. De eigenaren of aandeelhouders van een auditkantoor, alsmede zijn leidinggevenden, mogen daarom geen zodanige bemoeienis hebben met de uitvoering van een wettelijke controle dat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en objectiviteit van de wettelijke auditor die namens het auditkantoor de wettelijke controle uitvoert. Bovendien moeten wettelijke auditors en auditkantoren passende interne beleids- en proceduremaatregelen nemen met betrekking tot werknemers en andere personen die bij de wettelijke controlefunctie binnen hun organisaties betrokken zijn, om de naleving van hun wettelijke verplichtingen te verzekeren. Deze beleids- en proceduremaatregelen moeten in het bijzonder bedreigingen voor de onafhankelijkheid helpen voorkomen en aanpakken, alsmede de kwaliteit, integriteit en grondigheid van de wettelijke controle waarborgen. Deze beleids- en proceduremaatregelen moeten evenredig zijn met de schaal en complexiteit van de activiteiten van de wettelijke auditor of het auditkantoor.
- (9) Auditors, auditkantoren en hun werknemers moeten met name afzien van het uitvoeren van de wettelijke controle van een entiteit, als zij een zakelijk of financieel belang in de entiteit hebben, en van het sluiten van transacties in financiële instrumenten die worden uitgegeven, gegarandeerd of anderszins ondersteund door een gecontroleerde entiteit, met uitzondering van rechten van deelneming in instellingen voor gediversifieerde collectieve belegging. De wettelijke auditor of het auditkantoor mag niet deelnemen aan de interne besluitvormingsprocessen van de gecontroleerde entiteit. Wettelijke auditors of hun werknemers mogen pas taken op leidinggevend of bestuurlijk niveau bij de gecontroleerde entiteit aanvaarden, nadat een passende periode is verstreken na afloop van de controleopdracht.
- (10) De hoogte van de honoraria die van een gecontroleerde entiteit worden ontvangen, en de structuur van de honoraria kunnen ook een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van een wettelijke auditor of auditkantoor. Het is daarom belangrijk ervoor te zorgen dat de honoraria voor controles niet resultaatgebonden zijn en dat, wanneer de honoraria voor controles van één enkele cliënt aanzienlijk zijn, een specifieke procedure wordt vastgesteld om de kwaliteit van de controles te waarborgen. Als de afhankelijkheid van één enkele cliënt buitensporig is, dient de wettelijke auditor of het auditkantoor af te zien van het ter hand nemen van de wettelijke controle in kwestie.
- (11) Het leveren van andere diensten dan wettelijke controles aan gecontroleerde entiteiten door wettelijke auditors, auditkantoren of leden van hun netwerken kan hun onafhankelijkheid in het gedrang brengen. Het is daarom gepast te eisen dat de wettelijke auditor, het auditkantoor en de leden van hun netwerk geen niet-controlediensten aan hun gecontroleerde entiteiten leveren. Het leveren van niet-controlediensten door een auditkantoor aan een onderneming zou het auditkantoor ervan weerhouden een wettelijke controle van de financiële overzichten van de betreffende onderneming uit te voeren, waardoor minder auditkantoren beschikbaar

zouden zijn om wettelijke controles uit te voeren, in het bijzonder met betrekking tot de controle van de financiële overzichten van grote organisaties van openbaar belang, indien de markt geconcentreerd is. Om te verzekeren dat een minimaal aantal auditkantoren controlediensten kan leveren aan grote organisaties van openbaar belang, is het daarom passend te verzoeken dat auditkantoren van aanzienlijke omvang hun beroepswerkzaamheden concentreren op het uitvoeren van wettelijke controles van financiële overzichten, en dat zij geen andere diensten leveren die geen verband houden met hun wettelijke controlefunctie, zoals adviesdiensten.

- (12) Teneinde belangenconflicten te vermijden, is het belangrijk dat de wettelijke auditor of het auditkantoor, voordat de auditor of het kantoor een opdracht voor een wettelijke controle van de financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang aanvaardt of voortzet, beoordeelt of is voldaan aan de onafhankelijkheidseisen, en in het bijzonder of zich bedreigingen voor de onafhankelijkheid voordoen als gevolg van de relatie met deze organisatie. Om deze onafhankelijkheid te bewaren, is het ook belangrijk dat zij alle bedreigingen voor hun onafhankelijkheid en die van hun werknemers en overige personen die betrokken zijn bij het wettelijke controleproces, alsook de veiligheidsmaatregelen die zijn toegepast om deze bedreigingen in te perken, registreren. Wanneer de bedreigingen voor hun onafhankelijkheid, zelfs na toepassing van veiligheidsmaatregelen om deze bedreigingen in te perken, te groot zijn, dienen zij de controleopdracht neer te leggen of daarvan af te zien. De wettelijke auditor of het auditkantoor moet jaarlijks aan het auditcomité van de gecontroleerde entiteit zijn of haar onafhankelijkheid bevestigen en met dit comité alle bedreigingen voor zijn of haar onafhankelijkheid, alsook de toegepaste veiligheidsmaatregelen om deze bedreigingen in te perken bespreken.
- (13) Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens²⁴ regelt de verwerking van persoonsgegevens die in de lidstaat plaatsvindt in het kader van deze verordening en onder toezicht van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten, in het bijzonder de door de lidstaten aangewezen onafhankelijke overheidsautoriteiten. Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens²⁵ regelt de verwerking van persoonsgegevens door de EAEM in het kader van deze verordening en onder toezicht van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming. Elke uitwisseling of doorgifte van informatie door bevoegde autoriteiten dient te geschieden in overeenstemming met de regels voor de overdracht van persoonsgegevens als neergelegd in Richtlijn 95/46/EG, en elke uitwisseling of doorgifte van informatie door de EAEM dient te geschieden in overeenstemming met de regels voor de overdracht van persoonsgegevens als neergelegd in Verordening (EG) nr. 45/2001.
- (14) Het is belangrijk dat wettelijke auditors en auditkantoren het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op gegevensbescherming van hun cliënten respecteren. Zij moeten daarom worden gehouden aan strenge regels op het gebied van

²⁴ PB L 281 van 23.11.1995, blz. 31.

²⁵ PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

vertrouwelijkheid en beroepsgeheim, die echter de goede handhaving van deze verordening of de samenwerking met de groepsauditor tijdens de uitvoering van de controle van geconsolideerde jaarrekeningen, wanneer de moederonderneming in een derde land is gevestigd, niet in de weg mogen staan, mits Richtlijn 95/46/EG wordt nageleefd. Deze regels staan een wettelijke auditor of een auditkantoor echter niet toe om buiten de samenwerkingskanalen als voorzien in hoofdstuk XI van Richtlijn 2006/43/EG samen te werken met autoriteiten van een derde land. Deze regels op het gebied van vertrouwelijkheid moeten ook gelden voor een wettelijke auditor die of een auditkantoor dat niet langer betrokken is bij een specifieke controletaak.

- (15) De wettelijke controle leidt tot een oordeel over de getrouwheid van de financiële overzichten van de gecontroleerde entiteiten. De belanghebbenden zijn zich echter mogelijk niet bewust van de beperkingen van een controle (materialiteit, steekproeftechnieken, de rol van de auditor bij het opsporen van fraude en de verantwoordelijkheid van leidinggevend), wat kan leiden tot een verwachtingskloof. Het is van belang meer duidelijkheid te geven over de reikwijdte van de wettelijke controle, teneinde deze kloof te verkleinen.
- (16) Hoewel de primaire verantwoordelijkheid voor het verstrekken van financiële informatie moet liggen bij het management van de gecontroleerde entiteiten, spelen auditors een rol door het management actief te bevragen vanuit het perspectief van een gebruiker. Om de kwaliteit van controles te verbeteren, is het daarom van belang dat de professioneel-kritische instelling van auditors ten aanzien van de gecontroleerde entiteit wordt versterkt. Auditors moeten onderkennen dat er sprake kan zijn van een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude of van fouten, ongeacht eerdere ervaringen van de auditor met de eerlijkheid en integriteit van het management van de gecontroleerde entiteit. Borging van de kwaliteit van de controles moet het belangrijkste criterium zijn bij de organisatie van de controlewerkzaamheden en het toewijzen van de benodigde middelen aan de taken. De integriteit van de wettelijke auditor, het auditkantoor en hun personeel is essentieel om het vertrouwen van het publiek in wettelijke controles en financiële markten te waarborgen. Elk incident dat ernstige gevolgen kan hebben voor de integriteit van de wettelijke controlewerkzaamheden, moet daarom passend worden beheerst. De wettelijke auditor of het auditkantoor moet de controlewerkzaamheden op passende wijze documenteren.
- (17) In het geval van geconsolideerde jaarrekeningen is het van belang dat de verantwoordelijkheden van de wettelijke auditors die verschillende entiteiten van de groep controleren, duidelijk worden afgebakend. De groepsauditor moet daartoe de volledige verantwoordelijkheid voor de controleverklaring dragen.
- (18) Een grondige interne kwaliteitsbeoordeling van de werkzaamheden die worden verricht voor elke wettelijke controleopdracht, moet bijdragen tot controles van hoge kwaliteit. De wettelijke auditor of het auditkantoor mag daarom zijn of haar controleverklaring pas afgeven, nadat deze interne kwaliteitsbeoordeling is afgerond.
- (19) De resultaten van de wettelijke controle moeten worden aangeboden aan de belanghebbenden bij de controleverklaring. Om het vertrouwen van de belanghebbenden in de financiële overzichten van de gecontroleerde entiteit te vergroten, is het in het bijzonder van belang dat de controleverklaring op feiten is gebaseerd, van goede gronden is voorzien en dat haar inhoud ook aanvullende informatie bevat die specifiek is voor de uitgevoerde controle. De controleverklaring

moet in het bijzonder voldoende informatie bevatten over de voor de controle gebruikte methodologie, in het bijzonder informatie over het deel van de balans dat direct is geverifieerd en hoeveel is gebaseerd op systeem- en nalevingsgerichte controles, over de gebruikte niveaus van relatief belang om de controle uit te voeren, over de belangrijkste gebieden waarop zich afwijkingen van materieel belang in de jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen zouden kunnen voordoen, over de vraag of de wettelijke controle was opgezet om fraude op te sporen, en in het geval van een verklaring met beperkingen, een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelsonthouding, over de redenen voor het afgeven van een dergelijke verklaring.

- (20) De waarde van wettelijke controles voor de gecontroleerde entiteit zou in het bijzonder worden vergroot, als de communicatie tussen de wettelijke auditor of het auditkantoor enerzijds en het auditcomité anderzijds wordt versterkt. Behalve de regelmatige dialoog tijdens de uitvoering van de wettelijke controle, is het van belang dat de wettelijke auditor of het auditkantoor het auditcomité ook een aanvullende en gedetailleerdere verklaring over de resultaten van de wettelijke controle verstrekt. Het moet mogelijk zijn om deze aanvullende, gedetailleerde verklaring beschikbaar te stellen aan de toezichthouders van organisaties van openbaar belang, maar niet aan het publiek.
- (21) Wettelijke auditors of auditkantoren verstrekken toezichthouders van organisaties van openbaar belang al informatie over feiten of besluiten die een schending van de regels voor de werkzaamheden van de gecontroleerde entiteit of een bedreiging voor de bedrijfscontinuïteit van de gecontroleerde entiteit zouden kunnen vormen. De toezichthoudende taken zouden ook worden vergemakkelijkt als de toezichthouders van kredietinstellingen en financiële instellingen werden verplicht om een regelmatige dialoog met hun wettelijke auditors en auditkantoren op te zetten.
- (22) Om het vertrouwen in en de aansprakelijkheid van de wettelijke auditors en auditkantoren die de wettelijke controle van de financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, te vergroten, is het van belang dat de verslaglegging met betrekking tot de transparantie door wettelijke auditors en auditkantoren wordt uitgebreid. Wettelijke auditors en auditkantoren moeten daarom worden verplicht om gecontroleerde financiële informatie bekend te maken, waarbij zij met name hun totale omzet moeten laten zien, uitgesplitst naar door organisaties van openbaar belang betaalde honoraria voor controles van financiële overzichten, door andere entiteiten betaalde honoraria voor controles, en ontvangen honoraria voor overige diensten. Zij moeten ook financiële informatie op het niveau van het netwerk waartoe zij behoren, bekendmaken. De transparantieverslagen van auditkantoren moeten worden aangevuld met een verklaring over corporate governance, om duidelijk te maken of het auditkantoor regelingen voor gezonde corporate governance heeft. Aan de bevoegde autoriteiten moet aanvullende supplementaire informatie over honoraria voor controles worden verstrekt, om hun toezichthoudende taken te vergemakkelijken.
- (23) Auditcomités, of organen die soortgelijke bevoegdheden hebben binnen de gecontroleerde entiteit, spelen een doorslaggevende rol in het leveren van een bijdrage aan wettelijke controles van hoge kwaliteit. Het is met name belangrijk de onafhankelijkheid en technische deskundigheid van het auditcomité te vergroten door te eisen dat een meerderheid van de leden van het comité onafhankelijk is en dat ten minste één lid van het comité beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van controle en een ander lid op het gebied van controle en/of boekhouding. De

aanbeveling van de Commissie van 15 februari 2005 betreffende de taak van niet bij het dagelijks bestuur betrokken bestuurders of commissarissen van beursgenoteerde ondernemingen en betreffende de comités van de raad van bestuur of van de raad van commissarissen²⁶ zet uiteen hoe auditcomités moeten worden opgericht en moeten functioneren. Gezien de omvang van de raden van ondernemingen met beperkte beurswaarde en van kleine en middelgrote organisaties van openbaar belang, zou het echter passend zijn dat de functies die worden toegewezen aan het auditcomité van deze organisaties, of aan een orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft binnen de gecontroleerde entiteit, ook mogen worden uitgevoerd door het leidinggevende of toezichthoudende orgaan als geheel. Organisaties van openbaar belang die een icbe of alternatieve beleggingsinstelling zijn, moeten ook worden vrijgesteld van de verplichting om een auditcomité te hebben. Deze vrijstelling houdt rekening met het feit dat de oprichting van een auditcomité niet passend is, wanneer de functie van deze instellingen uitsluitend bestaat in het bijeenbrengen van activa. Icbe's en alternatieve beleggingsinstellingen, alsmede hun beheersmaatschappijen, opereren in een strak afgebakende regelgevingsomgeving en zijn onderworpen aan specifieke governance-mechanismen, zoals controles die door hun bewaarder worden uitgevoerd.

- (24) Het is eveneens van belang dat de rol van het auditcomité in de selectie van een nieuwe wettelijke auditor of een nieuw auditkantoor wordt versterkt, zodat de algemene aandeelhouders- of ledenvergadering van de gecontroleerde entiteit een weloverwogen besluit kan nemen. Wanneer dus een voorstel wordt gedaan aan de algemene vergadering, moet de raad uitleggen of hij de aanbeveling van het auditcomité volgt, en indien dat niet het geval, waarom niet. De aanbeveling van het auditcomité moet ten minste twee keuzemogelijkheden voor de controleopdracht bevatten en een naar behoren gemotiveerde voorkeur voor een daarvan, zodat de algemene vergadering ook echt wat te kiezen heeft. Om in zijn aanbeveling een eerlijke en afdoende motivering te kunnen geven, moet het auditcomité gebruikmaken van de resultaten van een verplichte selectieprocedure die door de gecontroleerde entiteit is georganiseerd onder de verantwoordelijkheid van het auditcomité. In deze selectieprocedure moet de gecontroleerde entiteit wettelijke auditors en auditkantoren, met inbegrip van kleinere kantoren, uitnodigen tot het indienen van voorstellen voor de controleopdracht. De aanbestedingsdocumenten moeten transparante en niet-discriminerende selectiecriteria bevatten die voor de evaluatie van de voorstellen moeten worden gebruikt. Omdat deze selectieprocedure echter onevenredige kosten met zich mee kan brengen voor ondernemingen met een beperkte beurswaarde of kleine of middelgrote organisaties van openbaar belang, gezien hun omvang, is het passend om deze organisaties van deze verplichting te ontslaan.
- (25) Het recht van de algemene aandeelhouders- of ledenvergadering van de gecontroleerde entiteit om de wettelijke auditor of het auditkantoor te kiezen zou van geen enkele waarde zijn als de gecontroleerde entiteit een contract zou sluiten met een derde partij die deze keuze beperkt. Elke contractuele bepaling met een derde partij waartoe de gecontroleerde entiteit zich verbindt, betreffende de benoeming van of houdende een beperking van de keuze tot een bepaalde auditor of bepaald auditkantoor moet daarom als nietig worden beschouwd.

²⁶

PB L 52 van 25.2.2005, blz. 51.

- (26) De benoeming van meer dan een wettelijke auditor of auditkantoor door de organisaties van openbaar belang zou de professioneel-kritische instelling versterken en bijdragen tot een hogere kwaliteit van de controles. Deze maatregel in combinatie met de aanwezigheid van kleinere auditkantoren zou ook de ontwikkeling van de capaciteit van zulke kantoren bevorderen en dragen zo bij tot verruiming van de keuze aan wettelijke auditors en auditkantoren voor organisaties van openbaar belang. Deze moeten daarom worden aangemoedigd en geprikkeld om meer dan één wettelijke auditor of auditkantoor te benoemen voor de uitvoering van de wettelijke controle.
- (27) Om de bedreiging als gevolg van vertrouwheid aan te pakken en zo de onafhankelijkheid van auditors en auditkantoren te versterken, is het van belang om een maximumduur vast te stellen voor de controleopdracht van een wettelijke auditor of auditkantoor bij een bepaalde gecontroleerde entiteit. Er moet ook een geschikt geleidelijk roulatiemechanisme worden ingevoerd met betrekking tot het hoogstgeplaatste personeel dat betrokken is bij de wettelijke controle, met inbegrip van de voornaamste vennoten die namens het auditkantoor de wettelijke controle uitvoeren. Het is tevens belangrijk om te voorzien in een passende periode waarbinnen deze wettelijke auditor of dit auditkantoor geen wettelijke controles van financiële overzichten van dezelfde organisatie mag uitvoeren. Om een soepele overgang te verzekeren, moet de voormalige auditor een dossier met relevante informatie overdragen aan de nieuwe auditor.
- (28) Om de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor te beschermen, is het van belang dat deze alleen kan worden ontslagen wanneer daar gegronde redenen toe zijn, die aan de voor het publiek toezicht verantwoordelijke autoriteit of autoriteiten dienen te worden meegedeeld. Wanneer er gegronde redenen zijn, maar de gecontroleerde entiteit geen actie onderneemt, moeten het auditcomité, de aandeelhouders, de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op auditors en auditkantoren, of de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de organisatie van openbaar belang, de bevoegdheid krijgen om bij een nationale rechtbank een procedure te starten voor het ontslag van de auditor.
- (29) Om een hoog niveau van vertrouwen in de interne markt bij beleggers en consumenten te verzekeren door belangenconflicten te vermijden, moeten wettelijke auditors en auditkantoren worden onderworpen aan passend toezicht door bevoegde autoriteiten die onafhankelijk zijn van de beroepsgroep van de auditors en die beschikken over voldoende capaciteit, expertise en middelen. De nationale bevoegde autoriteiten moeten beschikken over de benodigde bevoegdheden om hun toezichthoudende taken ter hand te nemen, met inbegrip van de bevoegdheid om toegang te krijgen tot documenten, informatie te eisen van elke persoon en inspecties uit te voeren. Zij moeten zich specialiseren in het toezicht op financiële markten, op de naleving van financiële verslaggevingsverplichtingen of in het toezicht op wettelijke controles van financiële overzichten. Het moet evenwel mogelijk zijn dat het toezicht op de naleving van de aan organisaties van openbaar belang opgelegde verplichtingen wordt uitgevoerd door de bevoegde autoriteiten die belast zijn met het toezicht op deze organisaties. De financiering van de bevoegde autoriteiten moet vrij zijn van elke overmatige invloed van wettelijke auditors of auditkantoren.
- (30) De kwaliteit van het toezicht zou moeten verbeteren, als er effectieve samenwerking is tussen de autoriteiten die op nationaal niveau zijn belast met verschillende taken. De autoriteiten die bevoegd zijn voor het toezicht op de naleving van de verplichtingen

met betrekking tot de wettelijke controle van de financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, moeten samenwerken met de autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de toelating en registerinschrijving van wettelijke auditors en auditkantoren, met de autoriteiten die toezicht houden op organisaties van openbaar belang, en met de financiële inlichtingeneenheden als bedoeld in Richtlijn 2005/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 26 oktober 2006 tot voorkoming van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld en de financiering van terrorisme²⁷.

- (31) Externe kwaliteitsborging voor wettelijke controles is essentieel voor controles van hoge kwaliteit. Zij verhoogt de geloofwaardigheid van gepubliceerde financiële informatie en biedt een betere bescherming aan aandeelhouders, beleggers, kredietverleners en andere belanghebbende partijen. Wettelijke auditors en auditkantoren moeten daarom worden onderworpen aan een kwaliteitsborgingsstelsel onder verantwoordelijkheid van de bevoegde autoriteiten, zodat de objectiviteit en onafhankelijkheid van de beroepsgroep van de auditors wordt gewaarborgd. Kwaliteitsbeoordelingen moeten op zodanige wijze worden georganiseerd dat elke wettelijke auditor en elk auditkantoor dat controles van organisaties van openbaar belang uitvoert, ten minste elke drie jaar wordt onderworpen aan een kwaliteitsbeoordeling. De aanbeveling van de Commissie van 6 mei 2008 inzake de externe kwaliteitsborging voor wettelijke auditors en auditkantoren die jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang controleren²⁸ bevat informatie over de wijze waarop inspecties moeten plaatsvinden. Kwaliteitsbeoordelingen moeten evenredig zijn met de schaal en de complexiteit van de werkzaamheden van het beoordeelde auditkantoor of de beoordeelde wettelijke auditor.
- (32) Onderzoeken helpen om een onjuiste uitvoering van de wettelijke controle van de financiële overzichten van organisaties van openbaar belang op te sporen, te voorkomen en te bestraffen. De bevoegde autoriteiten moeten daarom beschikken over de bevoegdheid om onderzoeken van wettelijke auditors en auditkantoren te verrichten.
- (33) De markt voor het leveren van wettelijke controlediensten aan organisaties van openbaar belang ontwikkelt zich in de loop van de tijd. Het is daarom noodzakelijk dat de bevoegde autoriteiten de ontwikkelingen in de markt volgen, in het bijzonder de ontwikkelingen met betrekking tot een mogelijk beperkte keuze van auditor en de risico's die voortvloeien uit een hoge marktconcentratie.
- (34) De sluiting van grote auditkantoren kan de levering van controlediensten in de markt verstoren en zou kunnen leiden tot verdere structurele risicoaccumulatie in de markt. De bevoegde autoriteiten moeten daarom, als preventieve maatregel, de grootste auditkantoren in elke lidstaat verzoeken om noodplannen op te stellen waarin wordt ingegaan op een mogelijke gebeurtenis die de continuïteit van de werkzaamheden van het betrokken kantoor bedreigt. Deze plannen kunnen maatregelen bepalen ter voorbereiding op een ordelijk faillissement van het betrokken kantoor.

²⁷ PB L 309 van 25.11.2005, blz. 15.

²⁸ PB L 120 van 7.5.2008, blz. 20.

- (35) De transparantie van de activiteiten van de bevoegde autoriteiten moet het vertrouwen van beleggers en consumenten in de interne markt helpen vergroten. De bevoegde autoriteiten moeten daarom worden verplicht om regelmatig verslag te doen van hun activiteiten en om afzonderlijke inspectieverslagen te publiceren.
- (36) De samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten kan een belangrijke bijdrage leveren aan het waarborgen van wettelijke controles van financiële overzichten in de Unie die constant van hoge kwaliteit zijn. De bevoegde autoriteiten van de lidstaten moeten daarom, indien nodig, onderling samenwerken ten behoeve van de uitvoering van hun toezichthoudende taken met betrekking tot wettelijke controles. Zij respecteren het beginsel dat de regelgeving en het stelsel van publiek toezicht van de lidstaat van herkomst van toepassing zijn, dat wil zeggen de lidstaat waar de wettelijke auditor of het auditkantoor is toegelaten en waar de statutaire zetel van de gecontroleerde entiteit is gevestigd. De samenwerking tussen bevoegde autoriteiten zal met name worden verbeterd als deze wordt georganiseerd in het kader van het Gemengd Comité van de Europese toezichthoudende autoriteiten (ETA), onder leiding van de Europese Autoriteit voor effecten en markten (EAEM) opgericht bij Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten)²⁹. De EAEM kan met hulp van de Europese Bankautoriteit (EBA), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit)³⁰, en de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EAVB), opgericht bij Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen)³¹, aan deze samenwerking bijdragen door nationale bevoegde autoriteiten advies en richtsnoeren te verstrekken.
- (37) De samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten moet onder andere bestaan uit informatie-uitwisseling, samenwerking met betrekking tot kwaliteitsbeoordelingen, bijstand bij onderzoeken die verband houden met de uitvoering van wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, ook in gevallen waarin het onderzochte gedrag geen schending vormt van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die van kracht zijn in de betrokken lidstaten, en het opstellen van noodplannen. De modaliteiten van de samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van de lidstaten kunnen de vorming van colleges van bevoegde autoriteiten en de onderlinge delegatie van taken omvatten. Bij deze samenwerking moet rekening worden gehouden met het 'netwerk' waartoe auditors en kantoren behoren. De bevoegde autoriteiten en de Europese toezichthoudende autoriteiten moeten passende regels op het gebied van vertrouwelijkheid en beroepsgeheim in acht nemen.
- (38) Erkenning van de geschiktheid van wettelijke auditors en auditkantoren om wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uit te voeren moet de toegang van auditors en kantoren tot andere cliënten

²⁹ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84.

³⁰ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12.

³¹ PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48.

vergemakkelijken. Het is daarom van belang te voorzien in een kwaliteitscertificaat op Europees niveau dat door de EAEM moet worden ontwikkeld. De nationale bevoegde autoriteiten moeten worden betrokken bij het onderzoek van de aanvragen van het certificaat.

- (39) De onderlinge verbondenheid van kapitaalmarkten maakt het wenselijk om nationale bevoegde autoriteiten en de Europese toezichthoudende autoriteiten de bevoegdheid te geven om samen te werken met toezichthoudende autoriteiten en organen van derde landen op het gebied van de uitwisseling van informatie of kwaliteitsbeoordelingen. Wanneer de samenwerking met autoriteiten van derde landen echter betrekking heeft op werkdocumenten van een controle of op andere documenten die in het bezit zijn van wettelijke auditors of auditkantoren, moeten de procedures van Richtlijn 2006/43/EG gelden.
- (40) Duurzame auditcapaciteit en een concurrerende markt voor wettelijke controlediensten met voldoende keuze aan auditkantoren die in staat zijn wettelijke controles van organisaties van algemeen belang uit te voeren, zijn noodzakelijk voor een goede werking van de kapitaalmarkten. De EAEM moet verslag doen van de door deze verordening aangebrachte wijzigingen in de structuur van de auditmarkt. Bij het maken van deze analyse moet de EAEM rekening houden met het effect van de nationale voorschriften inzake burgerlijke aansprakelijkheid voor wettelijke auditors op de structuur van de auditmarkt. Op basis van dit verslag en andere passende informatie moet de Commissie een verslag indienen over het effect van de nationale voorschriften inzake de aansprakelijkheid van wettelijke auditors op de structuur van de auditmarkt en de stappen ondernemen die zij op grond van haar bevindingen passend acht.
- (41) Om de naleving van de eisen van deze verordening te verbeteren, en gezien de mededeling van de Commissie van 9 december 2010 met de titel 'Het versterken van sanctieregelingen in de financiële sector'³², moeten de bevoegdheid om toezichtmaatregelen te nemen en de sanctiebevoegdheden van de bevoegde autoriteiten worden uitgebreid. Er moet worden voorzien in administratieve geldboeten voor wettelijke auditors, auditkantoren en organisaties van openbaar belang bij vastgestelde schendingen. De bevoegde autoriteiten moeten transparant zijn over de sancties en maatregelen die zij toepassen. Bij de vaststelling en publicatie van sancties moeten de grondrechten als vastgelegd in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met name het recht op eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven (artikel 7), het recht op de bescherming van persoonsgegevens (artikel 8) en het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47) worden gerespecteerd.
- (42) Klokkenluiders kunnen nieuwe informatie onder de aandacht van de bevoegde autoriteiten brengen die hen helpt bij het opsporen en beboeten van onregelmatigheden, met inbegrip van fraude. Klokkenluiders kunnen echter ervan weerhouden worden dit te doen uit vrees voor vergelding, en stimulansen om dit te doen kunnen ontbreken. De lidstaten moeten er daarom voor zorgen dat er geschikte regelingen van kracht zijn om klokkenluiders aan te moedigen om hen te attenderen op mogelijke schendingen van deze verordening en om hen te beschermen tegen

³² COM(2010) 716 definitief.

vergoeding. De lidstaten kunnen hen ook stimuleren om dit te doen; klokkenluiders mogen echter uitsluitend in aanmerking komen voor dergelijke incentives, wanneer zij nieuwe informatie aan het licht brengen die zij niet bij wet verplicht zijn te melden, en wanneer deze informatie leidt tot een sanctie wegens schending van deze verordening. De lidstaten moeten er ook voor zorgen dat de klokkenluidersregelingen die zij ten uitvoer leggen, mechanismen bevatten die een aangegeven persoon passende bescherming biedt, in het bijzonder wat betreft het recht op bescherming van zijn of haar persoonsgegevens en procedures om het recht van de aangegeven persoon op verdediging en om te worden gehoord, voordat een hem of haar aangaand besluit wordt genomen, alsook zijn of haar recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel voor een tribunaal tegen een hem of haar aangaand besluit te waarborgen.

- (43) Om rekening te houden met de ontwikkelingen op het gebied van controle en de auditmarkt, moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om technische voorschriften te specificeren op het gebied van de situaties waarin de wettelijke controle gezamenlijk moet worden uitgevoerd door de benoemde wettelijke auditors of auditkantoren, de inhoud van het overdrachtdossier dat de nieuwe wettelijke auditor of het nieuwe auditkantoor moet ontvangen, en de invoering van een Europees kwaliteitscertificaat voor wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren.
- (44) Om rekening te houden met de technische ontwikkelingen in de financiële markten en in de auditpraktijk en het auditberoep, en om de in deze verordening neergelegde eisen te specificeren, moet de Commissie worden gemachtigd om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 290 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Het gebruik van gedelegeerde handelingen is in het bijzonder noodzakelijk om de lijst van gerelateerde controlediensten en niet-controlediensten vast te stellen, alsmede om de hoogte van de vergoedingen vast te stellen die de EAEM aan wettelijke auditors en auditkantoren in rekening mag brengen voor het verstrekken van het Europees kwaliteitscertificaat. Het is van bijzonder belang dat de Commissie tijdens haar voorbereidende werkzaamheden passende raadplegingen houdt, met inbegrip van raadplegingen op het niveau van deskundigen. De Commissie moet bij de voorbereiding en formulering van gedelegeerde handelingen zorgen voor een gelijktijdige, tijdige en passende doorgifte van relevante documenten aan het Europees Parlement en de Raad.
- (45) Om rechtszekerheid en de soepele overgang naar de bij deze verordening ingevoerde regeling te waarborgen, is het van belang dat een overgangsregeling wordt ingevoerd voor de inwerkingtreding van de verplichting om auditkantoren te rouleren, de verplichting om een selectieprocedure voor de keuze van een auditkantoor te organiseren, en voor de omvorming van auditkantoren tot kantoren die uitsluitend controlediensten leveren.
- (46) Daar de doelstellingen van deze verordening, te weten, het verduidelijken en beter definiëren van de rol van wettelijke controles van financiële overzichten met betrekking tot organisaties van openbaar belang, het verbeteren van de informatie die de wettelijke auditor of het auditkantoor verstrekt aan de gecontroleerde entiteit, beleggers en andere belanghebbenden, het verbeteren van de communicatiekanalen tussen auditors en toezichthouders van organisaties van openbaar belang, het voorkomen dat zich belangenconflicten voordoen als gevolg van het leveren van niet-controlediensten aan organisaties van openbaar belang, het inperken van het risico van

een mogelijk belangenconflict als gevolg van het bestaande systeem van 'de gecontroleerde selecteert en betaalt de auditor' of de bedreiging als gevolg van vertrouwheid, het vergemakkelijken van de overgang naar een andere wettelijke auditor of ander auditkantoor en de keuze van een aanbieder van controles aan organisaties van openbaar belang, het vergroten van het aanbod van aanbieders van controlediensten aan organisaties van openbaar belang en het verbeteren van de doeltreffendheid, onafhankelijkheid en consistentie van de regelgeving en het toezicht op wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles leveren aan organisaties van openbaar belang, inclusief samenwerking op communautair niveau, niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en derhalve wegens hun omvang beter door de Europese Unie kunnen worden verwezenlijkt, kan de Europese Unie overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel maatregelen nemen. Overeenkomstig het in dat artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel gaat deze onderhavige verordening niet verder dan wat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

- (47) Deze verordening respecteert de grondrechten en is in overeenstemming met de beginselen die met name worden erkend in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, in het bijzonder het recht op eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven (artikel 7), het recht op de bescherming van persoonsgegevens (artikel 8), de vrijheid van ondernemerschap (artikel 16), het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en op een onpartijdig gerecht (artikel 47), het vermoeden van onschuld en rechten van de verdediging (artikel 48), het legaliteitsbeginsel en evenredigheidsbeginsel inzake delicten en straffen (artikel 49) en het recht om niet tweemaal in een strafrechtelijke procedure voor hetzelfde delict te worden berecht of gestraft (artikel 50), en zij dient te worden toegepast overeenkomstig deze rechten en beginselen,

HEBBEN DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

TITEL I

ONDERWERP, WERKINGSSFEER EN DEFINITIES

Artikel 1

Onderwerp

Deze verordening stelt eisen vast voor de uitvoering van de wettelijke controle van de jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang, regels voor de organisatie van en de selectie van wettelijke auditors en auditkantoren door organisaties van openbaar belang om hun onafhankelijkheid te bevorderen en belangenconflicten te vermijden, alsmede regels voor het toezicht op de naleving van deze eisen door wettelijke auditors en auditkantoren.

Artikel 2

Werkingssfeer

1. Deze verordening is van toepassing op:
 - a) wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren;
 - b) organisaties van openbaar belang.
2. Deze verordening is van toepassing onverminderd Richtlijn 2006/43/EG.

Artikel 3

Definities

Voor de toepassing van deze verordening gelden de definities van artikel 2 van Richtlijn 2006/43/EG, behalve de definities van 'controleverklaring' en 'bevoegde autoriteit'.

Artikel 4

Grote organisaties van openbaar belang

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder 'grote organisaties van openbaar belang':

- a) met betrekking tot organisaties als gedefinieerd in artikel 2, lid 13, onder a), van Richtlijn 2006/43/EG, de tien grootste emittenten van aandelen in elke lidstaat, gemeten naar de beurswaarde op basis van de eindejaarskoersen, en in elk geval alle emittenten van aandelen die op basis van de eindejaarskoersen van de voorgaande drie kalenderjaren een gemiddelde beurswaarde hadden van meer dan 1 000 000 000 EUR;
- b) met betrekking tot organisaties als gedefinieerd in artikel 2, lid 13, onder b) tot en met f), van Richtlijn 2006/43/EG, elke entiteit die op haar balansdatum een balanstotaal heeft staan van meer dan 1 000 000 000 EUR;
- c) met betrekking tot organisaties als gedefinieerd in artikel 2, lid 13, onder g) en h), van Richtlijn 2006/43/EG, elke entiteit die op haar balansdatum een beheerd vermogen heeft van meer dan 1 000 000 000 EUR.

TITEL II

VOORWAARDEN VOOR HET UITVOEREN VAN DE WETTELIJKE CONTROLE VAN FINANCIËLE OVERZICHTEN VAN ORGANISATIES VAN OPENBAAR BELANG

HOOFDSTUK I

ONAFHANKELIJKHEID EN HET VERMIJDEN VAN BELANGENCONFLICTEN

Artikel 5

Onafhankelijkheid en objectiviteit

Een wettelijke auditor of auditkantoor neemt alle noodzakelijke maatregelen om te waarborgen dat de uitvoering van een wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang niet wordt beïnvloed door een bestaand of potentieel belangenconflict of een zakelijke of andere relatie waarbij de wettelijke auditor of het auditkantoor dat de wettelijke controle uitvoert, en, voor zover van toepassing, zijn of haar netwerk, leidinggevenden, auditors, werknemers en alle andere natuurlijke personen van wie de diensten ter beschikking worden gesteld aan of onder beheer worden gesteld van de wettelijke auditor of het auditkantoor, of een persoon die direct of indirect door zeggenschap verbonden is met de wettelijke auditor of het auditkantoor, betrokken is.

Artikel 6

Interne organisatie van auditors en auditkantoren

1. Een wettelijke auditor of auditkantoor voldoet aan de volgende organisatorische eisen:
 - a) een auditkantoor stelt adequate gedragslijnen en procedures vast om te waarborgen dat noch de eigenaren of aandeelhouders van een auditkantoor, noch de leden van de leidinggevende, bestuurs- en toezichtorganen van het betrokken kantoor, noch verbonden entiteiten een zodanige bemoeienis met de uitvoering van een wettelijke controle van financiële overzichten hebben dat daardoor afbreuk wordt gedaan aan de onafhankelijkheid en objectiviteit van de wettelijke auditor die namens het betrokken auditkantoor de wettelijke controle van de financiële overzichten uitvoert;
 - b) een wettelijke auditor of een auditkantoor heeft goede administratieve en boekhoudprocedures, interne beheersingsmechanismen, effectieve procedures voor risicobeoordeling, en effectieve beheersings- en veiligheidsmaatregelen voor informatieverwerkingssystemen.

Deze interne beheersingsmechanismen zijn zodanig opgezet dat zij de naleving van besluiten en procedures op alle niveaus van het auditkantoor of van de werkstructuur van de wettelijke auditor verzekeren.

Een wettelijke auditor of een auditkantoor legt besluitvormingsprocedures en organisatiestructuren ten uitvoer, en onderhoudt deze, die op duidelijke en gedocumenteerde wijze verslagleggingslijnen specificeren en taken en verantwoordelijkheden toewijzen;

- c) een wettelijke auditor of een auditkantoor stelt adequate gedragslijnen en procedures vast om te waarborgen dat zijn of haar werknemers en alle andere natuurlijke personen van wie de diensten tot zijn of haar beschikking of onder zijn of haar beheer worden gesteld en die direct betrokken zijn bij de wettelijke controlewerkzaamheden, beschikken over de juiste kennis en ervaring voor de toegewezen taken;
- d) een wettelijke auditor of een auditkantoor stelt adequate gedragslijnen en procedures vast om te waarborgen dat belangrijke controletaken niet op zodanige wijze worden uitbesteed dat dit afbreuk doet aan de kwaliteit van de interne beheersing van de wettelijke auditor of het auditkantoor of aan het vermogen van de bevoegde autoriteiten om toe te zien op de naleving van de in deze verordening neergelegde verplichtingen door de wettelijke auditor of het auditkantoor;
- e) een wettelijke auditor of een auditkantoor stelt passende en effectieve organisatorische en administratieve regelingen vast om bedreigingen voor de onafhankelijkheid als bedoeld in artikel 11, lid 2, te voorkomen, vast te stellen, weg te nemen of te beheersen, en bekend te maken;
- f) een wettelijke auditor of een auditkantoor stelt passende procedures en normen vast voor het uitvoeren van wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, het begeleiden van, het houden van toezicht op en het beoordelen van de werkzaamheden van werknemers en het opzetten van de structuur van het controledossier als bedoeld in artikel 15, lid 5;
- g) een wettelijke auditor of een auditkantoor voert een intern kwaliteitsbeheersingssysteem in om de kwaliteit van de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang te waarborgen. Het kwaliteitsbeheersingssysteem bestrijkt ten minste de procedures en normen als bedoeld onder f). In het geval van een auditkantoor ligt de verantwoordelijkheid voor het interne kwaliteitsbeheersingssysteem bij een persoon die bevoegd is als wettelijke auditor;
- h) een wettelijke auditor of een auditkantoor gebruikt passende systemen, middelen en procedures om de continuïteit en regelmatigheid van zijn wettelijke controlewerkzaamheden te waarborgen;
- i) een wettelijke auditor of een auditkantoor stelt een beleid vast om zijn of haar betrokkenheid en die van zijn of haar werknemers bij een strafbaar feit of een inbreuk op het gemene recht tijdens de uitoefening van hun werkzaamheden te voorkomen. De wettelijke auditor of het auditkantoor stelt ook passende en

effectieve organisatorische en administratieve regelingen vast voor het omgaan met en registreren van incidenten die ernstige gevolgen hebben of kunnen hebben voor de integriteit van zijn of haar wettelijke controlewerkzaamheden;

- j) een wettelijke auditor of een auditkantoor heeft een passend beloningsbeleid dat voldoende prestatieprikkels verschaft om de kwaliteit van controles te verzekeren. Met name mogen de beloning en prestatiebeoordeling van werknemers niet afhangen van de hoogte van de inkomsten die de wettelijke auditor of het auditkantoor ontleent aan de gecontroleerde entiteit;
- k) een wettelijke auditor of een auditkantoor ziet toe op en evalueert de toereikendheid en doeltreffendheid van zijn of haar systemen, interne beheersings- en interne kwaliteitsbeheersingsmechanismen en regelingen die zijn vastgesteld in overeenstemming met deze verordening, en neemt passende maatregelen om eventuele tekortkomingen aan te pakken. Een wettelijke auditor of een auditkantoor voert in het bijzonder jaarlijks een evaluatie uit van het interne kwaliteitsbeheersingssysteem als bedoeld onder g). Een wettelijke auditor of een auditkantoor documenteert de bevindingen van deze evaluaties en de voorgestelde maatregelen om het interne kwaliteitsbeheersingssysteem aan te passen.

De gedragslijnen en procedures als bedoeld in de eerste alinea worden gedocumenteerd en aan de werknemers van de wettelijke auditor of het auditkantoor bekendgemaakt.

Een eventuele uitbesteding van controletaken als bedoeld onder d) is niet van invloed op de aansprakelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor tegenover de gecontroleerde entiteit.

- 2. De wettelijke auditor of het auditkantoor houdt bij de naleving van de eisen van lid 1 van dit artikel rekening met de omvang en de complexiteit van zijn of haar activiteiten.

De wettelijke auditor of het auditkantoor kan de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1, aantonen dat deze naleving evenredig is met de omvang en de complexiteit van de activiteiten van de wettelijke auditor of het auditkantoor.

Artikel 7

Onafhankelijkheid van de gecontroleerde entiteit

- 1. Een wettelijke auditor of een auditkantoor en elke houder van stemrechten in een auditkantoor is onafhankelijk van de gecontroleerde entiteit en mag niet betrokken zijn bij de besluitvorming van de gecontroleerde entiteit.
- 2. Wettelijke auditors, auditkantoren, hun voornaamste vennoten, hun werknemers, alsmede alle overige natuurlijke personen van wie de diensten ter beschikking van of onder het beheer van een wettelijke auditor of auditkantoor worden gesteld en die direct betrokken zijn bij wettelijke controlewerkzaamheden, en personen die nauw met hen gelieerd zijn, in de betekenis van artikel 1, lid 2, van Richtlijn 2004/72/EG

van de Commissie³³, mogen geen financiële instrumenten kopen of verkopen die worden uitgegeven, gegarandeerd of anderszins ondersteund door een gecontroleerde entiteit binnen hun gebied van wettelijke controlewerkzaamheden, met uitzondering van rechten van deelneming in instellingen voor gediversifieerde collectieve belegging, met inbegrip van beheerde fondsen zoals pensioenfondsen of levensverzekeringen, noch betrokken zijn bij het sluiten van een transactie in dergelijke financiële instrumenten.

3. Personen of kantoren als bedoeld in lid 2 mogen niet deelnemen in of op andere wijze invloed uitoefenen op de vaststelling van een wettelijke controle van financiële overzichten van een bepaalde gecontroleerde entiteit, indien zij:
 - a) financiële instrumenten van de gecontroleerde entiteit bezitten, met uitzondering van rechten van deelneming in instellingen voor gediversifieerde collectieve belegging;
 - b) financiële instrumenten bezitten van een entiteit die verbonden is met een gecontroleerde entiteit waarvan de eigendom een belangenconflict kan veroorzaken of over het algemeen kan worden opgevat als een belangenconflict veroorzakend, met uitzondering van rechten van deelneming in instellingen voor gediversifieerde collectieve belegging;
 - c) onlangs een dienstverband bij de gecontroleerde entiteit hebben gehad dat of een zakelijke of andere relatie hebben gehad met de gecontroleerde entiteit die een belangenconflict kan veroorzaken of over het algemeen kan worden opgevat als een belangenconflict veroorzakend.
4. Personen of kantoren als bedoeld in lid 2 mogen geen geld, geschenken of gunsten vragen of accepteren van personen met wie de wettelijke auditor of het auditkantoor een contractuele relatie heeft.
5. Nationale maatregelen met betrekking tot beroepsethiek die zijn vastgesteld uit hoofde van artikel 21, lid 1, van Richtlijn 2006/43/EG en niet verenigbaar zijn met de leden 2, 3 en 4, zijn niet van toepassing.

Artikel 8

Dienstverband van voormalige wettelijke auditors of van werknemers van wettelijke auditors of auditkantoren bij organisaties van openbaar belang

1. Een wettelijke auditor of een belangrijke controlepartner die namens een auditkantoor een wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoert, mag pas nadat een periode van ten minste twee jaar is verstreken sinds hij of zij zich als wettelijke auditor of voornaamste controlepartner uit de controleopdracht heeft teruggetrokken:
 - a) een centrale leidinggevende functie in de gecontroleerde entiteit aanvaarden;

³³

PB L 162 van 30.4.2004, blz. 70.

- b) lid worden van het auditcomité van de gecontroleerde entiteit of, wanneer een dergelijk comité niet bestaat, van het orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft als een auditcomité;
 - c) een niet bij het dagelijks bestuur betrokken lid van het leidinggevende orgaan en/of lid van het toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit worden.
2. Werknemers van een wettelijke auditor of een auditkantoor die een wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoeren, alsmede andere natuurlijke personen van wie diensten ter beschikking of onder beheer van een dergelijke auditor of kantoor worden gesteld, mogen, wanneer deze werknemers of andere natuurlijke personen persoonlijk toegelaten zijn als wettelijke auditors, pas functies als bedoeld in lid 1, onder a), b) en c), aanvaarden nadat een periode van ten minste één jaar is verstreken sinds hij of zij direct betrokken was bij de wettelijke controleactiviteiten.

Artikel 9

Honoraria voor controles

1. De honoraria voor de levering van wettelijke controles van financiële overzichten aan organisaties van openbaar belang mogen geen voorwaardelijke honoraria zijn.
- Voor de toepassing van de eerste alinea, wordt onder een voorwaardelijk honorarium verstaan een honorarium voor controleopdrachten berekend op een vooraf vastgelegde basis die verband houdt met de uitkomst of het resultaat van een transactie of het resultaat van het uitgevoerde werk. Een honorarium wordt niet als voorwaardelijk beschouwd, als een rechtbank of een bevoegde autoriteit het heeft vastgesteld.
2. Wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor de gecontroleerde entiteit gerelateerde financiële diensten levert als bedoeld in artikel 10, lid 2, mogen de honoraria voor deze diensten niet meer bedragen dan 10 procent van de door de gecontroleerde entiteit betaalde honoraria voor de wettelijke controle van financiële overzichten.
3. Wanneer de totale honoraria die van een organisatie van openbaar belang worden ontvangen voor de wettelijke controle van financiële overzichten, meer dan 20 procent vormen of, voor twee opeenvolgende jaren, meer dan 15 procent vormen van de totale jaarlijkse honoraria die de wettelijke auditor die of het auditkantoor dat de wettelijke controle uitvoert, ontvangt, meldt de auditor of het kantoor aan het auditcomité dat het totaal van deze honoraria meer dan 20 dan wel 15 procent, al naargelang het geval, van de totale door het kantoor ontvangen honoraria uitmaakt, en worden de besprekingen als bedoeld in artikel 11, lid 4, onder d), gevoerd. Het auditcomité overweegt of de controleopdracht moet worden onderworpen aan een kwaliteitsbeoordeling door een andere wettelijke auditor of ander auditkantoor, voordat de controleverklaring wordt afgegeven.

Wanneer de totale honoraria die van een organisatie van openbaar belang worden ontvangen voor de wettelijke controle van financiële overzichten, voor twee opeenvolgende jaren 15 procent of meer vormen van de totale jaarlijkse honoraria die de wettelijke auditor die of het auditkantoor dat de wettelijke controle uitvoert, ontvangt, brengt de auditor of het kantoor deze situatie ter kennis van de in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit. De in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit besluit op objectieve gronden die zijn aangereikt door de wettelijke auditor of het auditkantoor of de wettelijke auditor of het auditkantoor van deze entiteit de wettelijke controle mag voortzetten gedurende een aanvullende periode die in elk geval niet langer dan twee jaar mag duren.

Wanneer de gecontroleerde entiteit is vrijgesteld van de verplichting om een auditcomité te hebben, beslist de gecontroleerde entiteit welk orgaan van de entiteit zich met de wettelijke auditor of het auditkantoor zal bezighouden voor de doeleinden van de in dit lid uiteengezette verplichtingen.

Artikel 10

Verbod op het leveren van niet-controlediensten

1. Een wettelijke auditor of een auditkantoor die de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, mag de gecontroleerde entiteit, haar moederonderneming en de door haar gecontroleerde ondernemingen wettelijke controlediensten en gerelateerde financiële controlediensten leveren.

Wanneer de wettelijke auditor tot een netwerk behoort, mag een lid van dit netwerk aan de gecontroleerde entiteit, haar moederonderneming of haar gecontroleerde ondernemingen binnen de Unie wettelijke controlediensten of gerelateerde financiële controlediensten leveren.

2. Voor de toepassing van dit artikel wordt onder 'gerelateerde financiële controlediensten' verstaan:
 - a) de controle of beoordeling van tussentijdse financiële overzichten;
 - b) de verstrekking van betrouwbaarheidsverklaringen met betrekking tot corporate governance;
 - c) de verstrekking van betrouwbaarheidsverklaringen met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen;
 - d) de verstrekking van betrouwbaarheidsverklaringen met betrekking tot of attestatie van de verslaglegging aan regelgevers van financiële instellingen uit hoofde van het regelgevingskader die verder gaat dan de wettelijke controle van financiële overzichten en bedoeld is om regelgevers bij te staan bij het vervullen van hun taak, zoals verklaringen over kapitaalvereisten of specifieke solvabiliteitsratio's die bepalen hoe waarschijnlijk het is dat een onderneming aan haar schuldverplichtingen zal kunnen blijven voldoen;

- e) de verstrekking van certificering inzake de naleving van belastingvoorschriften indien een dergelijke attestering door de nationale wetgeving wordt voorgeschreven;
 - f) elke andere wettelijke taak die verband houdt met controlewerkzaamheden die door de wetgeving van de Unie is opgelegd aan de wettelijke auditor of het auditkantoor.
3. Een wettelijke auditor die of een auditkantoor dat de wettelijke controle van organisaties van openbaar belang uitvoert, mag noch direct noch indirect niet-controlediensten verstrekken aan de gecontroleerde entiteit, haar moederonderneming en de door haar gecontroleerde ondernemingen.

Indien de wettelijke auditor tot een netwerk behoort, mag geen enkel lid van dit netwerk niet-controlediensten verstrekken aan de gecontroleerde entiteit, haar moederonderneming en de door haar gecontroleerde ondernemingen binnen de Unie.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder niet-controlediensten verstaan:

a) diensten die te allen tijde belangenconflicten teweegbrengen:

- i) diensten van deskundigen die geen verband houden met de controle, diensten inzake belastingadvies, algemene bedrijfsvoering en andere adviesdiensten;
- ii) boekhouding en het opstellen van administratieve vastleggingen en financiële overzichten;
- iii) het ontwikkelen en ten uitvoer leggen van de interne beheersings- of risicobeheersprocedure die verband houdt met de opstelling en/of controle van financiële informatie in de financiële overzichten, alsook risicoadvies;
- iv) waarderingsdiensten, het geven van een oordeel over de getrouwheid of verklaringen over inbreng in natura;
- v) actuariële en juridische diensten, waaronder de beslechting van rechtsgeschillen;
- vi) het ontwikkelen en ten uitvoer leggen van in artikel 2, lid 13, onder b) tot en met j), van Richtlijn 2006/43/EG bedoelde financiële informatietechnologiesystemen voor organisaties van algemeen belang;
- vii) het deelnemen aan de interne beheersing van de auditcliënt en het leveren van diensten die verband houden met de interne beheersingsfunctie;
- viii) diensten van een makelaar of handelaar, beleggingsadviseur of investeringsbank; het voor de auditcliënt optreden bij de beslechting van rechtsgeschillen;

b) diensten die belangenconflicten kunnen teweegbrengen:

- i) personeelsdiensten, met inbegrip van het werven van hogere leidinggevenden;

ii) het verschaffen van zachte garanties aan beleggers in het kader van de emissie van effecten van een onderneming;

iii) het ontwikkelen en ten uitvoer leggen van in artikel 2, lid 13, onder a), van Richtlijn 2006/43/EG bedoelde financiële informatietechnologiesystemen voor organisaties van algemeen belang;

iv) *due diligence*-diensten aan de verkopende of kopende partij over potentiële fusies en acquisities en het verstrekken van betrouwbaarheidsverklaringen over de gecontroleerde entiteit aan andere partijen in een financiële of zakelijke transactie.

In afwijking van de eerste en tweede alinea mogen de onder b), iii) en iv) vermelde diensten door de wettelijke auditor of het auditkantoor worden verstrekt, op voorwaarde dat de in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit hiervoor haar voorafgaande toestemming heeft verleend.

In afwijking van de eerste en tweede alinea mogen de onder b), i) en ii) vermelde diensten door de wettelijke auditor of het auditkantoor worden verstrekt, op voorwaarde dat het in artikel 31 van deze verordening bedoelde auditcomité hiervoor zijn voorafgaande toestemming heeft verleend.

4. Wanneer een lid van het netwerk waartoe de wettelijke auditor die of het auditkantoor dat de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoert, behoort, niet-controlediensten levert aan een onderneming met rechtspersoonlijkheid in een derde land die wordt beheerst door de gecontroleerde organisatie van openbaar belang, beoordeelt de betrokken wettelijke auditor of het betrokken auditkantoor of zijn of haar onafhankelijkheid in het gedrang wordt gebracht door de levering van zulke diensten door het lid van het netwerk.

Als zijn of haar onafhankelijkheid in het gedrang wordt gebracht, past de wettelijke auditor of het auditkantoor veiligheidsmaatregelen toe om de bedreigingen als gevolg van het leveren van zulke diensten in een derde land in te perken. De wettelijke auditor of het auditkantoor mag de wettelijke controle van financiële overzichten van de organisatie van openbaar belang uitsluitend blijven uitvoeren als hij, zij of het conform artikel 11 kan rechtvaardigen dat het verlenen van deze diensten zijn of haar professionele oordeelsvorming en de controleverklaring niet beïnvloedt.

Betrokkenheid bij de besluitvorming van de gecontroleerde entiteit en het leveren van de diensten als bedoeld onder a), ii) en iii) van lid 3, worden in alle gevallen geacht deze onafhankelijkheid in het gedrang te brengen.

De levering van de diensten als bedoeld onder a), i) en iv) tot en met viii) van lid 3, alsook elke uitbesteding in verband met deze diensten wordt verondersteld de onafhankelijkheid in het gedrang te brengen.

De wettelijke auditor of het auditkantoor kan bij de bevoegde autoriteit te rade gaan voor een oordeel over deze kwestie.

5. Wanneer meer dan één derde van de jaarlijkse inkomsten van een auditkantoor uit controles afkomstig is van grote organisaties van openbaar belang en het

auditkantoor behoort tot een netwerk waarvan de gezamenlijke jaarlijkse inkomsten van de leden uit controles binnen de Europese Unie meer bedragen dan 1 500 miljoen EUR, dient het kantoor te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- a) het kantoor levert, direct of indirect, geen niet-controlediensten;
 - b) het kantoor behoort niet tot een netwerk dat binnen de Unie niet-controlediensten levert;
 - c) een entiteit die de in lid 3 genoemde diensten levert, bezit, direct of indirect, niet meer dan 5 procent van het kapitaal of van de stemrechten in het auditkantoor;
 - d) entiteiten die de in lid 3 genoemde diensten levert, bezit als geheel, direct of indirect, niet meer dan 10 procent van het kapitaal of van de stemrechten in het auditkantoor;
 - e) het kantoor bezit, direct of indirect, niet meer dan 5 procent van het kapitaal of van de stemrechten in een entiteit die diensten als genoemd in lid 3 levert.
6. De Commissie is bevoegd om gedelegeerde handelingen vast te stellen overeenkomstig artikel 68, teneinde de lijst van gerelateerde financiële controlediensten als bedoeld in lid 2 en de lijst van niet-controlediensten als bedoeld in lid 3 van dit artikel te wijzigen. Bij de uitoefening van deze bevoegdheid houdt de Commissie rekening met de ontwikkelingen in de auditpraktijk en binnen het auditberoep.

Artikel 11

Vorbereitung van de wettelijke controle en de beoordeling van bedreigingen voor de onafhankelijkheid

1. Voordat een wettelijke auditor of een auditkantoor een opdracht voor een wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang aanvaardt of voortzet, beoordeelt en documenteert de wettelijke auditor of het auditkantoor het volgende:
- of hij, zij of het voldoet aan de eisen met betrekking tot de interne organisatie van artikel 6;
 - of hij, zij of het voldoet aan de eisen van de artikelen 7, 9 en 10;
 - of hij, zij of het beschikt over de bevoegde werknemers, tijd en middelen om de controle op de juiste wijze uit te voeren;
 - of, in het geval van een auditkantoor, de belangrijkste controlepartner is toegelaten als wettelijke auditor in de lidstaat die de wettelijke controle vereist;
 - of is voldaan aan de voorwaarden van artikel 33;

- onverminderd Richtlijn 2005/60/EG, de integriteit van de organisatie van openbaar belang.
2. De wettelijke auditor of het auditkantoor beoordeelt tevens of er bedreigingen zijn voor zijn of haar onafhankelijkheid.

De wettelijke auditor of het auditkantoor voert geen wettelijke controle uit, indien er sprake is van enige directe of indirecte financiële, zakelijke, arbeids- of andere relatie tussen de wettelijke auditor, het auditkantoor of het netwerk en de gecontroleerde entiteit, op grond waarvan een objectieve, redelijke en geïnformeerde derde partij zou concluderen dat de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor in het gedrang komt.

Indien de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor in het gedrang wordt gebracht door bedreigingen zoals zelftoetsing of een eigen belang, voert de wettelijke auditor of het auditkantoor de wettelijke controle niet uit.

Indien de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor in het gedrang wordt gebracht door bedreigingen zoals belangenbehartiging, vertrouwelijkheid of vertrouwen of intimidatie, neemt de wettelijke auditor of het auditkantoor veiligheidsmaatregelen om dergelijke bedreigingen in te perken. Indien de omvang van de bedreigingen in vergelijking met de genomen veiligheidsmaatregelen zodanig is dat de onafhankelijkheid in het gedrang komt, ziet de wettelijke auditor of het auditkantoor van de wettelijke controle van financiële overzichten af.

3. Een wettelijke auditor of een auditkantoor administreert de beoordelingen als bedoeld in lid 1 en lid 2 en documenteert in de werkdocumenten van de controle alle grote bedreigingen voor zijn of haar onafhankelijkheid, alsook de genomen veiligheidsmaatregelen om deze bedreigingen in te perken.
4. Een wettelijke auditor of een auditkantoor:
- a) bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het auditcomité zijn of haar onafhankelijkheid van de gecontroleerde entiteit;
 - b) bevestigt jaarlijks schriftelijk aan het auditcomité de namen van de controlepartners, hogere leidinggevende en leidinggevende van het kernteam dat de wettelijke controle uitvoert, en verklaart daarbij dat er geen belangenconflicten bestaan;
 - c) vraagt het auditcomité toestemming om de niet-controlediensten als bedoeld in artikel 10, lid 3, onder b), i) en ii), te leveren;
 - d) vraagt toestemming aan de in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit om de in artikel 10, lid 3, onder b), iii) en iv), bedoelde niet-controlediensten te leveren aan de gecontroleerde entiteit;
 - e) bespreekt met het auditcomité de bedreigingen voor hun onafhankelijkheid en de genomen veiligheidsmaatregelen om de door hen overeenkomstig lid 3 gedocumenteerde bedreigingen in te perken.

Wanneer de gecontroleerde entiteit is vrijgesteld van de verplichting om een auditcomité te hebben, beslist de gecontroleerde entiteit welk orgaan van de entiteit de in dit lid aan het auditcomité toegewezen taken uitvoert.

HOOFDSTUK II

VERTROUWELIJKHEID EN BEROEPSGEHEIM

Artikel 12

Vertrouwelijkheid en beroepsgeheim

Wettelijke auditors of auditkantoren, met inbegrip van degenen die niet langer betrokken zijn bij een bepaalde controleopdracht en voormalige wettelijke auditors of auditkantoren, doen geen beroep op de regels op het gebied van vertrouwelijkheid en beroepsgeheim als bedoeld in artikel 23, lid 1, van Richtlijn 2006/43/EG om de toepassing van de bepalingen van deze verordening te verhinderen.

Artikel 13

Bekendmaking aan auditors van derde landen en autoriteiten van derde landen

1. Wanneer een wettelijke auditor of een auditkantoor een wettelijke controle van financiële overzichten uitvoert van een organisatie van openbaar belang die deel uitmaakt van een groep van ondernemingen waarvan de moederonderneming in een derde land is gevestigd, vormen de regels op het gebied van vertrouwelijkheid en beroepsgeheim als bedoeld in artikel 23, lid 1, van Richtlijn 2006/43/EG geen beletsel voor de overdracht van relevante documentatie van de verrichte controlewerkzaamheden door de wettelijke auditor of het auditkantoor aan de groepsauditor die in een derde land is gevestigd, als deze documentatie uitsluitend nodig is ter voorbereiding van de controle van de geconsolideerde jaarrekeningen van de moederonderneming.

De overdracht van informatie aan de in een derde land gevestigde groepsauditor dient te voldoen aan de bepalingen van hoofdstuk IV van Richtlijn 95/46/EG en de toepasselijke nationale regels op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens.

2. Een wettelijke auditor die of een auditkantoor dat een wettelijke controle uitvoert van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang die effecten heeft uitgegeven in een derde land of die deel uitmaakt van een groep die verplichte geconsolideerde jaarrekeningen publiceert in een derde land, mag controle- of andere documenten die betrekking hebben op de controle van die organisatie en in zijn of haar bezit zijn, uitsluitend aan de bevoegde autoriteiten in de betrokken derde landen overdragen onder de voorwaarden vervat in artikel 47 van Richtlijn 2006/43/EG.

HOOFDSTUK III

UITVOERING VAN DE WETTELIJKE CONTROLE

Artikel 14

Voorwerp van de wettelijke controle

1. Wanneer een wettelijke auditor of auditkantoor de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoert, neemt de wettelijke auditor of het auditkantoor de noodzakelijke maatregelen om zich een oordeel te vormen over de vraag of de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen van de organisatie van openbaar belang een getrouw beeld geven overeenkomstig het relevante stelsel inzake financiële verslaglegging en, in voorkomende gevallen, of deze jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen voldoen aan de wettelijke eisen als bedoeld in artikel 22.

Deze maatregelen omvatten ten minste de in de artikelen 15 tot en met 20 neergelegde eisen.

Het oordeel van de wettelijke auditor of het auditkantoor wordt onder woorden gebracht overeenkomstig de artikelen 21 tot en met 25.

2. Onverminderd de verslagleggingseisen als bedoeld in de artikelen 22 en 23, omvat de wettelijke controle geen verzekering van de toekomstige levensvatbaarheid van de gecontroleerde entiteit noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuurs- of leidinggevende orgaan de bedrijfsvoering van de entiteit ter hand heeft genomen.

Artikel 15

Professioneel-kritische instelling

Wanneer een wettelijke auditor of een auditkantoor de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoert, behoudt de wettelijke auditor of het auditkantoor tijdens de hele controle een professioneel-kritische instelling, door te onderkennen dat er sprake kan zijn van een afwijking van materieel belang als gevolg van feiten of gedragingen die wijzen op onregelmatigheden, met inbegrip van fraude of fouten, ongeacht eerdere ervaringen van de auditor of het kantoor met de eerlijkheid en integriteit van het management van de gecontroleerde entiteit en van de met het bestuur van de entiteit belaste personen.

De wettelijke auditor of het auditkantoor behoudt een professioneel-kritische instelling, in het bijzonder wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor schattingen van het management beoordeelt met betrekking tot reële waarden en de waardevermindering van goodwill en andere niet-tastbare en toekomstige kasstromen die relevant zijn voor de bedrijfscontinuïteit.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder 'professioneel-kritische instelling' verstaan een houding die een onderzoekende geest, alertheid op omstandigheden die kunnen wijzen op mogelijke afwijkingen als gevolg van fouten of fraude, en een kritische beoordeling van de controle-informatie omvat.

Artikel 16

Organisatie van het werk

1. Wanneer de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang wordt uitgevoerd door een auditkantoor, wijst dit auditkantoor ten minste één voornaamste controlepartner aan. Het auditkantoor verstrekt de aangewezen partner(s) voldoende middelen om zijn, haar of hun taken juist uit te voeren.

Borging van de kwaliteit van de controle, de onafhankelijkheid en de bekwaamheid is voor het auditkantoor het belangrijkste criterium bij de selectie van de aan te wijzen voornaamste partner(s).

De aangewezen partner(s) worden actief betrokken bij de uitvoering van de wettelijke controle.

2. Wanneer de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang wordt uitgevoerd door een wettelijke auditor, besteedt hij of zij voldoende tijd aan de opdracht en wijst hij of zij voldoende leden van zijn of haar personeel aan om zijn of haar taken juist uit te voeren.
3. De wettelijke auditor of het auditkantoor registreert de gevallen waarin zijn of haar werknemers zich niet aan deze verordening houden. De wettelijke auditor of het auditkantoor registreert tevens alle gevolgen daarvan, met inbegrip van de tegen deze werknemers genomen maatregelen en de genomen maatregelen om het interne kwaliteitsbeheersingssysteem aan te passen. De wettelijke auditor of het auditkantoor stelt een jaarverslag op met een overzicht van alle genomen maatregelen en maakt dit bekend aan de werknemers.

Wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor externe deskundigen om advies vraagt, documenteert de wettelijke auditor of het auditkantoor het gedane verzoek en het ontvangen advies.

4. Een wettelijke auditor of een auditkantoor houdt een cliëntdossier bij. Dit dossier bevat voor elke auditcliënt de volgende gegevens:
 - a) de naam, het adres en de hoofdvestiging;
 - b) in geval van een auditkantoor, de voornaamste partner(s);
 - c) de in rekening gebrachte honoraria voor de wettelijke controle en de in rekening gebrachte honoraria voor andere diensten in een financieel jaar.

5. Een wettelijke auditor of een auditkantoor legt voor elke uitgevoerde wettelijke controle een controledossier aan. Het controledossier bevat ten minste de volgende gegevens en documenten, op papier of in elektronische vorm:
- a) het contract tussen de wettelijke auditor of het auditkantoor en de gecontroleerde entiteit, en de eventuele wijzigingen daarin;
 - b) de correspondentie met de gecontroleerde entiteit in verband met de wettelijke controle;
 - c) een auditplan waarin de waarschijnlijke reikwijdte en de methode van de wettelijke controle worden uiteengezet;
 - d) een beschrijving van de aard en de omvang van de uitgevoerde controlewerkzaamheden;
 - e) de begin- en einddatum van de fasen van de in het auditplan beschreven controleprocedures;
 - f) de belangrijkste bevindingen van de uitgevoerde controleprocedures;
 - g) de conclusies die zijn getrokken op basis van de onder f) genoemde bevindingen;
 - h) het oordeel van de wettelijke auditor of de voornaamste partner waarvan de ontwerpen van de verklaringen als bedoeld in de artikelen 22 en 23 blijken te geven;
 - i) de gegevens als vastgelegd conform artikel 11, lid 3, artikel 16, lid 3, artikel 17, artikel 18 en artikel 19, lid 6;
 - j) andere relevante gegevens en documenten die van belang zijn ter ondersteuning van de verklaringen als bedoeld in de artikelen 22 en 23 en voor het toezicht op de naleving van deze verordening en overige toepasselijke wettelijke voorschriften.

Het controledossier wordt uiterlijk twee maanden na de datum van ondertekening van de controleverklaring als bedoeld in artikel 22 gesloten.

6. De wettelijke auditor of het auditkantoor registreert alle klachten over de uitvoering van de wettelijke controle van financiële overzichten.

Artikel 17

Marktintegriteit

1. Wanneer zich een incident voordoet dat ernstige gevolgen heeft of kan hebben voor de integriteit van de wettelijke controlewerkzaamheden van een wettelijke auditor of een auditkantoor, dient de wettelijke auditor of het auditkantoor:
- a) het incident te registreren;

- b) passende maatregelen te nemen om de gevolgen van het incident te beheersen en de herhaling ervan te voorkomen;
- c) de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1, in kennis te stellen van het incident.

De onder a) van de eerste alinea genoemde registratie omvat de feiten en omstandigheden van het incident, informatie over de betrokken perso(o)n(en) en details van de maatregelen die zijn genomen overeenkomstig die alinea, onder b).

2. Onverminderd Richtlijn 2005/60/EG geldt dat, wanneer een wettelijke auditor of een auditkantoor die de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoert, vermoedt of redelijke gronden heeft om te vermoeden dat feiten of gedragingen die erop wijzen dat onregelmatigheden, met inbegrip van fraude met betrekking tot de financiële overzichten van de gecontroleerde entiteit, plaatsvinden of hebben plaatsgevonden of dat daartoe pogingen worden of zijn gedaan, hij, zij of het de gecontroleerde entiteit daarvan in kennis stelt en deze verzoekt de zaak te onderzoeken en passende maatregelen te nemen om deze onregelmatigheden te vervolgen en de herhaling ervan te voorkomen.

Wanneer de gecontroleerde entiteit de zaak niet onderzoekt of geen maatregelen neemt, of wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor van mening is dat de door de gecontroleerde entiteit genomen maatregelen niet toereikend zijn om deze onregelmatigheden aan te pakken, meldt de wettelijke auditor of het auditkantoor deze onregelmatigheden aan de bevoegde autoriteiten die toezicht houden op organisaties van openbaar belang.

Melding te goeder trouw van een feit als bedoeld in de eerste alinea door de wettelijke auditor of het auditkantoor aan de bevoegde autoriteiten, vormt geen inbreuk op ongeacht welke op grond van een contract of van een wettelijke bepaling opgelegde beperking inzake de openbaarmaking van informatie, en leidt voor de betrokken personen tot geen enkele vorm van aansprakelijkheid.

Artikel 18

Controle van geconsolideerde jaarrekeningen

1. In het geval van een wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekeningen van een groep van ondernemingen waarvan de moederonderneming een organisatie van openbaar belang is, dient de groepsauditor:
 - a) de volle verantwoordelijkheid te dragen voor de controleverklaring als bedoeld in artikel 22 en de aanvullende verklaring aan het auditcomité als bedoeld in artikel 23 met betrekking tot de geconsolideerde jaarrekeningen;
 - b) te documenteren welke controlewerkzaamheden voor het doel van de groepscontrole zijn uitgevoerd door auditor(s) van derde landen, wettelijke auditor(s), auditororganisatie(s) of auditkanto(o)r(en) van derde landen;

- c) een beoordeling uit te voeren en documenten bij te houden van zijn of haar beoordeling van de controlewerkzaamheden die voor het doel van de groepscontrole zijn uitgevoerd door auditor(s) van derde landen, wettelijke auditor(s), auditororganisatie(s) of auditkanto(o)r(en) van derde landen. De door de groepsauditor bewaarde documentatie stelt de relevante bevoegde autoriteit in staat om het werk van de groepsauditor goed te beoordelen.

De groepsauditor ziet er voor de toepassing van de eerste alinea, onder c), op toe dat de auditor(s) van derde landen, wettelijke auditor(s), auditororganisatie(s) of auditkanto(o)r(en) van derde landen instemmen met de overdracht van relevante documentatie tijdens de uitvoering van de controle van de geconsolideerde jaarrekeningen, als voorwaarde voor de groepsauditor om zich te kunnen baseren op het werk van die auditor(s) van derde landen, wettelijke auditor(s), auditororganisatie(s) of auditkanto(o)r(en) van derde landen.

- 2. Wanneer de groepsauditor niet kan voldoen aan de onder c) van de eerste alinea van lid 1 gestelde eisen, neemt hij of zij passende maatregelen en stelt hij of zij de in artikel 35, lid 1, bevoegde autoriteit daarvan in kennis.

Deze maatregelen kunnen onder meer inhouden dat, hetzij direct, hetzij door deze taken uit te besteden, aanvullende wettelijke controlewerkzaamheden bij de betrokken dochteronderneming van de organisatie van openbaar belang worden uitgevoerd.

- 3. Wanneer de groepsauditor het onderwerp is van een kwaliteitsbeoordeling of een onderzoek naar de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekeningen van een groep van ondernemingen waarvan de moederonderneming een organisatie van openbaar belang is, stelt de groepsauditor op verzoek de relevante documentatie die hij of zij bijhoudt over de controlewerkzaamheden die voor de doeleinden van de groepscontrole zijn verricht door auditor(s) van derde landen, wettelijke auditor(s), auditororganisatie(s) of auditkanto(o)r(en) van derde landen, ter beschikking van de bevoegde autoriteit, met inbegrip van de werkdocumenten die relevant zijn voor de groepscontrole.

De bevoegde autoriteit verzoekt de betrokken bevoegde autoriteiten om aanvullende documentatie over de controlewerkzaamheden die voor het doel van de groepscontrole zijn verricht door wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en), overeenkomstig hoofdstuk III van titel IV van deze verordening.

Wanneer een onderdeel van een groep van ondernemingen wordt gecontroleerd door auditor(s) of auditororganisatie(s) van een derde land, verzoekt de bevoegde autoriteit de betrokken bevoegde autoriteiten van derde landen om aanvullende documentatie over de controlewerkzaamheden die zijn verricht door auditor(s) van het derde land of auditororganisatie(s) van het derde land, door middel van de werkregelingen als bedoeld in artikel 47 van Richtlijn 2006/43/EG.

In afwijking van de derde alinea, is de groepsauditor, wanneer een onderdeel van een groep van ondernemingen wordt gecontroleerd door auditor(s) of auditororganisatie(s) van een derde land dat geen werkregeling als bedoeld in 47 van Richtlijn 2006/43/EG heeft, op verzoek ook verantwoordelijk voor het waarborgen van de juiste levering van de aanvullende documentatie van de door auditor(s) of

auditororganisatie(s) van derde landen verrichte controlewerkzaamheden, met inbegrip van de werkdocumenten die relevant zijn voor de groepscontrole. Om deze levering te verzekeren, behoudt de groepsauditor een kopie van deze documentatie of komt hij of zij met de auditor(s) of auditororganisatie(s) van derde landen overeen dat hij of zij op verzoek goede en onbeperkte toegang heeft tot deze documentatie, of neemt hij of zij andere passende maatregelen. Wanneer controledocumenten om juridische of andere redenen niet door een derde land kunnen worden doorgegeven aan de groepsauditor, omvat de documentatie die door de groepsauditor wordt bewaard, bewijs dat hij of zij de juiste procedures heeft gevolgd om toegang te krijgen tot de controledocumenten, en in geval van niet-juridische beletsels die voortvloeien uit de wetgeving van het derde land, bewijs dat deze beletsels staat.

Artikel 19

Interne kwaliteitsbeoordeling

1. Voordat de in de artikelen 22 en 23 genoemde verklaringen worden afgegeven, wordt een interne kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd om na te gaan of de wettelijke auditor of de voornaamste partner redelijkerwijs tot het oordeel en de conclusies kan zijn gekomen die zijn verwoord in het ontwerp van deze verklaringen.
2. De interne kwaliteitsbeoordeling wordt uitgevoerd door een interne kwaliteitsbeoordelaar. Deze beoordelaar dient een wettelijke auditor te zijn die niet betrokken is bij de uitvoering van de wettelijke controle waarop de interne kwaliteitsbeoordeling betrekking heeft.
3. Bij de interne kwaliteitsbeoordeling legt de beoordelaar ten minste het volgende vast:
 - a) de mondelinge en schriftelijke informatie die door de wettelijke auditor of voornaamste partner is verstrekt ter ondersteuning van de belangrijkste bevindingen van de uitgevoerde controleprocedures en de conclusies die zijn getrokken op basis van deze bevindingen, al dan niet op verzoek van de interne kwaliteitsbeoordelaar;
 - b) de gecontroleerde financiële overzichten;
 - c) de belangrijkste bevindingen van de uitgevoerde controleprocedures en de conclusies die zijn getrokken op basis van de bevindingen daarvan;
 - d) de oordelen van de wettelijke auditor of voornaamste partner, als verwoord in het ontwerp van de verklaringen als bedoeld in de artikelen 22 en 23.
4. De interne kwaliteitsbeoordeling beoordeelt ten minste de volgende elementen:
 - a) de onafhankelijkheid van de wettelijke auditor of het auditkantoor ten opzichte van de gecontroleerde entiteit;
 - b) de significante risico's die de wettelijke auditor of de voornaamste partner tijdens de uitvoering van de wettelijke controle heeft gedetecteerd, en de

maatregelen die hij of zij heeft genomen om deze risico's adequaat te beheersen;

- c) de redenering van de wettelijke auditor of de voornaamste partner, in het bijzonder met betrekking tot de materialiteit en de onder b) genoemde significante risico's;
 - d) elk verzoek om advies aan externe deskundigen en de tenuitvoerlegging van dit advies;
 - e) de aard en het bereik van de gecorrigeerde en niet-gecorrigeerde afwijkingen in de financiële overzichten die tijdens de uitvoering van de controle zijn gedetecteerd;
 - f) de onderwerpen die zijn besproken met het auditcomité en het bestuurs- en/of toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde entiteit;
 - g) de onderwerpen die zijn besproken met bevoegde autoriteiten en, in voorkomend geval, met andere derde partijen;
 - h) of de uit het dossier geselecteerde documenten en informatie op bevredigende wijze de functies van de bij de controle betrokken werknemers weergeven, en of deze documenten en informatie het oordeel van de wettelijke auditor of de voornaamste controlepartner als verwoord in het ontwerp van de verklaringen als bedoeld in de artikelen 22 en 23 ondersteunen.
5. De interne kwaliteitsbeoordelaar bespreekt de resultaten van de interne kwaliteitsbeoordeling met de wettelijke auditor of de voornaamste partner. De wettelijke auditor of het auditkantoor stelt de te volgen procedure vast, wanneer de beoordelaar en de wettelijke auditor of de voornaamste controlepartner het niet eens zijn over de resultaten van de beoordeling.
6. De wettelijke auditor of het auditkantoor legt de uitkomsten van de interne kwaliteitsbeoordeling vast, alsmede de overwegingen achter deze uitkomsten.

Artikel 20

Gebruik van internationale controlestandaarden

De wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) dient (dienen) bij de uitvoering van de wettelijke controle van organisaties van openbaar belang de internationale controlestandaarden als bedoeld in artikel 26 van Richtlijn 2006/43/EG in acht te nemen, voor zover deze standaarden in overeenstemming zijn met de eisen van deze verordening.

HOOFDSTUK IV

CONTROLEVERKLARINGEN

Artikel 21

Resultaten van de wettelijke controle

De wettelijke auditor of het auditkantoor presenteert de resultaten van de wettelijke controle van financiële overzichten in de volgende verklaringen:

- een controleverklaring overeenkomstig artikel 22;
- een aanvullende verklaring aan het auditcomité overeenkomstig artikel 23.

De wettelijke auditor of het auditkantoor presenteert de resultaten van de wettelijke controle aan het auditcomité van de gecontroleerde entiteit overeenkomstig artikel 24 en aan de toezichthouders van organisaties van openbaar belang overeenkomstig artikel 25.

Artikel 22

Controleverklaring

1. De wettelijke auditor of het auditkantoor presenteert de resultaten van de wettelijke controle van de financiële overzichten van de organisatie van openbaar belang in een controleverklaring.
2. De controleverklaring wordt op schrift gesteld. Zij doet ten minste het volgende:
 - a) zij identificeert de entiteit waarvan de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen zijn gecontroleerd;
 - b) zij specificeert de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen en de datum en periode waarop zij betrekking hebben;
 - c) zij geeft, wanneer aanvullende verklaringen zijn beoordeeld, een toelichting op de reikwijdte van de beoordeling;
 - d) zij identificeert welk orgaan binnen de gecontroleerde entiteit de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) heeft benoemd;
 - e) zij geeft de datum van de benoeming en de periode van totale ononderbroken opdracht aan, met inbegrip van eerder verlengingen en herbenoemingen;
 - f) zij geeft aan dat de wettelijke controle werd uitgevoerd overeenkomstig de in artikel 20 bedoelde internationale controlestandaarden;

- g) zij identificeert het stelsel inzake financiële verslaggeving dat is toegepast bij het opstellen van de financiële overzichten;
- h) zij beschrijft de gebruikte methodologie, met inbegrip van het percentage van de balans dat direct is geverifieerd en het percentage dat is gebaseerd op systeem- en nalevingsgerichte controles;
- i) zij geeft een toelichting op eventuele verschillen in de weging van gegevensgerichte controles en nalevingsgerichte controles in vergelijking tot het voorgaande jaar, ook als de wettelijke controle van het voorgaande jaar werd uitgevoerd door een of meer andere wettelijke auditors of auditkantoren;
- j) zij legt de details vast van het niveau van relatief belang dat is gebruikt om de wettelijke controle uit te voeren;
- k) zij identificeert de belangrijkste risicogebieden van afwijkingen van materieel belang in de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen, met inbegrip van essentiële schattingen of gebieden van meetonzekerheid;
- l) zij verschaft een verklaring over de situatie van de gecontroleerde entiteit of, in geval van de wettelijke controle van geconsolideerde jaarrekeningen, van de moederonderneming en de groep, in het bijzonder een beoordeling van het vermogen van de entiteit of de moederonderneming en de groep om in de nabije toekomst aan haar of hun verplichtingen te voldoen en daardoor haar continuïteit te handhaven;
- m) zij beoordeelt het interne beheersingssysteem van de entiteit of, in het geval van geconsolideerde jaarrekeningen, van de moederonderneming, met inbegrip van eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die tijdens de wettelijke controle zijn gedetecteerd, alsmede de boekhouding en het boekhoudsysteem;
- n) zij licht toe in hoeverre de wettelijke controle was bedoeld om onregelmatigheden, met inbegrip van fraude, op te sporen;
- o) zij vermeldt en geeft een toelichting op elke schending van de boekhoudregels en elke schending van wetten of de statuten van vennootschappen, besluiten inzake de grondslag voor financiële verslaggeving en andere zaken die van belang zijn voor het bestuur van de entiteit;
- p) zij bevestigt dat het oordeel over de controle consistent is met de aanvullende verklaring aan het auditcomité als bedoeld in artikel 23;
- q) zij verklaart dat geen niet-controlediensten als bedoeld in artikel 10, lid 3, zijn geleverd en dat de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) tijdens de uitvoering van de controle volledig onafhankelijk is (zijn) gebleven. Wanneer de wettelijke controle werd uitgevoerd door een auditkantoor, wordt in de verklaring elk lid van het bij de controleopdracht betrokken team geïdentificeerd en wordt verklaard dat alle leden volledig onafhankelijk zijn gebleven en geen direct of indirect belang hadden in de gecontroleerde entiteit;

- r) zij vermeldt de in artikel 10, lid 3, onder b), i) en ii), bedoelde niet-controlediensten waarvoor het auditcomité de wettelijke auditor of het auditkantoor toestemming heeft gegeven deze aan de gecontroleerde entiteit te verstrekken;
 - s) zij vermeldt de in artikel 10, onder 3), b), iii) en iv), bedoelde niet-controlediensten waarvoor de in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit aan de wettelijke auditor of het auditkantoor de toestemming heeft gegeven deze aan de gecontroleerde entiteit te verstrekken;
 - t) zij geeft een oordeel dat duidelijk het oordeel van de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) weergeeft over de vraag of de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen een getrouw beeld geven en zijn opgesteld overeenkomstig het relevante stelsel inzake financiële verslaggeving en, in voorkomend geval, of de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen voldoen aan de wettelijke eisen; het controleoordeel is hetzij een verklaring zonder beperkingen, een verklaring met beperkingen, een afkeurende verklaring of, indien de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) geen controleoordeel kan (kunnen) geven, een verklaring van oordeelonthouding. Indien een verklaring met beperkingen of een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding wordt afgegeven, wordt in de verklaring een toelichting gegeven op de redenen voor dit besluit;
 - u) zij verwijst naar de zaken waarop de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) de aandacht vestigt (vestigen) door nadruk te leggen, zonder in het controleoordeel een voorbehoud te maken;
 - v) zij geeft een oordeel over de consistentie, of het gebrek daaraan, van het jaarverslag met de jaarrekeningen voor hetzelfde boekjaar;
 - w) zij vermeldt waar de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)ren is (zijn) gevestigd.
3. Wanneer meer dan één wettelijke auditor of auditkantoor is benoemd om de wettelijke controle van de financiële overzichten van de organisatie van openbaar belang uit te voeren, dienen zij overeenstemming te bereiken over de resultaten van de wettelijke controle en een gezamenlijke verklaring en een gezamenlijk oordeel af te geven. In geval van verschil van mening dient elke wettelijke auditor en elk auditkantoor zijn of haar oordeel apart in. Als één wettelijke auditor of auditkantoor een voorbehoud maakt in zijn of haar oordeel of een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding indient, wordt het totale oordeel beschouwd als een oordeel met voorbehoud of de totale verklaring als een afkeurende verklaring of een verklaring van oordeelonthouding. In een aparte alinea vermeldt elke wettelijke auditor en elk auditkantoor de redenen voor het verschil van mening.
 4. De controleverklaring mag niet langer zijn dan vier bladzijden of 10 000 tekens (exclusief spaties). De verklaring mag geen kruisverwijzingen bevatten naar de in artikel 23 bedoelde aanvullende verklaring aan het auditcomité.
 5. De controleverklaring wordt ondertekend en gedateerd door de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en). Wanneer een auditkantoor de wettelijke controle

uitvoert, wordt de controleverklaring ondertekend door ten minste de wettelijke auditor(s) die de wettelijke controle namens het auditkantoor heeft (hebben) uitgevoerd.

6. Artikel 35 van Richtlijn [XXX] betreffende de jaarrekeningen, geconsolideerde jaarrekeningen en gerelateerde verslagen van bepaalde typen ondernemingen is niet van toepassing op controleverklaringen van organisaties van openbaar belang.
7. Het is de wettelijke auditor of het auditkantoor niet toegestaan de naam van een bevoegde autoriteit te gebruiken op een wijze die erop duidt of de indruk wekt dat deze autoriteit de controleverklaring bekrachtigt of goedkeurt.

Artikel 23

Aanvullende verklaring aan het auditcomité

1. De wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) dat (die) wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoert (uitvoeren), dient (dienen) een aanvullende verklaring in bij het auditcomité van de gecontroleerde entiteit.

Als de gecontroleerde entiteit geen auditcomité heeft, wordt de aanvullende verklaring ingediend bij het orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft binnen de gecontroleerde entiteit.

Het auditcomité of het orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft, mag de aanvullende verklaring doen toekomen aan het bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit.

De aanvullende verklaring wordt openbaar gemaakt aan de algemene vergadering van de gecontroleerde entiteit, indien het bestuurs- of leidinggevende orgaan van de gecontroleerde entiteit daartoe besluit.

2. De aanvullende verklaring aan het auditcomité is op schrift gesteld. Zij licht in detail en expliciet de resultaten van de uitgevoerde wettelijke controle toe en doet ten minste het volgende:
 - a) zij bevat een verklaring van onafhankelijkheid, als voorzien in artikel 22, lid 2, onder q);
 - b) zij vermeldt de datums van de bijeenkomsten met het auditcomité of het orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft binnen de gecontroleerde entiteit;
 - c) zij vermeldt de datums van de bijeenkomsten, indien deze zijn gehouden, met het bestuurs-, leidinggevend of toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde entiteit;
 - d) zij beschrijft de benoemingsprocedure;

- e) zij beschrijft de verdeling van de taken onder de wettelijke auditor(s) en/of het (de) auditkanto(o)r(en);
 - f) zij vermeldt en geeft een toelichting op oordelen met betrekking tot materiële onzekerheden die twijfel kunnen doen rijzen over het vermogen van de entiteit om haar continuïteit te handhaven;
 - g) zij bepaalt in detail of de administratie, de boekhouding, alle gecontroleerde documenten, de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen en mogelijke aanvullende verklaringen juist blijken te zijn;
 - h) zij vermeldt en geeft een gedetailleerde toelichting op alle gevallen van niet-naleving, met inbegrip van niet-materiële gevallen, voor zover deze voor het auditcomité van belang worden geacht om zijn taken te vervullen;
 - i) zij beoordeelt de waarderingsmethoden die zijn toegepast voor de verschillende posten in de jaarrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen, met inbegrip van het eventuele effect van wijzigingen daarin;
 - j) zij verschaft volledige gegevens over alle garanties, zachte garanties, gevallen van openbare interventie en andere steunmaatregelen waarop is vertrouwd bij de beoordeling van de continuïteit;
 - k) zij bevestigt de aanwezigheid bij inventarisaties, alsmede andere gevallen van fysieke verificatie, indien dergelijke inventarisaties of verificaties hebben plaatsgevonden;
 - l) zij vermeldt en geeft een gedetailleerde toelichting op de consolidatiegrondslagen in geval van een wettelijke controle van geconsolideerde jaarrekeningen;
 - m) zij geeft aan welke controlewerkzaamheden zijn uitgevoerd door (een) auditor(s) van derde landen, wettelijke auditor(s), auditororganisatie(s) of auditkanto(o)r(en) van derde landen in het geval van een wettelijke controle van geconsolideerde jaarrekeningen;
 - n) zij geeft aan of de gecontroleerde entiteit alle vereiste toelichtingen en documenten heeft verstrekt.
3. In geval van een verschil van mening tussen de benoemde wettelijke auditors of auditkantoren over de controleprocedures, boekhoudregels of een andere kwestie die verband houdt met de uitvoering van de wettelijke controle, worden de redenen voor dit meningsverschil toegelicht in de aanvullende verklaring aan het auditcomité.
 4. De aanvullende verklaring aan het auditcomité wordt ondertekend en gedateerd door de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en). Wanneer een auditkantoor de wettelijke controle uitvoert, wordt de aanvullende verklaring aan het auditcomité ondertekend door ten minste de wettelijke auditor(s) die namens het auditkantoor de wettelijke controle heeft (hebben) uitgevoerd.
 5. Op verzoek maakt (maken) de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) de aanvullende verklaring zonder uitstel beschikbaar voor de bevoegde autoriteiten.

Artikel 24

Toezicht op de wettelijke controle door het auditcomité

Het auditcomité van de organisatie van openbaar belang ziet toe op het werk van de wettelijke auditor(s) die of het (de) auditkanto(o)r(en) dat (die) de wettelijke controle uitvoert (uitvoeren).

De wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) brengt (brengen) aan het auditcomité verslag uit over belangrijke zaken die zich aandienen tijdens de wettelijke controle, en in het bijzonder over materiële tekortkomingen in de interne beheersing met betrekking tot het financiële verslagleggingsproces. Op verzoek van een van de partijen bespreekt (bespreken) de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en) deze zaken met het auditcomité.

Het auditcomité licht het leidinggevende of toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit in over de uitkomst van de wettelijke controle. Het auditcomité licht toe hoe de wettelijke controle heeft bijgedragen tot de integriteit van de financiële verslaglegging en welke rol het comité in dit proces heeft gespeeld.

Indien de gecontroleerde entiteit is vrijgesteld van de verplichting om een auditcomité te hebben, besluit de gecontroleerde entiteit welk orgaan van de entiteit zich met de wettelijke auditor of het auditkantoor zal bezighouden voor de doeleinden van de in dit artikel uiteengezette verplichtingen.

Artikel 25

Verslag aan toezichthouders van organisaties van openbaar belang

1. Onverminderd artikel 55 van Richtlijn 2004/39/EG, artikel 53 van Richtlijn 2006/48/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁴, artikel 15, lid 4, van Richtlijn 2007/64/EG, artikel 106 van Richtlijn 2009/65/EG, de eerste alinea van artikel 3 van Richtlijn 2009/110/EG en artikel 72 van Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁵, heeft de wettelijke auditor die of het auditkantoor dat de wettelijke controle van financiële overzichten van een organisatie van openbaar belang uitvoert, de plicht om de bevoegde autoriteiten die toezicht houden op organisaties van openbaar belang, onmiddellijk elk feit of besluit te melden dat betrekking heeft op die organisatie van openbaar belang waarvan hij, zij of het kennis heeft gekregen bij de uitvoering van die wettelijke controle en dat een van de volgende zaken tot gevolg kan hebben:
 - a) een materiële inbreuk op de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen die, in voorkomend geval, de voorwaarden voor toelating neerleggen of die specifiek de uitvoering van de activiteiten van deze organisatie van openbaar belang regelen;

³⁴ PB L 177 van 30.6.2006, blz. 1.

³⁵ PB L 335 van 17.12.2009, blz. 1.

- b) de belemmering van de continue werking van de organisatie van openbaar belang;
- c) een weigering om de financiële overzichten goed te keuren of het verwoorden van voorbehouden.

De wettelijke auditor of het auditkantoor heeft tevens de plicht om alle feiten en besluiten te melden waarvan hij, zij of het kennis krijgt bij de uitvoering van de wettelijke controle van financiële overzichten van een onderneming die nauwe banden heeft met de organisatie van openbaar belang waarvoor hij, zij of het ook de wettelijke controle van financiële overzichten uitvoert.

- 2. Bevoegde autoriteiten die toezicht houden op kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen, zetten een regelmatige dialoog op met de wettelijke auditors en auditkantoren die de wettelijke controle van financiële overzichten van zulke instellingen en ondernemingen uitvoeren.

Om de uitoefening van de taken als bedoeld in de eerste alinea te vergemakkelijken, brengen de EBA en EAVB richtsnoeren uit voor de bevoegde autoriteiten die toezicht houden op kredietinstellingen en verzekeringsondernemingen, overeenkomstig artikel 16 van respectievelijk Verordening (EU) nr. 1093/2010 en Verordening (EU) nr. 1094/2010.

- 3. De openbaarmaking te goeder trouw van een feit of besluit als bedoeld in lid 1 of van een feit tijdens de dialoog als voorzien in lid 2 door de wettelijke auditor of het auditkantoor aan de bevoegde autoriteiten vormt geen inbreuk op ongeacht welke op grond van een contract of van een wettelijke bepaling opgelegde beperking inzake de openbaarmaking van informatie, en leidt voor de betrokken personen tot geen enkele vorm van aansprakelijkheid.

HOOFDSTUK V

TRANSPARANTIEVERSLAGEN DOOR WETTELIJKE AUDITORS EN AUDITKANTOREN EN HET BIJHOUDEN VAN GEGEVENS

Artikel 26

Openbaarmaking van financiële informatie

- 1. Een auditkantoor dat wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoert, maakt zijn jaarlijks financieel verslag als bedoeld in artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2004/109/EG uiterlijk vier maanden na afloop van elk boekjaar openbaar.

Wettelijke auditors die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, publiceren een jaarlijkse winst- en verliesrekening.

2. Het jaarlijks financieel verslag en de jaarlijkse winst- en verliesrekening bevatten de totale omzet uitgesplitst naar honoraria ontvangen voor de wettelijke controle van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang en entiteiten die behoren tot een groep van ondernemingen waarvan de moederonderneming een organisatie van openbaar belang is, honoraria ontvangen voor de wettelijke controle van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van andere entiteiten, en honoraria die in rekening zijn gebracht voor gerelateerde financiële controlediensten als bedoeld in artikel 10, lid 2.

Het jaarlijks financieel verslag of de jaarlijkse winst- en verliesrekening dient te worden gecontroleerd overeenkomstig de bepalingen van deze verordening.

3. Wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor tot een netwerk behoort, verstrekt de wettelijke auditor of het auditkantoor de volgende aanvullende informatie, hetzij in het jaarlijks financieel verslag hetzij als bijlage bij de jaarlijkse winst- en verliesrekening:

- a) de naam van alle wettelijke auditors en auditkantoren die tot het netwerk behoren;
- b) het land of de landen waarin elke wettelijke auditor die en elk auditkantoor dat tot het netwerk behoort, bevoegd is als wettelijke auditor of zijn of haar statutaire zetel, centraal bestuur of hoofdvestiging heeft;
- c) de totale omzet die door de wettelijke auditors en auditkantoren die tot het netwerk behoren, is gegenereerd met de wettelijke controle van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen;
- d) de gecontroleerde geconsolideerde jaarrekeningen voor het netwerk, en, indien er een rechtspersoon is die het netwerk bestuurt, de gecontroleerde jaarrekeningen van deze rechtspersoon, opgesteld overeenkomstig artikel 4, lid 3, van Richtlijn 2004/109/EG.

In afwijking van de eerste alinea mag de wettelijke auditor of het auditkantoor de aanvullende informatie niet verstrekken, wanneer deze door de rechtspersoon die het netwerk bestuurt, of door een andere vertegenwoordiger van het netwerk openbaar wordt gemaakt. In dit geval geeft de wettelijke auditor of het auditkantoor in de bijlage bij de jaarlijkse winst- en verliesrekening of het jaarlijks financieel verslag aan waar deze informatie toegankelijk is.

4. Het jaarlijks financieel verslag of de jaarlijkse winst- en verliesrekening wordt gepubliceerd op de website van de wettelijke auditor of het auditkantoor en dient gedurende ten minste vijf jaar op deze website beschikbaar te blijven.

Wettelijke auditors en auditkantoren delen de bevoegde autoriteiten mede dat de jaarlijkse winst- en verliesrekening of het jaarlijks financieel verslag zijn gepubliceerd op de website van de wettelijke auditor of het auditkantoor.

Transparantieverlag

1. Een wettelijke auditor die of een auditkantoor dat wettelijke controle(s) van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoert, maakt uiterlijk drie maanden na afloop van elk boekjaar een jaarlijks transparantieverlag openbaar. Het jaarlijkse transparantieverlag wordt gepubliceerd op de website van de wettelijke auditor of het auditkantoor en dient gedurende ten minste vijf jaar op deze website beschikbaar te blijven.

Een wettelijke auditor of een auditkantoor mag zijn of haar gepubliceerde jaarlijkse transparantieverlag wijzigen. In dat geval geeft de auditor of het kantoor aan dat het een bijgewerkte versie van het verslag betreft, en dient de oorspronkelijke versie van het verslag op de website beschikbaar te blijven.

Wettelijke auditors en auditkantoren delen de EAEM en de bevoegde autoriteiten mee dat het transparantieverlag is gepubliceerd op de website van de wettelijke auditor of het auditkantoor of, in voorkomend geval, dat het is bijgewerkt.

2. Het jaarlijkse transparantieverlag bevat ten minste de volgende informatie:
 - a) een beschrijving van de juridische en eigendomsstructuur van het auditkantoor;
 - b) wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor tot een netwerk behoort, een beschrijving van het netwerk en van de juridische en structurele regelingen binnen het netwerk;
 - c) een beschrijving van de bestuursstructuur van het auditkantoor;
 - d) een beschrijving van het interne kwaliteitsbeheersingssysteem van het auditkantoor en een verklaring van het leidinggevende of bestuursorgaan betreffende de doeltreffendheid van de werking van dit systeem;
 - e) een aanduiding van wanneer de laatste kwaliteitsbeoordeling zoals bedoeld in artikel 40 heeft plaatsgevonden;
 - f) een lijst van de organisaties van openbaar belang waarbij de wettelijke auditor of het auditkantoor het afgelopen boekjaar wettelijke controles van financiële overzichten heeft uitgevoerd en een lijst van de entiteiten waarvan de wettelijke auditor of het auditkantoor meer dan 5 procent van zijn jaarlijkse inkomsten ontvangt;
 - g) een verklaring betreffende de praktijken van de wettelijke auditor of het auditkantoor op het gebied van de onafhankelijkheid, waarin tevens wordt bevestigd dat een interne beoordeling van de naleving van de onafhankelijkheidseisen heeft plaatsgevonden;
 - h) een verklaring inzake de door de wettelijke auditor of het auditkantoor gevolgde gedragslijn betreffende de permanente scholing van wettelijke auditors als bedoeld in artikel 13 van Richtlijn 2006/43/EG;

- i) informatie over de grondslagen voor de beloning van vennoten in auditkantoren;
- j) een beschrijving van zijn gedragslijn betreffende het rouleren van voornaamste vennoten en personeel overeenkomstig artikel 33, lid 5;
- k) in voorkomend geval, een verklaring inzake corporate governance.

De wettelijke auditor of het auditkantoor kan, in uitzonderlijke gevallen, besluiten de onder f) van de eerste alinea vereiste informatie niet openbaar te maken voor zover dit noodzakelijk is om een onmiddellijke en significante bedreiging voor de persoonlijke veiligheid van een persoon in te perken. De wettelijke auditor of het auditkantoor dient het bestaan van een dergelijke bedreiging aan de bevoegde autoriteit te kunnen aantonen.

3. Het transparantieverslag wordt ondertekend door de wettelijke auditor of het auditkantoor.

Artikel 28

Verklaring inzake corporate governance

1. Wanneer een auditkantoor meer dan één derde van zijn jaarlijkse inkomsten ontvangt uit controles van grote organisaties van openbaar belang, maakt het een verklaring inzake corporate governance openbaar. Deze verklaring vormt een specifiek deel van het transparantieverslag.
2. De verklaring inzake corporate governance bevat ten minste de volgende informatie:

- a) een verwijzing naar ten minste één van de onderstaande zaken:

- i) de corporate-governancecode waaraan het auditkantoor is onderworpen;
- ii) de corporate-governancecode die het auditkantoor eventueel vrijwillig toepast;
- iii) alle relevante informatie over de corporate-governancepraktijken die worden toegepast naast de nationale wettelijke vereisten.

Indien het bepaalde onder i) of ii) van toepassing is, vermeldt het auditkantoor tevens waar de desbetreffende teksten voor het publiek beschikbaar zijn. Indien het bepaalde onder iii) van toepassing is, maakt het auditkantoor zijn corporate-governancepraktijken beschikbaar voor het publiek.

Als het auditkantoor niet valt onder een corporate-governancecode en niet vrijwillig een dergelijke code toepast, vermeldt het dit.

- b) voor zover een auditkantoor, in overeenstemming met de nationale wetgeving, van de onder a), i) of ii), bedoelde corporate-governancecode afwijkt, een vermelding van de delen van de corporate-governancecode waarvan het afwijkt

en van de redenen daarvoor. In gevallen waarin het auditkantoor heeft besloten geen enkele bepaling van een onder a), i) en ii), bedoelde corporate-governancecode toe te passen, dient het aan te geven om welke redenen het daartoe heeft besloten;

- c) een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne beheersings- en risicobeheersystemen van de onderneming, in verband met het proces van financiële verslaggeving;
- d) de volgende informatie:
 - i) het rechtstreeks of middellijk houden van belangrijke stemrechten van 5 procent of meer van de totale stemrechten in het auditkantoor, met inbegrip van het houden van stemrechten via piramideconstructies en het wederzijds houden van stemrechten;
 - ii) de identiteit van de houders van bijzondere zeggenschapsrechten, en een beschrijving van deze rechten, of deze rechten nu voortvloeien uit het houden van effecten, uit een contract of anderszins;
 - iii) elke beperking van stemrecht, zoals beperkingen van het stemrecht voor houders van een zeker percentage of een zeker aantal stemmen, en verplichte termijnen voor de uitoefening van het stemrecht;
 - iv) de regels voor de benoeming en vervanging van de leden van het leidinggevend of het bestuursorgaan en voor de wijziging van de statuten van de vennootschap;
 - v) de bevoegdheden van de leden van het leidinggevend of het bestuursorgaan;
- e) tenzij de desbetreffende informatie reeds volledig in nationale wetgeving of regelgeving wordt verstrekt, de werking van de vergadering van aandeelhouders of houders van stemrechten en haar voornaamste bevoegdheden en een beschrijving van de rechten van de aandeelhouders of houders van stemrechten en hoe deze kunnen worden uitgeoefend;
- f) de samenstelling en de werking van de bestuurs-, leidinggevende en toezichthoudende organen en hun comités.

Artikel 29

Informatieverstrekking aan bevoegde autoriteiten

Een wettelijke auditor of een auditkantoor verstrekt zijn of haar bevoegde autoriteit jaarlijks een lijst van de gecontroleerde organisaties van openbaar belang naar de van hen ontvangen inkomsten.

Artikel 30

Bewaarplicht

Wettelijke auditors en auditkantoren bewaren de documenten en informatie als bedoeld in artikel 6, lid 1, artikel 9, lid 3, artikel 11, lid 3 en lid 4, artikel 16, lid 2 tot en met 6, artikel 17, lid 1 en lid 2, artikel 18, lid 1 en lid 3, artikel 19, lid 3 tot en met 6, de artikelen 22, 23 en 24, artikel 25, lid 1 en lid 2, artikel 29, artikel 32, lid 2, 3, 5 en 6, artikel 33, lid 6, en artikel 43, lid 4, gedurende een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum waarop deze documenten zijn of deze informatie is geproduceerd.

De lidstaten kunnen van wettelijke auditors en auditkantoren eisen dat deze de documenten en informatie als bedoeld in de eerste alinea langer bewaren, overeenkomstig hun regels op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens en administratieve en gerechtelijke procedures.

TITEL III

DE BENOEMING VAN WETTELIJKE AUDITORS OF AUDITKANTOREN DOOR ORGANISATIES VAN OPENBAAR BELANG

Artikel 31

Auditcomité

1. Elke organisatie van openbaar belang heeft een auditcomité. Het auditcomité is samengesteld uit niet bij het dagelijks bestuur betrokken leden van het leidinggevende en/of leden van het toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit en/of leden die worden benoemd door de algemene aandeelhoudersvergadering van de gecontroleerde entiteit of, voor entiteiten zonder aandeelhouders, door een orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft als een auditcomité.

Ten minste één lid van het auditcomité beschikt over de nodige deskundigheid op het gebied van controle van financiële overzichten en een ander lid op het gebied van financiële verslaggeving en/of controle van financiële overzichten. De leden van het comité als geheel beschikken over deskundigheid die relevant is voor de sector waarin de gecontroleerde entiteit actief is.

De meerderheid van de leden van het auditcomité is onafhankelijk. De voorzitter van het auditcomité wordt benoemd door de leden van het comité en moet onafhankelijk zijn.

2. In afwijking van lid 1 van dit artikel kunnen de aan het auditcomité toegewezen taken in organisaties van openbaar belang die voldoen aan de criteria onder f) en t)

van artikel 2, lid 1, van Richtlijn 2003/71/EG van het Europees Parlement en de Raad³⁶, worden uitgevoerd door het leidinggevende of het toezichthoudende orgaan als geheel, mits de voorzitter van een dergelijk orgaan geen voorzitter van het auditcomité is indien hij of zij bij het dagelijks bestuur betrokken is.

3. In afwijking van lid 1, kunnen de volgende organisaties van openbaar belang besluiten geen auditcomité te hebben:
- a) een organisatie van openbaar belang die een dochteronderneming is in de zin van artikel 1 van Richtlijn 83/349/EEG, als de entiteit op groepsniveau voldoet aan de eisen in lid 1 tot en met 4 van dat artikel;
 - b) een organisatie van openbaar belang die een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe) is als gedefinieerd in artikel 1, lid 2, van Richtlijn 2009/65/EG of een alternatieve beleggingsinstelling (abi) als gedefinieerd in artikel 4, lid 1, onder a), van Richtlijn 2011/61/EU;
 - c) een organisatie van openbaar belang die als enige activiteit heeft op te treden als emittent van door activa gedekte waardepapieren als gedefinieerd in artikel 2, lid 5, van Verordening (EG) nr. 809/2004 van de Commissie³⁷;
 - d) een kredietinstelling in de zin van artikel 1, lid 1, van Richtlijn 2006/48/EG waarvan de aandelen niet zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt van een lidstaat in de zin van punt 14 van artikel 4, lid 1, van Richtlijn 2004/39/EG en die, doorlopend of periodiek, uitsluitend obligaties heeft uitgegeven die zijn toegelaten tot de handel op een gereguleerde markt, mits het totale nominale bedrag van al deze obligaties de 100 000 000 EUR niet overschrijdt en de instelling geen prospectus uit hoofde van Richtlijn 2003/71/EG heeft gepubliceerd.

De organisaties van openbaar belang als bedoeld onder b) en c) geven het publiek een toelichting op de redenen waarom zij van mening zijn dat het niet passend is om een auditcomité te hebben of om een leidinggevend of toezichhoudend orgaan te hebben dat soortgelijke bevoegdheden heeft als een auditcomité.

4. In afwijking van lid 1 kan een organisatie van openbaar belang die een orgaan heeft dat soortgelijke bevoegdheden heeft als een auditcomité, dat is opgericht en werkt overeenkomstig de geldende bepalingen in de lidstaat waarin de te controleren entiteit is geregistreerd, besluiten geen auditcomité te hebben. In dit geval maakt de entiteit openbaar welk orgaan deze bevoegdheden heeft en hoe het orgaan is samengesteld.
5. Onverminderd de verantwoordelijkheid van de leden van het leidinggevende, bestuurs- of toezichhoudende orgaan of van andere leden die worden benoemd door de algemene aandeelhoudersvergadering van de gecontroleerde entiteit, heeft het auditcomité onder meer tot taak:

³⁶ PB L 345 van 31.12.2003 blz. 64.

³⁷ PB L 149 van 30.4.2004, blz. 1.

- a) het monitoren van het financiële verslaggevingsproces en het doen van aanbevelingen of voorstellen om de integriteit van het proces te waarborgen;
- b) het monitoren van de doeltreffendheid van het interne beheersingssysteem, het eventuele interne auditsysteem en het risicobeheersysteem van de onderneming;
- c) het monitoren van de wettelijke controle van de jaarrekeningen en de geconsolideerde jaarrekeningen en het houden van toezicht op de volledigheid en integriteit van de ontwerpcontroleverklaringen overeenkomstig de artikelen 22 en 23;
- d) het beoordelen en monitoren van de onafhankelijkheid van de wettelijke auditors of auditkantoren overeenkomstig de artikelen 5 tot en met 11, waarbij met name wordt gelet op de verlening van nevendiensten aan de gecontroleerde entiteit overeenkomstig artikel 10;
- e) het dragen van de verantwoordelijkheid voor de procedure voor de selectie van wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en) en het voordragen van de te benoemen wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en) overeenkomstig artikel 32;
- f) het verlenen van toestemming, per afzonderlijk geval, voor het verstrekken door de wettelijke auditor of het auditkantoor van de in artikel 10, lid 3, onder b), i) en ii), van deze verordening bedoelde diensten aan de gecontroleerde entiteit.

Artikel 32

Benoeming van de wettelijke auditors of auditkantoren

1. Voor de toepassing van artikel 37 van Richtlijn 2006/43/EG, zijn voor de benoeming van wettelijke auditors of auditkantoren door organisaties van openbaar belang de voorwaarden van toepassing die zijn uiteengezet in de leden 2 tot en met 5 van dit artikel.

Wanneer artikel 37, lid 2, van Richtlijn 2006/43/EG van toepassing is, informeert de organisatie van openbaar belang de bevoegde autoriteit over het gebruik van alternatieve regelingen of modaliteiten als bedoeld in dat artikel.

2. Het auditcomité doet het leidinggevende of toezichthoudende orgaan van de gecontroleerde entiteit een aanbeveling voor de benoeming van wettelijke auditors of auditkantoren. Het auditcomité motiveert de aanbeveling die het doet.

Tenzij het de verlenging van een controleopdracht overeenkomstig de tweede alinea van artikel 33, lid 1, betreft, bevat de aanbeveling ten minste twee keuzemogelijkheden voor de controleopdracht en uit het auditcomité een naar behoren gemotiveerde voorkeur voor een daarvan.

Wanneer het de verlenging van een controleopdracht overeenkomstig de tweede alinea van artikel 33, lid 1, betreft, houdt het auditcomité bij het opstellen van zijn aanbeveling rekening met alle bevindingen en conclusies over de aanbevolen wettelijke auditor of het aanbevolen auditkantoor als bedoeld in artikel 40, lid 6, en als gepubliceerd door de bevoegde autoriteit overeenkomstig artikel 44, onder d).

In zijn aanbeveling geeft het auditcomité aan dat zijn aanbeveling niet is beïnvloed door een derde partij en dat het comité geen contractuele clause als bedoeld in lid 7 is opgelegd.

3. Tenzij de benoeming de verlenging van een controleopdracht overeenkomstig de tweede alinea van artikel 33, lid 1, betreft, wordt de aanbeveling van het auditcomité als bedoeld in lid 2 van dit artikel opgesteld na een selectieprocedure die is georganiseerd door de gecontroleerde entiteit en voldoet aan de volgende criteria:
 - a) de gecontroleerde entiteit is vrij om alle wettelijke auditors of auditkantoren uit te nodigen om voorstellen voor het leveren van de wettelijke controledienst in te dienen, onder de voorwaarde dat artikel 33, lid 2, wordt gerespecteerd en ten minste één van de uitgenodigde auditors of kantoren in het voorgaande kalenderjaar niet meer dan 15 procent van de totale honoraria voor controles heeft ontvangen van grote organisaties van openbaar belang in de betrokken lidstaat;
 - b) de gecontroleerde entiteit is vrij in het kiezen van een methode om contact te leggen met de uitgenodigde wettelijke auditor(s) of het (de) uitgenodigde auditkanto(o)r(en) en de gecontroleerde entiteit hoeft geen oproep tot het indienen van voorstellen te publiceren in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en/of in nationale staatsbladen of nieuwsbladen;
 - c) de gecontroleerde entiteit stelt aanbestedingsstukken op voor de uitgenodigde wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en). Deze aanbestedingsstukken stellen hen in staat om de werkzaamheden van de gecontroleerde entiteit en het uit te voeren type wettelijke controle te begrijpen. De aanbestedingsstukken bevatten transparante en niet-discriminerende selectiecriteria die door de gecontroleerde entiteit zullen worden gebruikt om de door wettelijke auditors of auditkantoren ingediende voorstellen te beoordelen;
 - d) het staat de gecontroleerde entiteit vrij om de selectieprocedure vast te stellen en zij mag in de loop van de procedure directe onderhandelingen voeren met geïnteresseerde inschrijvers;
 - e) wanneer de bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35 conform nationaal of communautair recht eisen dat wettelijke auditors en auditkantoren voldoen aan bepaalde kwaliteitsnormen, worden deze normen in de aanbestedingsstukken opgenomen;
 - f) de gecontroleerde entiteit beoordeelt de door wettelijke auditors en/of auditkantoren ingediende voorstellen overeenkomstig de vooraf in de aanbestedingsstukken vastgestelde selectiecriteria. De gecontroleerde entiteit stelt een verslag op over de conclusies van de selectieprocedure, dat door het auditcomité wordt bevestigd. De gecontroleerde entiteit en het auditcomité

houden rekening met alle inspectieverslagen over de kandidaat-wettelijke auditor of het kandidaat-auditkantoor als bedoeld in artikel 40, lid 6, en als door de bevoegde autoriteit gepubliceerd overeenkomstig artikel 44, onder d);

- g) de gecontroleerde entiteit kan aan de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35 aantonen dat de selectieprocedure op een eerlijke wijze is uitgevoerd.

Het auditcomité is verantwoordelijk voor de selectieprocedure als bedoeld in de eerste alinea.

Voor de toepassing van de eerste alinea, onder a), maakt de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1, een lijst van de betrokken auditors en auditkantoren openbaar die jaarlijks wordt bijgewerkt. De bevoegde autoriteit gebruikt de door de wettelijke auditors en auditkantoren overeenkomstig artikel 28 verstrekte informatie om de relevante berekeningen uit te voeren.

- 4. Organisaties van openbaar belang die voldoen aan de onder f) en t) van artikel 2, lid 1, van Richtlijn 2003/71/EG vastgelegde criteria, hoeven geen selectieprocedure als bedoeld in lid 4 toe te passen.
- 5. Het voorstel van het leidinggevende of toezichthoudende orgaan aan de algemene aandeelhouders- of ledenvergadering van de gecontroleerde entiteit voor de benoeming van wettelijke auditors of auditkantoren omvat de aanbeveling die het auditcomité heeft gedaan.

Als het voorstel van het leidinggevende of toezichthoudende orgaan afwijkt van de aanbeveling van het auditcomité, wordt in het voorstel vermeld om welke redenen de aanbeveling van het auditcomité niet is gevolgd.

- 6. In het geval van een kredietinstelling of verzekeringsonderneming, dient het leidinggevende of toezichthoudende orgaan zijn ontwerpvoorstel in bij de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 2. De bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 2, heeft het recht haar veto uit te spreken over de in de aanbeveling voorgestelde keuze. Een dergelijke afwijzing wordt naar behoren gemotiveerd.

Het uitblijven van een antwoord van de bevoegde autoriteit binnen de voorgeschreven termijn na indiening van de aanbeveling van het auditcomité wordt beschouwd als stilzwijgende instemming met de aanbeveling.

- 7. Een contractuele clausule die is aangegaan tussen een organisatie van openbaar belang en een derde partij en die de keuze door de algemene aandeelhouders- of ledenvergadering van die organisatie overeenkomstig artikel 37 van Richtlijn 2006/43/EG beperkt tot bepaalde categorieën of lijsten van wettelijke auditors of auditkantoren die de wettelijke controle van die organisatie mogen uitvoeren, is nietig.

De organisatie van openbaar belang stelt de bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35 in kennis van elke poging door een derde partij om een dergelijke contractuele clausule op te leggen of op andere wijze invloed uit te oefenen op het besluit van de algemene aandeelhoudersvergadering over de selectie van een wettelijke auditor of een auditkantoor.

8. Wanneer de gecontroleerde entiteit is vrijgesteld van de verplichting om een auditcomité te hebben, besluit de gecontroleerde entiteit welk orgaan van de entiteit voor de toepassing van de in dit artikel vervatte verplichtingen de functies van het comité zal vervullen.
9. Lidstaten kunnen besluiten dat organisaties van openbaar belang in bepaalde situaties een minimumaantal wettelijke auditors of auditkantoren moeten benoemen, en kunnen zij de voorwaarden vaststellen voor de relaties tussen de benoemde auditors of kantoren.

Als een lidstaat een dergelijke eis stelt, stelt zij de Commissie en de EAEM hiervan in kennis.

10. Om de uitoefening van de taak van de gecontroleerde entiteit om een selectieprocedure te organiseren voor de benoeming van een wettelijke auditor of een auditkantoor te vergemakkelijken, verstrekken de EBA, EAVB en EAEM richtsnoeren aan de organisaties van openbaar belang met betrekking tot de criteria waaraan de selectieprocedure als bedoeld in lid 3 moet voldoen, overeenkomstig artikel 16 van respectievelijk Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010 en Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 33

Duur van de controleopdracht

1. De organisatie van openbaar belang benoemt een wettelijke auditor of een auditkantoor voor een eerste opdracht waarvan de duur niet korter dan twee jaar en niet langer dan vijf jaar is.

De organisatie van openbaar belang kan deze opdracht slechts één keer verlengen.

De duur van de twee opdrachten mag tezamen niet langer zijn dan zes jaar.

Wanneer tijdens een onafgebroken opdracht van zes jaar twee wettelijke auditors of auditkantoren zijn benoemd, bedraagt de maximumduur van de opdracht van elke wettelijke auditor of elk auditkantoor niet meer dan negen jaar.

2. Na afloop van de maximumduur van de in lid 1 bedoelde opdracht mogen de wettelijke auditor of het auditkantoor of de leden van zijn netwerk binnen de Unie, indien van toepassing, de wettelijke controle van de organisatie van openbaar belang pas uitvoeren nadat een periode van minstens vier jaar is verstreken.
3. In afwijking van de leden 1 en 2 kan de organisatie van openbaar belang op uitzonderlijke basis, de in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit verzoeken haar toestemming te verlengen voor het opnieuw benoemen van de wettelijke auditor of het auditkantoor voor een aanvullende opdracht. Bij benoeming van twee wettelijke auditors of auditkantoren mag deze derde opdracht niet langer duren dan drie jaar. Bij benoeming van één wettelijke auditor of auditkantoor mag deze derde opdracht niet langer duren dan twee jaar.

4. De voornaamste auditpartner(s) die verantwoordelijk is (zijn) voor de uitvoering van een wettelijke controle, staakt (staken) zijn, haar of hun deelname aan de wettelijke controle van de gecontroleerde entiteit na een periode van zeven jaar, te rekenen vanaf de datum van benoeming. Hij of zij kan (kunnen) opnieuw deelnemen aan de wettelijke controle van de gecontroleerde entiteit na een periode van ten minste drie jaar.

De wettelijke auditor of het auditkantoor zet een passend systeem van geleidelijke roulatie op voor de hoogstgeplaatste personeelsleden die betrokken zijn bij de wettelijke controle, met inbegrip van ten minste de personen die zijn geregistreerd als wettelijke auditors. Dit roulatiemechanisme wordt in fasen uitgevoerd op basis van individuele personen en niet van een compleet team. Het is evenredig met de schaal en de dimensie van de activiteiten van de wettelijke auditor of het auditkantoor.

De wettelijke auditor of het auditkantoor kan aan de bevoegde autoriteit aantonen dat dit systeem doeltreffend wordt toegepast en is aangepast aan de schaal en de dimensie van de activiteiten van de wettelijke auditor of het auditkantoor.

5. Wanneer een wettelijke auditor of een auditkantoor wordt vervangen door een andere wettelijke auditor of een ander auditkantoor, verstrekt de voormalige wettelijke auditor of het voormalige kantoor de nieuwe wettelijke auditor of het nieuwe kantoor een overdrachtdossier. Dit dossier omvat de relevante informatie aangaande de gecontroleerde entiteit die redelijkerwijs nodig kan zijn om de aard van de activiteiten en de interne organisatie van de gecontroleerde entiteit te begrijpen en de continuïteit van de wettelijke controle en de vergelijkbaarheid met de in eerdere jaren uitgevoerde controles te waarborgen.

De voormalige wettelijke auditor of het voormalige auditkantoor verleent de nieuwe wettelijke auditor of het nieuwe auditkantoor tevens toegang tot de in artikel 23 bedoelde aanvullende verklaringen aan het auditcomité van voorgaande jaren en tot alle informatie die aan bevoegde autoriteiten is toegezonden overeenkomstig de artikelen 25 en 27.

De voormalige wettelijke auditor of het voormalige auditkantoor kan aan de bevoegde autoriteit aantonen dat deze informatie aan de nieuwe wettelijke auditor of het nieuwe auditkantoor is verstrekt.

6. De EAEM stelt een ontwerp van technische regelgevingsnormen op om de technische eisen met betrekking tot de inhoud van het overdrachtdossier als bedoeld in lid 6 te specificeren.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd de in lid 6 bedoelde technische regelgevingsnormen vast te stellen overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

Artikel 34

Ontslag en ontslagneming van wettelijke auditors of auditkantoren

1. Onverminderd artikel 38, lid 1, van Richtlijn 2006/43/EG stellen de gecontroleerde entiteit en de wettelijke auditor of het auditkantoor de bevoegde autoriteit in kennis van het ontslag of de ontslagneming van de wettelijke auditor of het auditkantoor tijdens de duur van de benoeming en geven hiervoor een afdoende motivering.

Wanneer een lidstaat voor de toepassing van titel III van deze verordening andere bevoegde autoriteiten heeft aangewezen overeenkomstig artikel 35, lid 2, stuurt deze bevoegde autoriteit deze informatie door aan de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1.

2. Het auditcomité, een of meer aandeelhouders en de bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 1 of lid 2, kunnen bij een nationale rechtbank een procedure starten voor ontslag van de wettelijke auditor(s) of het (de) auditkanto(o)r(en), indien daartoe goede gronden bestaan.

Wanneer de voorwaarde als vastgelegd in artikel 6, lid 2, van Richtlijn 2007/36/EG van toepassing is, is deze ook van toepassing op aandeelhouders die de bevoegdheid als beschreven in de eerste alinea uitoefenen.

Wanneer de gecontroleerde entiteit is vrijgesteld van de verplichting om een auditcomité te hebben, besluit de gecontroleerde entiteit welk orgaan van de entiteit voor de uitvoering van dit lid de functies van het comité zal vervullen.

TITEL IV

TOEZICHT OP DE ACTIVITEITEN VAN AUDITORS EN AUDITKANTOREN DIE WETTELIJKE CONTROLES VAN ORGANISATIES VAN OPENBAAR BELANG UITVOEREN

HOOFDSTUK I

BEVOEGDE AUTORITEITEN

Artikel 35

Aanwijzing van bevoegde autoriteiten

1. Elke lidstaat wijst een bevoegde autoriteit aan die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taken waarin deze verordening voorziet, en voor het waarborgen dat de bepalingen van deze verordening worden toegepast.

De bevoegde autoriteit is:

- a) de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 24, lid 1, van Richtlijn 2004/109/EG;
 - b) de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 24, lid 4, onder h), van Richtlijn 2004/109/EG; of
 - c) de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 32 van Richtlijn 2006/43/EG.
2. In afwijking van lid 1 kunnen de lidstaten besluiten de verantwoordelijkheid voor het waarborgen van de toepassing van alle of een deel van de bepalingen van titel III van deze verordening, voor zover nodig, te leggen bij de bevoegde autoriteiten als bedoeld in:
- a) artikel 24, lid 1, van Richtlijn 2004/109/EG;
 - b) artikel 24, lid 4, onder h), van Richtlijn 2004/109/EG;
 - c) artikel 40 van Richtlijn 2006/48/EG;
 - d) artikel 30 van Richtlijn 2009/138/EG;
 - e) artikel 20 van Richtlijn 2007/64/EG;
 - f) artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2009/110/EG;
 - g) artikel 48 van Richtlijn 2004/39/EG;
 - h) artikel 97 van Richtlijn 2009/110/EG;
 - i) artikel 44 van Richtlijn 2011/61/EU.
3. Wanneer meer dan één bevoegde autoriteit is aangewezen uit hoofde van lid 1 en lid 2, worden deze autoriteiten zo georganiseerd dat hun taken duidelijk zijn toegewezen.
4. De leden 1, 2 en 3 laten onverlet de mogelijkheid voor een lidstaat om aparte wettelijke en bestuursrechtelijke regelingen vast te stellen voor overzeese Europese gebiedsdelen waarvan de betrekkingen de verantwoordelijkheid van die lidstaat zijn.
5. Bevoegde autoriteiten beschikken over voldoende personeel wat betreft capaciteit en deskundigheid en over voldoende middelen om hun taken uit hoofde van deze verordening uit te voeren.
6. De lidstaten stellen elkaar, de EBA, EAVB en EAEM overeenkomstig de relevante bepalingen van Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010 en Verordening (EU) nr. 1095/2010 in kennis en stellen de Commissie in kennis van de benoeming van bevoegde autoriteiten voor de toepassing van deze verordening.

De EAEM consolideert deze informatie en maakt haar openbaar.

Artikel 36

Voorwaarden van onafhankelijkheid

De bevoegde autoriteiten en alle autoriteiten waaraan de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1, taken heeft gedelegeerd, dienen onafhankelijk te zijn van wettelijke auditors en auditkantoren.

Een persoon mag niet betrokken zijn bij het bestuur van deze autoriteiten, als hij of zij in de loop van de voorafgaande drie jaar:

- a) wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang heeft uitgevoerd;
- b) stemrecht in een auditkantoor heeft gehad;
- c) lid was van het bestuurs-, leidinggevende of toezichthoudende orgaan van een auditkantoor;
- d) werknemer was van of op andere wijze verbonden was met een auditkantoor.

De financiering van deze autoriteiten is afdoende verzekerd en gevrijwaard tegen enigerlei ongewenste beïnvloeding door wettelijke auditors en auditkantoren.

Artikel 37

Beroepsgeheim

De verplichting van beroepsgeheim geldt voor alle personen die in dienst zijn of zijn geweest van bevoegde autoriteiten of van een autoriteit waaraan de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1, taken heeft gedelegeerd, met inbegrip van deskundigen waarmee deze autoriteiten een contract hebben gesloten. Informatie die valt onder het beroepsgeheim, mag niet openbaar worden gemaakt aan een andere persoon of autoriteit, behalve uit hoofde van de verplichtingen van deze verordening of van de wettelijke of bestuursrechtelijke procedures van een lidstaat.

Artikel 38

Bevoegdheden van bevoegde autoriteiten

1. Onverminderd de artikelen 40 en 41, bemoeien de bevoegde autoriteiten noch enige overheid van de lidstaten zich bij de vervulling van hun taken in het kader van deze verordening met de inhoud van controleverklaringen.
2. De bevoegde autoriteiten hebben, overeenkomstig het nationale recht, alle toezichts- en onderzoeksbevoegdheden die nodig zijn voor de uitvoering van hun taken als bedoeld in deze verordening. Zij oefenen hun bevoegdheden als volgt uit:

- a) rechtstreeks;
 - b) in samenwerking met andere autoriteiten;
 - c) onder hun verantwoordelijkheid, door delegering aan entiteiten waaraan taken zijn gedelegeerd overeenkomstig artikel 35, lid 1; of
 - d) middels een verzoek aan de bevoegde rechterlijke instanties.
3. Teneinde hun taken als bedoeld in deze verordening uit te voeren, hebben de bevoegde autoriteiten, overeenkomstig het nationale recht, de bevoegdheid om in het kader van hun toezichtsbevoegdheden:
- a) toegang te verkrijgen tot ieder document, in enigerlei vorm, dat relevant is voor de uitvoering van hun taken, en een afschrift hiervan te ontvangen,
 - b) inlichtingen te verlangen van iedere persoon en zo nodig een persoon op te roepen en te ondervragen om inlichtingen te verkrijgen,
 - c) aangekondigde en onaangekondigde inspecties ter plaatse te verrichten,
 - d) overzichten van telefoon- en dataverkeer te verlangen dat is verwerkt door wettelijke auditors en auditkantoren,
 - e) strafrechtelijke vervolgingsprocedures in te leiden,
 - f) deskundigen te verzoeken om verificaties of onderzoeken te verrichten, en
 - g) de administratiefrechtelijke en strafrechtelijke maatregelen te nemen als bedoeld in artikel 61.

De bevoegde autoriteiten kunnen de in de eerste alinea bedoelde bevoegdheden alleen gebruiken ten aanzien van wettelijke auditors en auditkantoren die de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, personen die betrokken zijn bij de activiteiten van wettelijke auditors en auditkantoren die de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, gecontroleerde entiteiten, hun verbonden entiteiten en aan die entiteiten gelieerde derden, derden waaraan de wettelijke auditors en auditkantoren die de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren, bepaalde functies of activiteiten hebben uitbesteed, en personen die op een andere wijze gelieerd zijn aan of verbonden zijn met wettelijke auditors en auditkantoren die de wettelijke controle van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren.

4. Voor een verzoek om overzichten van telefoon- en dataverkeer als bedoeld in lid 3 onder d) is een machtiging van een rechterlijke instantie vereist.
5. Wanneer een coöperatie als bedoeld in artikel 2, lid 14, of een soortgelijke entiteit als bedoeld in artikel 45 van Richtlijn 86/635/EEG krachtens nationale wetgeving lid mag of moet zijn van een controle-entiteit zonder winstoogmerk, kan een in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit besluiten dat sommige bepalingen van deze verordening niet van toepassing zijn op de wettelijke controle van deze entiteit, mits

de in hoofdstuk I neergelegde beginselen van onafhankelijkheid in acht worden genomen door de wettelijke auditor die de wettelijke controle uitvoert en door personen die wellicht invloed op de wettelijke controle kunnen uitoefenen. Om te beslissen over deze uitzonderlijke situaties waarin sommige bepalingen van deze verordening niet worden toegepast, raadpleegt de in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit indien passend de toezichthoudende autoriteit van de coöperatie of de soortgelijke entiteit.

De in artikel 35, lid 1, bedoelde bevoegde autoriteit stelt de EAEM in kennis van dergelijke uitzonderlijke situaties waarin sommige bepalingen van deze verordening niet worden toegepast. Zij bezorgt de EAEM de lijst van bepalingen van deze verordening die niet zijn toegepast op de wettelijke controle van de in lid 5 bedoelde entiteiten en op grond van welke redenen de voor deze niet-toepassing verleende uitzondering werd gerechtvaardigd.

6. De verwerking van persoonsgegevens tijdens de uitoefening van de toezichts- en onderzoeksbevoegdheden conform dit artikel vindt plaats in overeenstemming met Richtlijn 95/46/EG.

Artikel 39

Samenwerking met andere bevoegde autoriteiten op nationaal niveau

De bevoegde autoriteit die is aangewezen overeenkomstig artikel 35, lid 1, en, in voorkomende gevallen, elke autoriteit waaraan deze bevoegde autoriteit taken heeft gedelegeerd, werkt op nationaal niveau samen met:

- a) de bevoegde autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de toelating en registerinschrijving van wettelijke auditors en auditkantoren conform Richtlijn 2006/43/EG;
- b) de autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 2, of zij nu zijn aangewezen als bevoegde autoriteiten voor de toepassing van deze verordening of niet;
- c) de financiële inlichtingeneenheden en de bevoegde autoriteiten als bedoeld in de artikelen 21 en 37 van Richtlijn 2005/60/EG.

HOOFDSTUK II

KWALITEITSBORGING, ONDERZOEK, MONITOREN VAN DE MARKT, NOODPLANNEN EN TRANSPARANTIE VAN DE TAKEN VAN BEVOEGDE AUTORITEITEN

Artikel 40

Kwaliteitsborging

1. Voor de toepassing van dit artikel wordt verstaan onder:

- a) 'inspecties': kwaliteitsbeoordelingen van wettelijke auditors en auditkantoren, die worden geleid door een inspecteur en die geen onderzoek in de zin van artikel 41 vormen;
 - b) 'inspecteur': een beoordelaar die voldoet aan de eisen die zijn uiteengezet onder a) van de tweede alinea van lid 3 van dit artikel, en in dienst is van een bevoegde autoriteit;
 - c) 'deskundige': een natuurlijke persoon die beschikt over specifieke deskundigheid op het gebied van financiële markten, financiële verslaglegging, controle van financiële overzichten of andere gebieden die van belang zijn voor inspecties, met inbegrip van praktiserende wettelijke auditors.
2. De bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 1, zetten een doeltreffend kwaliteitsborgingsstelsel voor controles op.
- De bevoegde autoriteit voert ten minste elke drie jaar kwaliteitsbeoordelingen uit van wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren.
3. De bevoegde autoriteit is verantwoordelijk voor het kwaliteitsborgingsstelsel en zet het op zodanige wijze op dat het onafhankelijk is van de wettelijke auditors en auditkantoren die in het kader ervan worden beoordeeld.
- De bevoegde autoriteit heeft de volgende bevoegdheden, die niet mogen worden gedelegeerd aan een vereniging die of orgaan dat is verbonden met de beroepsgroep van accountants en auditors:
- a) het goedkeuren en wijzigen van de methodologieën van inspecties, met inbegrip van handleidingen voor inspecties en follow-ups, methodologieën voor verslaglegging en periodieke inspectieprogramma's;
 - b) het goedkeuren en wijzigen van inspectieverslagen en follow-upverslagen;
 - c) het goedkeuren en aanwijzen van inspecteurs voor afzonderlijke inspecties.
- De bevoegde autoriteit wijst voldoende middelen toe aan het kwaliteitsborgingsstelsel.
4. De bevoegde autoriteit ziet erop toe dat er passende gedragslijnen en procedures zijn met betrekking tot de onafhankelijkheid en objectiviteit van het personeel, met inbegrip van inspecteurs, en het beheer van het inspectiestelsel.
- De bevoegde autoriteit voldoet aan de volgende criteria, wanneer zij inspecteurs benoemt:
- a) inspecteurs beschikken over passende beroepskwalificaties en relevante beroepservaring op het gebied van wettelijke controle van jaarrekeningen en financiële verslaggeving, en hebben tevens een specifieke opleiding voor de uitvoering van kwaliteitsbeoordelingen genoten;

- b) een praktiserende wettelijke auditor of een persoon die in dienst is van dan wel anderszins verbonden is met een wettelijke auditor of een auditkantoor, mag niet optreden als inspecteur;
- c) een persoon mag niet optreden als inspecteur bij een inspectie bij de wettelijke auditor of het auditkantoor totdat ten minste twee jaar zijn verstreken sinds deze persoon het partnerschap of dienstverband bij deze auditor of dit auditkantoor heeft beëindigd dan wel anderszins niet meer daarmee verbonden is;
- d) inspecteurs verklaren dat er geen belangenconflicten bestaan tussen hen en de te inspecteren wettelijke auditor of het te inspecteren auditkantoor.

De bevoegde autoriteit kan voor het verrichten van specifieke inspecties deskundigen contracteren, wanneer het aantal inspecteurs binnen de autoriteit onvoldoende is. De bevoegde autoriteit kan ook worden bijgestaan door deskundigen, wanneer dit noodzakelijk is voor het goede verloop van een inspectie. In deze gevallen voldoen de bevoegde autoriteiten en de deskundigen aan de eisen van dit lid. Deskundigen moeten onafhankelijk zijn van beroepsorganisaties en -organen.

5. Deze inspecties houden het volgende in:

- a) de opzet van het interne kwaliteitsbeheersingssysteem van het auditkantoor of de wettelijke auditor wordt beoordeeld;
- b) de procedures worden adequaat getoetst op naleving en controledossiers voor jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang worden beoordeeld op de effectiviteit van het interne kwaliteitsbeheersingssysteem;
- c) de inhoud van het meest recente jaarlijkse transparantieverslag dat een wettelijke auditor of een auditkantoor overeenkomstig artikel 27 heeft bekendgemaakt, wordt beoordeeld en daarbij wordt rekening gehouden met de inspectiebevindingen ingevolge a) en b) van dit lid.

De door de wettelijke auditor of het auditkantoor gehanteerde gedragslijnen en procedures op het gebied van interne beheersing worden ten minste beoordeeld op:

- a) de inachtneming door de wettelijke auditor of het auditkantoor van de toepasselijke controle- en kwaliteitsbeheersingsstandaarden en ethische en onafhankelijkheidseisen, waaronder die welke verband houden met hoofdstuk IV van Richtlijn 2006/43/EG en de artikelen 5 tot en met 10 van deze verordening, alsook de relevante wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de betrokken lidstaat;
- b) de kwantiteit en kwaliteit van de gebruikte middelen, waaronder de naleving van de vereisten op het gebied van permanente scholing als bedoeld in artikel 13 van Richtlijn 2006/43/EG;
- c) de naleving van de eisen van artikel 9 met betrekking tot de in rekening gebrachte honoraria voor de wettelijke controle van financiële overzichten.

Voor de toetsing van de naleving wordt ten minste een significant deel van de controledossiers geselecteerd op basis van een analyse van het risico dat de wettelijke controle van de jaarrekeningen inadequaats is uitgevoerd.

De bevoegde autoriteiten beoordelen ook periodiek de methodologieën die de wettelijke auditors en auditkantoren gebruiken bij het uitvoeren van de wettelijke controle.

Inspecties zijn passend en evenredig gezien de schaal en complexiteit van de activiteiten van het beoordeelde auditkantoor of de beoordeelde wettelijke auditor.

6. Bevindingen en conclusies van een inspectie op basis waarvan aanbevelingen worden gedaan, waaronder de bevindingen en conclusies die verband houden met een transparantieverslag, worden vóór de afronding van een inspectieverslag goed gecommuniceerd naar en besproken met de wettelijke auditor of het auditkantoor waarbij de inspectie is verricht.

De geïnspecteerde wettelijke auditor of het geïnspecteerde auditkantoor volgt de aanbevelingen van inspecties binnen een redelijke, door de bevoegde autoriteit vastgestelde termijn op. In geval van aanbevelingen over het interne kwaliteitsbeheersingssysteem van het auditkantoor is deze termijn niet langer dan twaalf maanden.

7. Over de inspectie wordt een verslag opgesteld waarin de voornaamste conclusies van de kwaliteitsbeoordeling zijn opgenomen.

Artikel 41

Onderzoek

De bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 1, stellen doeltreffende onderzoeksregelingen in om inadequaats uitgevoerde wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang op te sporen, te bestraffen en te voorkomen.

Wanneer een bevoegde autoriteit voor het uitvoeren van bepaalde taken deskundigen contracteert, ziet de autoriteit erop toe dat er geen belangenconflicten bestaan tussen deze deskundigen en de wettelijke auditor of het auditkantoor dat wordt onderzocht.

Artikel 42

Monitoren van de markt

1. De bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 1, monitoren regelmatig de ontwikkelingen in de markt voor wettelijke controlediensten aan organisaties van openbaar belang.

De bevoegde autoriteiten beoordelen in het bijzonder het volgende:

- a) de risico's die voortvloeien uit een hoge concentratie, met inbegrip van de sluiting van auditkantoren met een aanzienlijk marktaandeel, de verstoring van de levering van wettelijke controlediensten, hetzij in een specifieke sector hetzij in meerdere sectoren, de verdere structurele risicoaccumulatie in de markt en het effect op de algemene stabiliteit van de financiële sector;
 - b) de noodzaak maatregelen vast te stellen om deze risico's in te perken.
2. Uiterlijk op X X 20XX [2 jaar na de inwerkingtreding van de verordening], en daarna ten minste elke twee jaar, stelt elke bevoegde autoriteit een verslag over dit onderwerp op en dient zij dit in bij de EAEM, EBA en EAVB.

De EAEM, EBA en EAVB gebruiken deze verslagen om een gezamenlijk verslag over de situatie op communautair niveau op te stellen. Dit verslag wordt ingediend bij de Commissie, de Europese Centrale Bank en het Europees Comité voor systeemrisico's (ESRB).

Artikel 43

Noodplannen

1. Onverminderd artikel 52 verlangen de overeenkomstig artikel 35, lid 1, aangewezen bevoegde autoriteiten dat ten minste de zes grootste auditkantoren op het gebied van wettelijke controles van financiële overzichten van grote organisaties van openbaar belang in elke lidstaat een noodplan opstellen waarin wordt ingegaan op een mogelijke gebeurtenis die de bedrijfscontinuïteit van het betrokken kantoor bedreigt.

De bevoegde autoriteit maakt een lijst bekend van de kantoren waarop de eerste alinea van toepassing is, en werkt deze lijst jaarlijks bij. De bevoegde autoriteit gebruikt de door wettelijke auditors en auditkantoren overeenkomstig artikel 28 verstrekte informatie om te berekenen welke zes auditkantoren het grootst zijn.
2. De noodplannen stellen maatregelen vast om verstoring van de levering van wettelijke controlediensten aan organisaties van openbaar belang te vermijden, de besmetting van andere auditkantoren als gevolg van aansprakelijkheid of reputatierisico's te voorkomen, of deze kantoren nu tot hetzelfde netwerk behoren of niet, en verdere structurele risicoaccumulatie in de markt te voorkomen.

Het noodplan vermeldt:

- a) de mate van aansprakelijkheid van elke partner binnen het auditkantoor;
 - b) de mate waarin de wettelijke aansprakelijkheid zich kan uitstrekken tot andere auditkantoren die tot hetzelfde netwerk behoren, zowel op nationaal, communautair als internationaal niveau.
3. Onverminderd het toepasselijke nationale insolventierecht kunnen bevoegde autoriteiten specifiek eisen dat de noodplannen maatregelen vaststellen ter voorbereiding op een ordelijk faillissement van het betrokken kantoor.

4. De betrokken auditkantoren dienen hun respectieve noodplannen binnen een door de bevoegde autoriteiten vastgestelde termijn in bij de bevoegde autoriteiten. De noodplannen worden bijgewerkt wanneer dit nodig is.

De bevoegde autoriteiten keuren noodplannen niet formeel goed en bekrachtigen ze niet. Zij kunnen echter een oordeel geven over de noodplannen of over ontwerp-noodplannen, als de auditkantoren hen vooraf raadplegen.

Artikel 44

Transparantie van bevoegde autoriteiten

Bevoegde autoriteiten zijn transparant en publiceren ten minste:

- a) jaarlijkse activiteitenverslagen over de taken waarin deze verordening voorziet;
- b) jaarlijkse werkprogramma's voor de taken waarin deze verordening voorziet;
- c) een jaarlijks verslag over de algemene resultaten van het kwaliteitsborgingsstelsel. Dit verslag bevat informatie over de gedane aanbevelingen, over de opvolging van de aanbevelingen en over de getroffen toezichtmaatregelen en opgelegde sancties. Ook bevat het kwantitatieve informatie en andere belangrijke prestatie-informatie over de financiële middelen en de personele inzet en over de efficiëntie en effectiviteit van het kwaliteitsborgingsstelsel;
- d) de bevindingen en conclusies van de inspecties als bedoeld in artikel 40, lid 6.

HOOFDSTUK III

SAMENWERKING TUSSEN BEVOEGDE AUTORITEITEN EN RELATIES MET DE EUROPESE TOEZICHTHOUDENDE AUTORITEITEN

Artikel 45

Verplichting tot samenwerking

De bevoegde autoriteiten van de lidstaten werken samen wanneer zulks voor de toepassing van deze verordening noodzakelijk is, ook in gevallen waarin de onderzochte gedraging niet strijdig is met enige in de betrokken lidstaat van kracht zijnde wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling.

Artikel 46

EAEM

1. De samenwerking tussen bevoegde autoriteiten wordt opgezet binnen het kader van de EAEM.

De EAEM richt voor dit doel een vast intern comité op overeenkomstig artikel 41 van Verordening (EU) nr. 1095/2010. Dit interne comité bestaat ten minste uit de bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 1, van deze verordening. De bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 32 van Richtlijn 2006/43/EG worden uitgenodigd om de vergaderingen van dit interne comité over aangelegenheden die verband houden met de toelating en registerinschrijving van wettelijke auditors en auditkantoren en relaties met derde landen, bij te wonen voor zover dit van belang is voor de wettelijke controle van organisaties van openbaar belang.

De EAEM werkt samen met de EBA en EAVB in het kader van het Gemengd Comité van de Europese toezichthoudende autoriteiten, dat is opgericht bij artikel 54 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

De EAEM neemt, in voorkomende gevallen, alle bestaande en lopende taken over van de Europese Groep van accountantstoezichthouders (EGAOB), die is opgericht bij Besluit 2005/909/EG.

2. De EAEM geeft de bevoegde autoriteiten advies in de gevallen als voorzien in deze verordening. De bevoegde autoriteiten nemen dit advies in overweging, voordat zij uit hoofde van deze verordening een definitief besluit nemen.
3. Om de uitoefening van de taken als voorzien in deze verordening te vergemakkelijken, brengt de EAEM, voor zover nodig, overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 richtsnoeren uit over:
 - a) gemeenschappelijke normen met betrekking tot de inhoud en de presentatie van het verslag als bedoeld in artikel 22;
 - b) gemeenschappelijke normen met betrekking tot de inhoud en de presentatie van het verslag als bedoeld in artikel 23;
 - c) gemeenschappelijke normen met betrekking tot het toezicht van het auditcomité als bedoeld artikel 24;
 - d) gemeenschappelijke normen en beste praktijken voor de inhoud en de presentatie van het verslag als bedoeld in artikel 27, met inbegrip van de verklaring als bedoeld in artikel 28;
 - e) gemeenschappelijke normen en beste praktijken voor het systeem van geleidelijke roulatie als bedoeld in artikel 33;
 - f) gemeenschappelijke normen en beste praktijken voor het ontslag van auditors, in het bijzonder met betrekking tot het bestaan van goede gronden voor ontslag, als bedoeld in artikel 34;

- g) handhavingspraktijken die door bevoegde autoriteiten moeten worden toegepast en handhavingsactiviteiten die door hen moeten worden uitgevoerd in het kader van deze verordening;
- h) gemeenschappelijke normen en beste praktijken voor het verrichten van kwaliteitsbeoordelingen als voorzien in artikel 40, waarbij in het bijzonder rekening wordt gehouden met:
 - i) de verschillende schaal en dimensie van de activiteiten van wettelijke auditors en auditkantoren en gedragslijnen;
 - ii) de gemeenschappelijke kenmerken van kwaliteitsnormen, gedragslijnen en procedures waaraan leden van netwerken van wettelijke auditors en auditkantoren zich houden;
- i) gemeenschappelijke normen en beste praktijken voor het verrichten van onderzoeken als voorzien in artikel 41;
- j) procedures voor de uitwisseling van informatie als voorzien in artikel 48;
- k) procedures en modaliteiten voor samenwerking op het gebied van kwaliteitsbeoordelingen als voorzien in artikel 49;
- l) procedures en modaliteiten voor gezamenlijke onderzoeken en inspecties als voorzien in artikel 51;
- m) de operationele werking van de colleges als voorzien in artikel 53, met inbegrip van de modaliteiten voor het vaststellen van het ledental van de colleges, de selectie van facilitators, de schriftelijke regelingen voor de werking van de colleges en de regelingen inzake de coördinatie tussen colleges.

De EAEM raadpleegt de EBA en EAVB voordat zij de richtsnoeren als bedoeld in de eerste alinea uitbrengt.

4. Uiterlijk X X 20XX [*vier jaar na de inwerkingtreding van de verordening*], en daarna ten minste elke twee jaar, stelt de EAEM een verslag op over de toepassing van deze verordening.

De EAEM raadpleegt de EBA en EAVB voordat zij haar verslag openbaar maakt.

In een verslag, op te stellen vóór X X 20XX [*twee jaar na de inwerkingtreding van de verordening*], maakt de EAEM een evaluatie van de structuur van de auditmarkt.

Ten behoeve van dit verslag onderzoekt de EAEM het effect van de stelsels inzake burgerlijke aansprakelijkheid voor wettelijke auditors op de structuur van de auditmarkt.

In een verslag, door de EAEM op te stellen vóór X X 20XX [*vier jaar na de inwerkingtreding van de verordening*], onderzoekt zij of de bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35, lid 1, voldoende bevoegdheden hebben en over voldoende middelen beschikken om hun taken te vervullen.

In een verslag, door de EAEM op te stellen vóór X X 20XX [zes jaar na afloop van de overgangperiode], onderzoekt zij de volgende aangelegenheden:

- a) de wijzigingen in de marktstructuur voor controles;
- b) de wijzigingen in de patronen van grensoverschrijdende activiteit, met inbegrip van wijzigingen als gevolg van de wijzigingen die bij Richtlijn xxxx/xx/EU zijn aangebracht in hoofdstuk II van Richtlijn 2006/43/EG;
- c) een tussentijdse beoordeling van de verbetering van de kwaliteit van controles, alsmede van het effect van deze verordening op kleine en middelgrote ondernemingen die organisaties van openbaar belang zijn.

In een verslag, op te stellen vóór X X 20XX [twaalf jaar na de inwerkingtreding van de verordening], evalueert de EAEM het effect van deze verordening.

- 5. Vóór X X 20XX [drie jaar na de inwerkingtreding van de verordening] dient de Commissie een verslag in op basis van de EAEM-verslagen en andere passende informatie over het effect van de nationale aansprakelijkheidsvoorschriften voor wettelijke auditors op de structuur van de auditmarkt. In het licht van dat verslag neemt de Commissie de stappen die zij aan de hand van haar bevindingen passend acht.

Artikel 47

Beginsel van de lidstaat van herkomst

- 1. De lidstaten respecteren het beginsel dat de regelgeving en het stelsel van publiek toezicht van de lidstaat van herkomst van toepassing zijn, dat wil zeggen de lidstaat waar de wettelijke auditor of het auditkantoor is toegelaten en waar de statutaire zetel van de gecontroleerde entiteit is gevestigd.
- 2. Bij een wettelijke controle van een geconsolideerde jaarrekening mag de lidstaat die de wettelijke controle van de geconsolideerde jaarrekening voorschrijft, met betrekking tot deze controle geen aanvullende verplichtingen op het gebied van registerinschrijving, kwaliteitsbeoordeling, controlestandaarden, beroepsethiek en onafhankelijkheid opleggen aan een wettelijke auditor die, dan wel een auditkantoor dat een wettelijke controle van jaarrekeningen van een in een andere lidstaat gevestigde dochteronderneming uitvoert.
- 3. Wanneer het een onderneming betreft waarvan de effecten worden verhandeld op een gereglementeerde markt die zich in een andere lidstaat bevindt dan de lidstaat waar de statutaire zetel van die onderneming gevestigd is, dan mag de lidstaat waar de effecten worden verhandeld geen aanvullende verplichtingen op het gebied van registerinschrijving, kwaliteitsbeoordeling, controlestandaarden, beroepsethiek en onafhankelijkheid opleggen aan de wettelijke auditor die, dan wel het auditkantoor dat een wettelijke controle van de jaarrekening of de geconsolideerde jaarrekening van die onderneming uitvoert.

Artikel 48

Uitwisseling van informatie

1. De bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 35 verstrekken elkaar en de relevante Europese toezichthoudende autoriteiten onverwijld de informatie die nodig is voor de uitvoering van hun taken in het kader van deze verordening.
2. Wanneer een bevoegde autoriteit een verzoek om informatie ontvangt van een andere bevoegde autoriteit of een Europese toezichthoudende autoriteit, stelt de aangezochte bevoegde autoriteit onverwijld de maatregelen vast die vereist zijn om de gevraagde informatie te verzamelen. Indien de aangezochte bevoegde autoriteit niet bij machte is de gevraagde informatie onverwijld te verstrekken, stelt zij de verzoekende bevoegde autoriteit van de redenen hiervan in kennis.
3. De bevoegde autoriteiten kunnen weigeren om aan een verzoek om informatie gevolg te geven indien:
 - a) het verstrekken van de inlichtingen gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van de aangezochte lidstaten of in strijd zou zijn met de nationale veiligheidsvoorschriften;
 - b) met betrekking tot dezelfde handelingen en tegen dezelfde wettelijke auditors en auditkantoren reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid bij de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat;
 - c) voor dezelfde handelingen en dezelfde wettelijke auditors en auditkantoren reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan door de bevoegde autoriteiten van de aangezochte lidstaat.

Onverminderd hun verplichtingen in het kader van gerechtelijke procedures mogen de bevoegde autoriteiten of de Europese toezichthoudende autoriteiten die op grond van lid 1 informatie ontvangen, deze uitsluitend gebruiken voor de uitoefening van hun functies in de zin van deze verordening, alsmede in het kader van bestuursrechtelijke of gerechtelijke procedures die specifiek met de uitoefening van deze functies verband houden.

4. De bevoegde autoriteiten kunnen de bevoegde autoriteiten die belast zijn met het toezicht op organisaties van openbaar belang, de centrale banken, het Europees Stelsel van centrale banken en de Europese Centrale Bank in hun hoedanigheid van monetaire autoriteit, en het Europees Comité voor systeemrisico's voor de uitoefening van hun taak dienstige vertrouwelijke gegevens meedelen. Het wordt deze autoriteiten of organen niet belet om aan de bevoegde autoriteiten informatie te doen toekomen die de bevoegde autoriteiten voor het vervullen van hun bij deze verordening opgelegde taken nodig kunnen hebben.

Artikel 49

Samenwerking in verband met kwaliteitsbeoordelingen

1. De bevoegde autoriteiten treffen maatregelen om op het niveau van de Europese Unie effectieve samenwerking met betrekking tot kwaliteitsbeoordelingen te waarborgen.
2. De bevoegde autoriteit van een lidstaat kan verzoeken om bijstand van de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat bij de kwaliteitsbeoordelingen van wettelijke auditors of auditkantoren die tot een netwerk behoren dat aanzienlijke activiteiten in die lidstaat ontplooit.

De bevoegde autoriteit die een dergelijk verzoek doet, stelt de EAEM daarvan in kennis. In geval van een onderzoek of inspectie met een grensoverschrijdend effect kunnen de bevoegde autoriteiten de EAEM verzoeken om het onderzoek of de inspectie te coördineren.

3. Wanneer een bevoegde autoriteit van een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat een verzoek ontvangt om deel te nemen aan de kwaliteitsbeoordeling van wettelijke auditors die of een auditkantoor dat behoort tot een netwerk dat aanzienlijke activiteiten in die lidstaat ontplooit, staat zij de verzoekende bevoegde autoriteit toe om deel te nemen aan deze kwaliteitsbeoordeling.

De verzoekende bevoegde autoriteit heeft geen recht op toegang tot informatie die gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van de aangezochte lidstaat of in strijd zou zijn met de nationale veiligheidsvoorschriften.

Artikel 50

Europees kwaliteitscertificaat

1. De EAEM voert een Europese kwaliteitscertificering in voor wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren.

Het Europees kwaliteitscertificaat voldoet aan de volgende voorwaarden:

- a) het Europees kwaliteitscertificaat wordt afgegeven door de EAEM en is geldig in de hele Europese Unie;
- b) auditors en auditkantoren uit de Europese Unie die voldoen aan de toepasselijke eisen, hebben het recht om het Europees kwaliteitscertificaat aan te vragen;
- c) de EAEM publiceert de eisen voor het verkrijgen van het Europees kwaliteitscertificaat. Deze eisen hebben betrekking op de kwaliteit van de

controles en de praktijk van de kwaliteitsborgingsstelsels als bedoeld in artikel 30 van Richtlijn 2006/43/EG en artikel 40 van deze verordening;

- d) de EAEM brengt de aanvragende wettelijke auditors en auditkantoren bedragen voor het verstrekken van het Europees kwaliteitscertificaat in rekening in overeenstemming met de gedelegeerde handelingen als bedoeld in lid 4 van dit artikel. Deze bedragen dekken de kosten die de EAEM moet maken in verband met het verstrekken van het certificaat, alsmede de schadeloosstelling van de bevoegde autoriteiten voor de kosten die zij hebben gemaakt voor het verrichten van werkzaamheden in verband met dit artikel;
 - e) de EAEM motiveert haar besluit om het certificaat af te geven dan wel de aanvraag af te wijzen;
 - f) een wettelijke auditor of een auditkantoor voldoet te allen tijde aan de voorwaarden voor de initiële verkrijging van het certificaat;
 - g) de EAEM heeft het recht om een certificaat dat aan een wettelijke auditor of een auditkantoor is afgegeven, opnieuw te onderzoeken, op verzoek van een bevoegde autoriteit of op eigen initiatief. Er wordt rekening gehouden met de resultaten van de kwaliteitsbeoordelingen;
 - h) de EAEM heeft het recht om het Europees kwaliteitscertificaat in te trekken, wanneer de wettelijke auditor of het auditkantoor niet langer aan de voorwaarden voor verkrijging van het certificaat voldoet;
 - i) de EAEM houdt een register van wettelijke auditors en kantoren bij die het certificaat hebben verkregen;
 - j) het Europees kwaliteitscertificaat heeft een vrijwillig karakter en mag aan wettelijke auditors of auditkantoren niet als voorwaarde worden gesteld om wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang te mogen uitvoeren, te worden toegelaten in een andere lidstaat overeenkomstig artikel 14 van Richtlijn 2006/43/EG of te worden erkend in een andere lidstaat overeenkomstig artikel 3 bis van die richtlijn.
2. De EAEM stelt een ontwerp van technische regelgevingsnormen op om de procedure te specificeren voor het verkrijgen van een Europees kwaliteitscertificaat door wettelijke auditors en auditkantoren die wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uitvoeren. Deze technische normen voldoen aan de volgende beginselen:
- a) aanvragen dienen te worden ingediend bij de EAEM in een taal die is geaccepteerd in de lidstaat waar de wettelijke auditor of het auditkantoor is toegelaten, of in een veelgebruikte taal in de internationale financiële wereld.

Wanneer een groep van auditkantoren het Europees kwaliteitscertificaat aanvraagt, kunnen de leden van de groep een van hen mandateren om alle aanvragen namens de groep in te dienen;
 - b) de EAEM zendt een kopie van de aanvraag naar de bevoegde autoriteiten van de bij de aanvraag betrokken lidstaten;

- c) de bevoegde autoriteiten van de bij de aanvraag betrokken lidstaten onderzoeken tezamen de aanvraag van het certificaat binnen een college van bevoegde autoriteiten als bedoeld in artikel 53. Dit onderzoek bestrijkt de vraag of de aanvraag volledig is en voldoet aan de voorwaarden voor afgifte van het certificaat. Bij dit onderzoek wordt informatie gebruikt die is verkregen bij kwaliteitsbeoordelingen van de aanvrager in kwestie;
- d) de bevoegde autoriteiten van de bij de aanvraag betrokken lidstaten geven de EAEM advies over de vraag of de aanvrager recht heeft op verkrijging van het certificaat;
- e) de EAEM neemt een besluit over de aanvraag;
- f) de EAEM stelt gedetailleerde procedurele stappen en tijdslimieten vast;

Voor de toepassing van b) omvatten deze lidstaten:

- als de aanvrager een wettelijke auditor is, ten minste de lidsta(a)t(en) waar de wettelijke auditor is toegelaten overeenkomstig artikel 3 van Richtlijn 2006/43/EG en, in voorkomende gevallen, de lidsta(a)t(en) waar de wettelijke auditor is toegelaten overeenkomstig artikel 14 van die richtlijn en/of de lidsta(a)t(en) waar de wettelijke auditor een aanpassingsperiode doorloopt overeenkomstig artikel 14 van Richtlijn 2006/43/EG;
- als de aanvrager een auditkantoor is, ten minste de lidsta(a)t(en) waar het auditkantoor is toegelaten overeenkomstig artikel 3 van Richtlijn 2006/43/EG en, in voorkomende gevallen, de lidsta(a)t(en) waar het auditkantoor is erkend overeenkomstig artikel 3 bis van die richtlijn en/of de lidsta(a)t(en) waar het auditkantoor door hem gecontroleerde entiteiten, verbonden entiteiten of een moederonderneming heeft.

3. De EAEM dient het ontwerp van de technische regelgevingsnormen als bedoeld in lid 2 *vóór [drie jaar na de inwerkingtreding van deze verordening]* in bij de Commissie.

Aan de Commissie wordt de bevoegdheid gedelegeerd de in lid 2 bedoelde technische regelgevingsnormen vast te stellen overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EU) nr. 1095/2010.

4. De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 68 gedelegeerde handelingen vast te stellen, om de bedragen als bedoeld in lid 1, onder d), vast te stellen.

De gedelegeerde handelingen bepalen in het bijzonder de typen vergoedingen en de zaken waarvoor een vergoeding verschuldigd is, de hoogte van de vergoedingen, de wijze waarop deze moeten worden betaald, en de wijze waarop de EAEM de bevoegde autoriteiten schadeloos moet stellen voor kosten die zij mogelijk hebben moeten maken voor werkzaamheden in verband met dit artikel.

De hoogte van het bedrag dat aan een wettelijke auditor of een auditkantoor in rekening wordt gebracht, dekt alle administratieve kosten.

Samenwerking in verband met onderzoeken of inspecties ter plaatse

1. Wanneer een bevoegde autoriteit ervan overtuigd is dat er op het grondgebied van een andere lidstaat handelingen worden of zijn uitgevoerd die strijdig zijn met de bepalingen van deze verordening, geeft zij hiervan zo specifiek mogelijk kennis aan de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat. De bevoegde autoriteit van de andere lidstaat neemt de nodige maatregelen en stelt de kennisgevende bevoegde autoriteit van het resultaat in kennis, alsmede, voor zover mogelijk, van belangrijke tussentijdse ontwikkelingen.
2. Een bevoegde autoriteit van een lidstaat kan verzoeken dat een onderzoek wordt verricht door de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat op het grondgebied van die lidstaat.

Verder kan zij verzoeken dat aan een aantal leden van haar personeel toestemming wordt verleend om de leden van het personeel van de bevoegde autoriteit van de andere lidstaat gedurende het onderzoek te vergezellen, ook op inspecties ter plaatse.

De bevoegde autoriteit die een verzoek als bedoeld in de eerste of tweede alinea doet, stelt de EAEM in kennis van dit verzoek.

Het onderzoek of de inspectie wordt verricht onder de eindverantwoordelijkheid van de lidstaat op het grondgebied waarvan het onderzoek plaatsvindt. Indien een onderzoek of een inspectie evenwel een grensoverschrijdend effect heeft, kunnen de bevoegde autoriteiten de EAEM verzoeken om het onderzoek of de inspectie te coördineren.

3. De aangezochte bevoegde autoriteit kan een verzoek om een onderzoek zoals bedoeld in de eerste alinea van lid 2, of een verzoek dat leden van haar personeel worden vergezeld door leden van het personeel van de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat zoals bedoeld in de tweede alinea van lid 2, in de volgende gevallen van de hand wijzen:
 - a) wanneer een dergelijk onderzoek of dergelijke inspectie ter plaatse gevaar zou kunnen opleveren voor de soevereiniteit, de veiligheid of de openbare orde van de aangezochte lidstaat;
 - b) indien voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen reeds een gerechtelijke procedure is ingeleid in de aangezochte lidstaat;
 - c) indien voor dezelfde feiten en tegen dezelfde personen in de aangezochte lidstaat reeds een onherroepelijke uitspraak is gedaan.

Artikel 52

Samenwerking met betrekking tot noodplannen

Wanneer de auditkantoren waarvoor de eis in artikel 43 van toepassing is, tot netwerken behoren van ten minste Europese dimensie, werken de bevoegde autoriteiten samen binnen de EAEM om erop toe te zien dat de verschillende nationale eisen rekening houden met de dimensie van het netwerk.

De bevoegde autoriteiten stellen de noodplannen die zij hebben ontvangen overeenkomstig artikel 43, lid 4, ter beschikking van de EAEM en de andere bevoegde autoriteiten.

De EAEM hecht geen formele goedkeuring aan de noodplannen en bekrachtigt ze evenmin, maar kan wel een oordeel over de plannen geven.

Artikel 53

Colleges van bevoegde autoriteiten

1. Er kunnen colleges van bevoegde autoriteiten worden samengesteld om de uitoefening van de taken als bedoeld in de artikelen 40, 41, 50, 51, 52 en 61 met betrekking tot specifieke wettelijke auditors, auditkantoren of hun netwerken te vergemakkelijken.
2. Wat betreft specifieke wettelijke auditors of auditkantoren, worden colleges van bevoegde autoriteiten opgericht door de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst.

Het college bestaat uit de bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst en de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten, mits:

- a) de wettelijke auditor of het auditkantoor wettelijke controlediensten levert aan organisaties van openbaar belang binnen zijn rechtsgebied; of
- b) er binnen zijn rechtsgebied een filiaal is gevestigd dat deel uitmaakt van het auditkantoor.

De bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst treedt op als facilitator.

3. Wat betreft specifieke netwerken, worden colleges van bevoegde autoriteiten samengesteld door de EAEM op verzoek van een of meer bevoegde autoriteiten.

Het college bestaat uit de bevoegde autoriteiten van de lidstaten waar het netwerk aanzienlijke activiteiten ontplooit.

4. Binnen vijftien werkdagen na de samenstelling van het college van bevoegde autoriteiten voor een specifiek netwerk kiezen zijn leden een facilitator. Bij gebreke van overeenstemming benoemt de EAEM een facilitator.

De leden van het college toetsen de keuze van de facilitator ten minste eens in de vijf jaar om na te gaan of de gekozen facilitator nog steeds de meest geschikte is.

5. De facilitator zit de vergaderingen van het college voor, coördineert de acties van het college en zorgt voor een doeltreffende uitwisseling van informatie onder de leden van het college.
6. De facilitator stelt binnen tien werkdagen nadat hij of zij gekozen is, schriftelijke regelingen op voor de coördinatie binnen het kader van het college, met betrekking tot onderstaande onderwerpen:
 - a) de informatie die tussen bevoegde autoriteiten wordt uitgewisseld;
 - b) de gevallen waarin de bevoegde autoriteiten met elkaar moeten overleggen;
 - c) de gevallen waarin bevoegde autoriteiten overeenkomstig artikel 54 toezichthoudende taken mogen delegeren.
7. Bij gebreke van overeenstemming over de in lid 6 bedoelde schriftelijke coördinatieregelingen kan elk lid van het college de zaak doorverwijzen naar de EAEM. De facilitator neemt een advies van de EAEM over de schriftelijke coördinatieregelingen naar behoren in aanmerking alvorens tot overeenstemming te komen over de definitieve tekst. De schriftelijke coördinatieregelingen worden opgenomen in één enkel document dat de volledige redenen voor iedere beduidende afwijking van het advies van de EAEM bevat. De facilitator doet de schriftelijke coördinatieregelingen toekomen aan de leden van het college en aan de EAEM.

Artikel 54

Delegeren van taken

De bevoegde autoriteit van de lidstaat van herkomst kan eender welke taak aan de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat delegeren, mits deze bevoegde autoriteit daarmee instemt. Het delegeren van taken laat de verantwoordelijkheid van de delegerende bevoegde autoriteit onverlet.

Artikel 55

Vertrouwelijkheid en beroepsgeheim met betrekking tot de EAEM

1. Het beroepsgeheim geldt voor alle personen die werkzaam zijn of zijn geweest bij de EAEM, of bij iedere persoon aan wie de EAEM taken heeft gedelegeerd, met inbegrip van de door de EAEM aangetrokken deskundigen. Onder het beroepsgeheim vallende informatie wordt aan geen enkele andere persoon of autoriteit verstrekt, tenzij zulks in het kader van gerechtelijke procedures noodzakelijk is.

2. Lid 1 van dit artikel en artikel 37 weerhouden de EAEM en de bevoegde autoriteiten niet van het uitwisselen van vertrouwelijke informatie. De aldus uitgewisselde informatie valt onder het beroepsgeheim waartoe eenieder gehouden is die bij de bevoegde autoriteiten werkzaam is of is geweest.
3. Alle informatie die uit hoofde van deze verordening tussen de EAEM, de bevoegde autoriteiten en andere autoriteiten en organen wordt uitgewisseld, wordt als vertrouwelijk beschouwd, behalve wanneer de EAEM, de betrokken bevoegde autoriteit, de betrokken andere autoriteit of het betrokken andere orgaan op het tijdstip waarop de mededeling plaatsvindt, verklaart dat deze informatie openbaar mag worden gemaakt, dan wel wanneer openbaarmaking in het kader van gerechtelijke procedures noodzakelijk is.

Artikel 56

Bescherming van persoonsgegevens

1. De lidstaten passen Richtlijn 95/46/EG toe op de verwerking van persoonsgegevens in de lidstaten uit hoofde van deze verordening.
2. Op de verwerking van persoonsgegevens door de EAEM, EBA en EAVB in het kader van deze verordening is Verordening (EG) nr. 45/2001 van toepassing.

HOOFDSTUK IV

SAMENWERKING MET AUTORITEITEN VAN DERDE LANDEN EN MET INTERNATIONALE ORGANISATIES EN ORGANEN

Artikel 57

Overeenkomsten over de uitwisseling van informatie

1. De bevoegde autoriteiten en de EAEM mogen met de bevoegde autoriteiten van derde landen alleen dan samenwerkingsovereenkomsten voor de uitwisseling van informatie sluiten als voor de te verstrekken informatie in de betrokken derde landen ten minste gelijkwaardige waarborgen inzake het beroepsgeheim gelden als de in artikel 37 en 55 bedoelde.

Een dergelijke uitwisseling van gegevens moet bestemd zijn voor de vervulling van de taken van die bevoegde autoriteiten.

Wanneer bij een dergelijke uitwisseling van gegevens persoonsgegevens worden doorgegeven aan een derde land, passen de lidstaten Richtlijn 95/46/EG toe en past de EAEM Verordening (EG) nr. 45/2001 toe.

2. De bevoegde autoriteiten werken samen met de bevoegde autoriteiten of andere relevante organen van derde landen op het punt van de kwaliteitsbeoordelingen en

onderzoeken van auditors en auditkantoren. De EAEM draagt bij tot deze samenwerking.

De EAEM draagt bij tot convergentie van het toezicht met derde landen.

3. Wanneer de samenwerking of uitwisseling van informatie verband houdt met controledocumenten of andere documenten die in het bezit zijn van wettelijke auditors of auditkantoren, is artikel 47 van Richtlijn 2006/43/EG van toepassing.

Artikel 58

Openbaarmaking van informatie ontvangen van derde landen

De bevoegde autoriteit van een lidstaat of de EAEM mag de van een bevoegde autoriteit van een derde land ontvangen informatie alleen openbaar maken indien zij daartoe uitdrukkelijk toestemming heeft gekregen van de bevoegde autoriteit die de informatie heeft doorgegeven en mits, indien van toepassing, de informatie alleen openbaar wordt gemaakt voor de doeleinden waarmee deze bevoegde autoriteit heeft ingestemd, of wanneer deze openbaarmaking noodzakelijk is in het kader van gerechtelijke procedures.

Artikel 59

Openbaarmaking van informatie doorgegeven aan derde landen

De bevoegde autoriteit van een lidstaat of de EAEM schrijft voor dat informatie die door haar aan een bevoegde autoriteit van een derde land wordt medegedeeld, door die bevoegde autoriteit alleen aan derde partijen of autoriteiten openbaar mag worden gemaakt met uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de bevoegde autoriteit die de informatie heeft doorgegeven, in overeenstemming met haar nationaal recht, en mits de informatie alleen openbaar wordt gemaakt voor de doeleinden waarmee deze bevoegde autoriteit van de lidstaat of de EAEM heeft ingestemd, of wanneer deze openbaarmaking noodzakelijk is in het kader van gerechtelijke procedures.

Artikel 60

Samenwerking met internationale organisaties en organen

De EAEM werkt samen met de internationale organisaties en organen die internationale controlestandaarden uitwerken.

TITEL V

ADMINISTRATIEVE SANCTIES EN MAATREGELEN

Artikel 61

Administratieve sancties en maatregelen

1. De lidstaten stellen de voorschriften vast met betrekking tot de administratieve sancties en maatregelen die bij schendingen van de in de bijlage genoemde bepalingen van deze verordening van toepassing zijn op de personen die voor deze schendingen verantwoordelijk zijn, en nemen alle nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze worden toegepast. De bedoelde sancties en maatregelen zijn doeltreffend, evenredig en afschrikkend.
2. Uiterlijk op [24 maanden na de inwerkingtreding van deze verordening] stellen de lidstaten de Commissie en de EAEM van de in lid 1 bedoelde voorschriften in kennis. Zij delen de Commissie en de EAEM alle latere wijzigingen daarvan onverwijld mee.
3. Dit artikel en de artikelen 62 tot en met 66 laten de bepalingen van het nationaal strafrecht onverlet.

Artikel 62

Sanctiebevoegdheden

1. Dit artikel is van toepassing op schendingen van de bepalingen van deze verordening als vastgesteld in de bijlage.
2. Onverminderd de toezichthoudende bevoegdheden van bevoegde autoriteiten overeenkomstig artikel 38 hebben bevoegde autoriteiten, in geval van een schending als bedoeld in lid 1, overeenkomstig nationaal recht de bevoegdheid om ten minste de volgende administratieve maatregelen en sancties op te leggen:
 - a) een bevel waarin wordt geëist dat de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon het gedrag staakt en niet meer herhaalt;
 - b) een publieke verklaring waarin de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon en de aard van de schending worden vermeld, te publiceren op de website van de bevoegde autoriteiten;
 - c) een voorlopig verbod voor de wettelijke auditor, het auditkantoor of de voornaamste partner om wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang uit te voeren en/of controleverklaringen als

bedoeld in artikel 22 te ondertekenen, geldend in de hele Europese Unie, totdat er een einde is gemaakt aan de schending;

- d) verklaren dat de controleverklaring niet voldoet aan de eisen van artikel 22, totdat er een einde is gemaakt aan de schending;
 - e) een voorlopig verbod voor een lid van het leidinggevende of bestuursorgaan van een auditkantoor of een organisatie van openbaar belang om functies in auditkantoren of organisaties van openbaar belang te bekleden;
 - f) administratieve geldboeten oplopend tot tweemaal het bedrag van de aan de schending ontleende winst of het door de schending voorkomen verlies ingeval deze winst of dit verlies kan worden bepaald;
 - g) ingeval het een natuurlijke persoon betreft, administratieve geldboeten oplopend tot 5 000 000 EUR of, in de lidstaten waar de euro niet de officiële valuta is, het overeenkomstige bedrag in de nationale valuta op de datum van vaststelling van deze verordening;
 - h) ingeval het een rechtspersoon betreft, administratieve geldboeten oplopend tot 10 procent van de totale jaaromzet van de onderneming in het voorgaande boekjaar; wanneer de rechtspersoon een dochteronderneming van een moederonderneming als gedefinieerd in de artikelen 1 en 2 van Richtlijn 83/349/EEG is, is de desbetreffende totale jaaromzet gelijk aan de totale jaaromzet die blijkt uit de geconsolideerde rekening van de uiteindelijke moederonderneming in het voorgaande boekjaar.
3. De lidstaten kunnen bevoegde autoriteiten andere sanctiebevoegdheden verlenen naast de in lid 2 genoemde bevoegdheden en zij kunnen voorzien in hogere administratieve geldboeten dan de in dat lid vastgestelde boeten.

Artikel 63

Effectieve toepassing van sancties

1. De bevoegde autoriteiten nemen bij de vaststelling van de aard van administratieve sancties of maatregelen alle relevante omstandigheden in aanmerking, zoals onder meer:
- a) de ernst en duur van de schending;
 - b) de mate van verantwoordelijkheid van de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon;
 - c) de financiële draagkracht van de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon, zoals deze blijkt uit de totale omzet van de voor de schending verantwoordelijke onderneming of het jaarinkomen van de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke persoon;

- d) de omvang van de winsten of verliezen die door de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon zijn behaald, respectievelijk vermeden, voor zover deze kunnen worden bepaald;
- e) de mate waarin de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon met de bevoegde autoriteit meewerkt, onverminderd de noodzaak om toe te zien op teruggave van de door deze natuurlijke of rechtspersoon behaalde winsten of vermeden verliezen;
- f) eerdere overtredingen van de voor de schending verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersoon.

De bevoegde autoriteiten kunnen andere factoren in aanmerking nemen, indien zulke factoren in het nationaal recht zijn gespecificeerd.

2. Overeenkomstig artikel 16 van Verordening (EU) nr. 1093/2010, Verordening (EU) nr. 1094/2010 en Verordening (EU) nr. 1095/2010 richten de EBA, de EAVB en de EAEM tezamen richtsnoeren tot de bevoegde autoriteiten met betrekking tot de aard van de administratieve maatregelen en sancties en de omvang van de administratieve geldboeten die binnen het nationale rechtskader in individuele gevallen moeten worden toegepast.

Artikel 64

Bekendmaking van sancties en maatregelen

Elke administratieve maatregel of sanctie die wordt opgelegd wegens schending van deze verordening, wordt onverwijld bekendgemaakt, met inbegrip van ten minste informatie over het type en de aard van de schending en de identiteit van de daarvoor verantwoordelijke natuurlijke of rechtspersonen, tenzij de bekendmaking van deze gegevens een ernstige bedreiging zou vormen voor de stabiliteit van de financiële markten. Ingeval bekendmaking de betrokken partijen onevenredige schade zou berokkenen, maken de bevoegde autoriteiten de maatregelen en sancties zonder vermelding van namen bekend.

De bevoegde autoriteiten stellen de EAEM onverwijld in kennis van elke sanctie of maatregel die is vastgesteld wegens schending van deze verordening.

Bij de bekendmaking van sancties worden de grondrechten als neergelegd in het EU-handvest van de grondrechten gerespecteerd, in het bijzonder het recht op eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven en het recht op bescherming van persoonsgegevens.

Artikel 65

Recht van beroep

De lidstaten dragen er zorg voor dat tegen besluiten die door de bevoegde autoriteit overeenkomstig deze verordening zijn genomen, beroep open staat.

Artikel 66

Melding van schendingen

1. De lidstaten zetten doeltreffende mechanismen op om de melding van schendingen van de bepalingen van deze verordening aan de bevoegde autoriteiten aan te moedigen.
2. De in lid 1 bedoelde mechanismen omvatten ten minste:
 - a) specifieke procedures voor de ontvangst van meldingen van schendingen en de follow-up daarvan;
 - b) passende regelingen ter bescherming van personen die potentiële of feitelijke schendingen melden;
 - c) bescherming van persoonsgegevens, zowel van de persoon die de potentiële of feitelijke schendingen meldt, als van de voor een schending verantwoordelijk geachte persoon in overeenstemming met de beginselen van Richtlijn 95/46/EG;
 - d) passende procedures om de rechten van de voor een schending verantwoordelijk geachte persoon op verdediging, om te worden gehoord vóór de vaststelling van een hem aangaand besluit, alsmede op een daadwerkelijk rechtsmiddel in rechte tegen een besluit dat of een maatregel die op hem betrekking heeft, te waarborgen.
3. Auditkantoren en organisaties van openbaar belang stellen voor hun werknemers passende procedures vast om potentiële of feitelijke schendingen van deze verordening intern via een speciaal kanaal te melden.

Artikel 67

Uitwisseling van informatie met de EAEM

1. De bevoegde en gerechtelijke autoriteiten verstrekken de EAEM jaarlijks geaggregeerde informatie over alle administratieve maatregelen, sancties en boeten die zijn opgelegd overeenkomstig de artikelen 61 tot en met 66. De EAEM publiceert deze informatie in een jaarverslag.
2. Wanneer de bevoegde autoriteit administratieve maatregelen, sancties en boeten aan het publiek openbaar maakt, meldt zij dit feit tegelijkertijd aan de EAEM.

TITEL VI

GEDELEGEERDE HANDELINGEN, VERSLAGLEGGING EN OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 68

Uitoefening van de bevoegdheidsdelegatie

1. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen wordt aan de Commissie toegekend onder de in dit artikel neergelegde voorwaarden.
2. De bevoegdheid om gedelegeerde handelingen als bedoeld in artikel 10, lid 6, en artikel 50, lid 4, vast te stellen wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde duur vanaf *[datum van inwerkingtreding van deze verordening]*.
3. De in artikel 10, lid 6, en artikel 50, lid 4, bedoelde bevoegdheidsdelegatie kan op ieder moment door het Europees Parlement of de Raad worden ingetrokken. Het besluit tot intrekking maakt een einde aan de delegatie van de bevoegdheden die in het besluit worden vermeld. Het besluit treedt in werking op de dag na de bekendmaking ervan in het Publicatieblad van de Europese Unie of op een latere datum die in het besluit wordt vermeld. Het besluit laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.
4. Zodra de Commissie een gedelegeerde handeling vaststelt, stelt zij het Europees Parlement en de Raad daarvan tegelijkertijd in kennis.
5. Een krachtens artikel 10, lid 6, of artikel 50, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt pas in werking als noch het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van [twee maanden] na de datum van kennisgeving bezwaar heeft gemaakt tegen de gedelegeerde handeling, of als zowel het Europees Parlement als de Raad de Commissie voor het verstrijken van deze termijn heeft meegedeeld niet voornemens te zijn bezwaar te maken. Op initiatief van het Europees Parlement of de Raad kan deze termijn met [twee maanden] worden verlengd.

Artikel 69

Verslag

Uiterlijk op X X 20XX *[vijf jaar na afloop van de overgangsperiode]* stelt de Commissie een verslag op over de toepassing van deze verordening. Het verslag houdt passend rekening met het door de EAEM opgestelde verslag als bedoeld in de vierde alinea van artikel 46, lid 4.

Overgangsbepaling

1. In afwijking van de artikelen 32 en 33 gelden de volgende eisen voor contracten voor de levering van wettelijke controles van financiële overzichten aan organisaties van openbaar belang die van kracht zijn op *[de datum van inwerkingtreding van deze verordening]*:
 - a) een auditcontract dat is gesloten vóór XX/XX/XXXX *[de datum van goedkeuring van het voorstel van de Commissie]* en nog steeds van kracht is op *[de datum van inwerkingtreding van deze verordening]*, blijft van toepassing gedurende een periode van maximaal vier boekjaren na *[de datum van inwerkingtreding van deze verordening]*;
 - b) een auditcontract dat is gesloten na XX/XX/XXX *[de datum van goedkeuring van het voorstel van de Commissie]* maar vóór XX/XX/XXXX *[de datum van inwerkingtreding van deze verordening]* en nog steeds van kracht is, blijft van toepassing gedurende een periode van maximaal vijf boekjaren na XX/XX/XXXX *[de datum van inwerkingtreding van deze verordening]*;
 - c) wanneer een auditcontract als bedoeld onder a) of b) van dit lid afloopt of wordt beëindigd, kan de organisatie van openbaar belang dit contract één keer met dezelfde wettelijke auditor of hetzelfde auditkantoor verlengen, zonder dat de bepalingen van artikel 31, lid 3, van toepassing zijn. Voor dit verlengde contract geldt de volgende maximumduur:
 - i) 1 jaar: als de auditor de gecontroleerde entiteit gedurende een aaneengesloten periode van meer dan 100 jaar diensten heeft geleverd;
 - ii) 2 jaren: als de auditor de gecontroleerde entiteit gedurende een aaneengesloten periode van 51 tot 100 jaar diensten heeft geleverd;
 - iv) 3 jaren: als de auditor de gecontroleerde entiteit gedurende een aaneengesloten periode van 21 tot 50 jaar diensten heeft geleverd;
 - v) 4 jaren: als de auditor de gecontroleerde entiteit gedurende een aaneengesloten periode van 11 tot 20 jaar diensten heeft geleverd;
 - vi) 5 jaren: als de auditor de gecontroleerde entiteit gedurende een aaneengesloten periode van niet meer dan 10 jaar diensten heeft geleverd.

In afwijking van de onder (c) genoemde criteria kan het auditcontract van kracht blijven tot het einde van het eerste boekjaar dat eindigt na *[twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening]*.

In afwijking van de onder a), b) en c) genoemde criteria kan, indien nationale regels een maximumduur voor de contractuele relatie tussen de wettelijke auditor of het auditkantoor en de gecontroleerde entiteit neerleggen van niet meer dan negen jaar en zij de gecontroleerde entiteit verplichten om een andere wettelijke auditor of ander

auditkantoor te selecteren wanneer deze maximumduur is bereikt, het auditcontract van kracht blijven tot het einde van deze periode van maximale duur.

2. Artikel 33 is van toepassing op elk auditcontract dat is gesloten na [...] [*de datum van inwerkingtreding van deze verordening*] maar vóór [...] [*twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening*].

Artikel 32, lid 3, is pas van toepassing op een dergelijk contract na afloop of na beëindiging van de eerste verlenging van een dergelijk contract.

Artikel 71

Nationale bepalingen

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat deze verordening metterdaad wordt toegepast.

Artikel 72

Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag volgende op die van haar bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing vanaf [*twee jaar na de inwerkingtreding van deze verordening*].

Artikel 32, lid 7, is evenwel van toepassing vanaf [...] [*de datum van de inwerkingtreding van de verordening*] en artikel 10, lid 5, is van toepassing vanaf [...] [*drie jaar na de inwerkingtreding van deze verordening*].

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

Voor het Europees Parlement
De voorzitter

Voor de Raad
De voorzitter

BIJLAGE

I. Schendingen door wettelijke auditors, auditkantoren of voornaamste partners

A. Schendingen die verband houden met belangenconflicten, organisatorische of operationele eisen

1. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 6, lid 1, door geen passende gedragslijnen en procedures vast te stellen om toe te zien op de naleving van de organisatorische minimumeisen als uiteengezet in dat lid 1, onder a) tot en met k).
2. De wettelijke auditor of de voornaamste partner die namens een auditkantoor een wettelijke controle van financiële overzichten uitvoert, schendt artikel 8, lid 1, onder a), door een centrale leidinggevende functie in de gecontroleerde entiteit te aanvaarden voordat een periode van ten minste twee jaar is verstreken sinds hij of zij zich als wettelijke auditor of voornaamste controlepartner uit de controleopdracht heeft teruggetrokken.
3. De wettelijke auditor of de voornaamste controlepartner die namens een auditkantoor een wettelijke controle van financiële overzichten uitvoert, schendt artikel 8, lid 1, onder b), door lid te worden van het auditcomité van de gecontroleerde entiteit of van een orgaan dat soortgelijke bevoegdheden heeft als een auditcomité, voordat een periode van ten minste twee jaar is verstreken sinds hij of zij zich als wettelijke auditor of voornaamste controlepartner uit de controleopdracht heeft teruggetrokken.
4. De wettelijke auditor of de voornaamste partner die namens een auditkantoor een wettelijke controle van financiële overzichten uitvoert, schendt artikel 8, lid 1, onder c), door een niet bij het dagelijks bestuur betrokken lid van het leidinggevend orgaan te worden of als lid toe te treden tot het toezichthoudend orgaan van de gecontroleerde entiteit, voordat een periode van ten minste twee jaar is verstreken sinds hij of zij zich als wettelijke auditor of voornaamste controlepartner uit de controleopdracht heeft teruggetrokken.
5. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 9, lid 2, door er niet op toe te zien dat de honoraria voor aan de gecontroleerde entiteit geleverde gerelateerde financiële controlediensten niet meer dan 10 procent vormen van de honoraria die door de gecontroleerde entiteit worden betaald voor de wettelijke controle.
6. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 10 door de gecontroleerde entiteit andere diensten te leveren dan wettelijke controlediensten of gerelateerde financiële controlediensten.

B. Schendingen die verband houden met de uitvoering van de wettelijke controle

7. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 16, lid 3, door geen administratie bij te houden van de gevallen waarin zijn of haar werknemers de bepalingen van deze verordening niet respecteren, of door geen jaarverslag op te stellen over de genomen maatregelen om de naleving van deze bepalingen te waarborgen.

8. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 16, lid 4, door geen cliëntdossier bij te houden dat de gegevens als bedoeld onder a), b) en c) van dat lid bevat.
9. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 16, lid 5, door niet voor elke uitgevoerde wettelijke controle van financiële overzichten een controledossier aan te leggen dat de informatie als bedoeld onder a) tot en met j) van dat lid bevat.
10. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 17, lid 1, onder c), door de bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 36 niet in kennis te stellen van een incident dat ernstige gevolgen heeft of kan hebben voor de integriteit van zijn of haar wettelijke activiteit.
11. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 17, lid 2, door de bevoegde autoriteit die toezicht houdt op organisaties van openbaar belang, niet in kennis te stellen van gevallen van fraude dan wel pogingen daartoe, met betrekking tot de financiële overzichten van de gecontroleerde entiteit.
12. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 19 door er niet op toe te zien dat een interne kwaliteitsbeoordeling plaatsvindt overeenkomstig de eisen die zijn uiteengezet in de leden 2 tot en met 6 van dat artikel.

C. Schendingen die verband houden met controleverklaringen

13. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 22 door geen controleoordeel te verstrekken overeenkomstig de in de leden 2 tot en met 5 en lid 7 van dat artikel neergelegde eisen.
14. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 23 door bij het auditcomité van de gecontroleerde entiteit geen aanvullende verklaring in te dienen die is opgesteld overeenkomstig de in de leden 2 tot en met 5 van dat artikel neergelegde eisen.
15. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 25 door de bevoegde autoriteiten die toezicht houden op organisaties van openbaar belang, een feit of besluit dat betrekking heeft op die organisatie van openbaar belang en waarvan hij, zij of het kennis heeft gekregen bij de uitvoering van die wettelijke controle en dat mogelijk verband houdt met een van de schendingen als genoemd onder a), b) en c) van artikel 25, lid 1, niet onmiddellijk te melden.

D. Schendingen die verband houden met bepalingen inzake openbaarmaking

16. Het auditkantoor schendt de eerste alinea van artikel 26, lid 1, in combinatie met artikel 26, lid 4, door niet het jaarlijks financieel verslag in de zin van artikel 4, lid 2, van Richtlijn 2004/109/EG binnen vier maanden na afloop van elk boekjaar op zijn website te publiceren en het gedurende ten minste vijf jaar beschikbaar te stellen.
17. De wettelijke auditor schendt de tweede alinea van artikel 28, lid 2, in combinatie met artikel 27, lid 1, door niet op zijn of haar website zijn of haar jaarlijkse winst- en verliesrekening te publiceren en deze gedurende ten minste vijf jaar beschikbaar te stellen.

18. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 26, lid 2, door zijn of haar jaarlijkse winst- en verliesrekening niet te tonen of door in zijn jaarlijks financieel verslag de ontvangen honoraria voor wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang en entiteiten die behoren tot een groep van ondernemingen waarvan de moederonderneming een organisatie van openbaar belang is, niet apart op te nemen van de honoraria die zijn ontvangen voor de wettelijke controle van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen van andere entiteiten, en honoraria die in rekening zijn gebracht voor gerelateerde financiële controlediensten als gedefinieerd in artikel 10.
19. De wettelijke auditor die of het auditkantoor dat behoort tot een netwerk, schendt artikel 26, lid 3, door bij de jaarlijkse winst- en verliesrekening of bij het jaarlijks financieel verslag niet als bijlage de informatie te voegen als bedoeld onder a) tot en met d) van artikel 26, lid 3, tenzij de afwijking in de tweede alinea van dat lid van toepassing is.
20. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 27 door niet, of niet tijdig, een transparantieverslag te publiceren dat de informatie bevat als genoemd in lid 2 van dat artikel, en, voor zover van toepassing, de informatie als genoemd in artikel 28.
21. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 29 door niet jaarlijks zijn of haar bevoegde autoriteit als bedoeld in artikel 35, lid 1, een lijst van de gecontroleerde organisaties van openbaar belang met vermelding van de van hen ontvangen inkomsten te verstrekken.
22. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 30, lid 1, door niet de documenten en informatie als bedoeld in artikel 30, lid 1, te bewaren.

E. Schendingen die verband houden met de benoeming van wettelijke auditors of auditkantoren door organisaties van openbaar belang

23. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 33, lid 2, door na het verstrijken van de twee opeenvolgende opdrachten als bedoeld in artikel 34, lid 1, de wettelijke controle van de organisatie van openbaar belang te aanvaarden, voordat een periode van vier jaar is verstreken.
24. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 33, lid 6, door de nieuwe wettelijke auditor of het nieuwe auditkantoor aan het einde van de controleopdracht geen volledig overdrachtdossier aan te bieden.

F. Schendingen die verband houden met de kwaliteitsborging

25. De wettelijke auditor of het auditkantoor schendt artikel 40, lid 6, door niet binnen de door de bevoegde autoriteit vastgestelde termijn gevolg te geven aan de aanbevelingen van inspecties.

II. Schendingen door organisaties van openbaar belang

A. Schendingen die verband houden met de benoeming van wettelijke auditors of auditkantoren

1. Onverminderd artikel 31, de leden 2, 3 en 4, schendt een organisatie van openbaar belang artikel 31, lid 1, door geen auditcomité op te richten en/of door niet het vereiste aantal onafhankelijke leden te benoemen en/of door niet het vereiste aantal leden met specifieke deskundigheid op het gebied van boekhouding en/of controle te benoemen.
2. Een organisatie van openbaar belang schendt artikel 32, lid 1, door de wettelijke auditor(s) of auditkanto(o)r(en) niet te benoemen overeenkomstig de voorwaarden die zijn neergelegd in artikel 32, de leden 2 tot en met 6.
3. Een organisatie van openbaar belang schendt artikel 33 door voor een langere dan de in artikel 33 bedoelde periode op dezelfde wettelijke auditor of hetzelfde auditkantoor een beroep te doen.
4. Een organisatie van openbaar belang schendt artikel 34 door een wettelijke auditor of een auditkantoor te ontslaan zonder dat hiervoor goede gronden zijn.